

U SLUŽBI MALOGA ISUSA

Vjesnik Družbe sestara „Služavki Malog Isusa“

Broj 3./379. Zagreb, rujan 2015. Godina - LX.

VJESNIK

Za internu uporabu

Nakladnik

VRHOVNA UPRAVA

DRUŽBE SESTARA SLUŽAVKI MALOGA ISUSA

Zagreb, Naumovac 12

tel.: 00385 01/4673 411

e-mail: d.s.s.malog-isusa@zg.t-com.hr

Odgovara

s. M. Radoslava Radek

vrhovna glavarica

Glavna urednica

s. M. Ana Marija Kesten

Uredničko vijeće

s. M. Maneta Mijoč

s. M. Petra Marjanović

s. M. Kristina Adžamić

Lektura – djelomično

Omotnica O. Berberović, akademski slikar

Tisak

„Naša djeca“, tiskara d.d., Zagreb

Naklada

180 primjeraka

RIJEČ UREDNIŠTVA

Istražujte

Drugo pismo koje je Kongregacija za Ustanove posvećenog života i Družbe apostolskog života darovala Crkvi u Godini posvećenog života nosi naziv *Istražujte*.

U uvodu čitamo da je posvećeni život znak budućih dobara u svijetu, u izlasku duž putova povijesti. U tom hodočašćenu „čuva traženje Božjeg lica, živi nasljedovanje Krista, pušta da ga vodi Duh Sveti, da bi živio ljubav prema Kraljevstvu kreativnom vjernošću i okretnom radinošću. Identitet hodočasnika i molitelja *in limine historiae* duboko mu pripada.“

Ovim pismom se želi svim posvećenim muškarcima i ženama predati „tu dragocjenu baštinu, pozivajući ih da odlučna srca ostanu vjerni Gospodinu (usp. Dj 11, 23-24) i nastave taj milosni hod.“ Potrebno je prepoznati to dobro sjeme koje je palo na plodno tlo i urodilo plodom. Tim putem treba hrabro nastaviti svoj hod jer on određuje identitet posvećene osobe i nje-govo „dioništvo u Kristovoj proročkoj službi.“ Pozvani smo temeljito istražiti obzore svoga života i vremena u budnom bdijenju.

Papa Franjo nas potiče da je u tom traženju potrebno dati više prostora Duhu Svetom koji stvara, koji nas potiče krenuti putom koji je više evanđeoski, Duhu Svetom koji nam dolazi, koji nas uči i pomaže ići naprijed na putu svetosti. Samo zaognutni snagom Duha Svetoga moći ćemo hrabro istraživati obzore i na njima prepoznati Božje znakove i povesti se za njima „kako to čine ponizni i maleni.“

I ovaj novi broj Družbinog vjesnika donosi nam divne primjere istraživanja obzora kojim su kročile mnoge posvećene osobe i vjernog povratka na putove povijesti koji rađaju plodom u Crkvi već 125. godina. Iščitavajući nje-gove stranice moći ćete i sami osjetiti da je to put u kojem se kroz cijelu povijest Družbe davalо prvenstvo vodstva Duhu Svetom. Duboko vjerujemo da i danas Božji duh daje da živi i plodove donosi to malo sjeme kojem nikačke bure i oluje nisu uništile život. Istražujmo te životne plodove Duha Svetoga i za njima kročimo u svetosti, poniznosti i malenosti...

Urednica

RIJEČ CRKVE

Poruka pape Franje za Svjetski dan misija 2015.

Draga braćo i sestre,

Svjetski dan misija 2015. slavi se u sklopu Godine posvećenog života što pruža dodatni poticaj za molitvu i razmišljanje. Naime, ako je svaki krštenik pozvan svjedočiti Gospodina Isusa naviještajući vjeru primljenu kao dar, to posebno vrijedi za posvećene osobe jer između *posvećenoga života i misije* postoji snažna veza. Želja za naslijedovanjem Isusa izbliza, koja je dovela do nastanka posvećenog života u Crkvi, odgovara na njegov poziv da uzmemos križ i podemo za njim, da ga naslijedujemo u njegovu predanju Ocu i njegovu služenju i ljubavi, da izgubimo život kako bismo ga ponovno dobili. A budući da čitav Kristov život ima misijski karakter, muškarci i žene koji ga izbliza slijede moraju posjedovati tu misijsku osobinu.

Misijska dimenzija pripada samoj naravi Crkve te je *prirođena također svim oblicima posvećenoga života*: ako bi je se zanemarilo to bi imalo za posljediku osiromašenje i izobličenje karizme. Misija nije prozelitizam ili puka strategija; misija je sastavni dio "gramatike" vjere, ona je nešto silno važno za onoga koji sluša glas Duha Svetoga koji tihim glasom govori "dođi" i "idi". Onaj koji nasljeđuje Isusa ne može ne postati misionar, i zna da Isus "kroči s njim, govori s njim, diše s njim, radi s njim. Osjeća Isusa živog uza se usred misionarske zauzetosti" (*apost. pobud. Evangelii gaudium*, 266).

Misija je velika ljubav prema Isusu Kristu i, istodobno, velika ljubav prema njegovom narodu. Kada zastanemo u molitvi pred Isusom raspetim, vidimo veličinu njegove ljubavi koja nam daje dostojanstvo i podupire nas. Istodobno shvaćamo da se ona ljubav koja izvire iz Isusova probodenog srca širi da obuhvati sav Božji narod i cijeli ljudski rod; i tako osjećamo da se on želi poslužiti nama kako bi se sve više približio svom ljubljenom narodu (usp. isto, 268) i svima onima koji ga traže iskrena srca. U Isusovoj zapovijedi "pođite" prisutni su scenariji i uvijek novi izazovi evangelizacijskog poslanja Crkve. U njoj smo svi pozvani naviještati evanđelje svjedočanstvom života. Na poseban se način od posvećenih osoba traži *da osluškuju glas Duha koji ih pozivaći u velika rubna misijska područja*, onima kojima evanđelje još nije naviješteno.

Pedeseta obljetnica dekreta Drugog vatikanskog sabora *Ad gentes*, o misijskoj djelatnosti Crkve poziva nas ponovno čitati i razmišljati nad tim dokumentom koji je potaknuo snažni misijski zamah u ustanovama posvećenog života. U kontemplativnim zajednicama u novom se svjetlu javlja lik svete Terezije od Djeteta Isusa, zaštitnice misije; ona govori s novom rječitošću i nadahnjuje razmišljanje o dubokoj povezanosti između kontemplativnog života i misije. Na misijski poticaj kojeg je dao Drugi vatikanski koncil mnoge su redovničke zajednice aktivnog života odgovorile izvanrednom otvorenosću misiji *ad gentes*, koja je često bila praćena prihvatanjem braće i sestara koji dolaze iz zemalja i kultura koje se susrelo u evangelizaciji, tako da se danas može govoriti o raširenoj interkulturnosti u posvećenom životu. Upravo zato je prijeko potrebno ponovno istaknuti da je Isus Krist središnji ideal misije i da taj ideal zahtjeva potpuno sebedarje u naviještanju evanđelja. Oko toga ne može biti kompromisa: *tko, s Božjom milošću, prihvati misiju, pozvan je misiju živjeti.* Za te osobe, naviještanje Krista, u mnogim periferijama svijeta, postaje način njegova nasljedovanja i najveća nagrada za mnoge napore i odricanja. Svaki otklon od toga poziva, pa bio on praćen i plemenitim motivacijama vezanim uz mnoge pastoralne, crkvene i humanitarne potrebe, nije u skladu s Gospodinovim pozivom da se osobno služi evanđelju. *U misijskim ustanovama odgojitelji su pozvani i jasno i otvoreno pokazati tu perspektivu života i djelovanja i biti odlučni u razluči-*

vanju autentičnih zvanja za misije. Obraćam se poglavito *mladima*, koji su još uvijek sposobni za hrabru svjedočanstva i velikodušne poduhvate, također one za koje katkad treba plivati protiv struje: *ne dopustite da vam se ukrade san o pravoj misiji*, o nasljedovanju Isusa koje uključuje potpuno sebedarje. U dubini vaše savjesti zapitajte se zbog čega ste izabrali misijski redovnički život i preispitajte svoju raspoloživost da ga prihvate onakvog kakav jest: dar ljubavi u službi naviještanja evanđelja, imajući na umu da je naviještanje evanđelja, prije no potreba za one koji ga još nisu čuli, potreba za onoga koji ljubi Učitelja.

Danas se misija Crkve suočava s izazovom izlaženja ususret potrebama svih naroda da se *vrate svojim korjenima i da sačuvaju vrijednosti svojih kultura*. To znači da je potrebno upoznati i poštivati druge tradicije i filozofske sustave te shvatiti da svi narodi i kulture imaju pravo da im se pruži pomoć da polazeći od svoje vlastite tradicije uđu u misterij Božje mudrosti i prihvate Isusovo evanđelje, koje rasvjetljuje i preobražava sve kulture.

U toj složenoj dinamici, postavljamo si pitanje: "Tko su *povlašteni primatelji* evanđeoskog navještaja?" Odgovor je jasan i nalazimo ga u samom evanđelju: siromašni, maleni i bolesni, oni koji su često prezreni i zaboravljeni, oni koji nam nemaju čime uzvratiti (usp. Lk 14, 13-14). Evangelizacija u kojoj se prednost daje posljednjima znak je Kraljevstva koje je Isus došao donijeti: "postoji neraskidiva veza između naše vjere i siromašnih. Nikada ih ne ostavimo same!" (apost. pobud. Evangelii gaudium, 48). To mora biti posebno jasno onima koji prigrljuju misijski posvećeni život: zavjetom siromaštva oni odlučuju slijediti Isusa u njegovom davanju prednosti siromašnima, i to ne ideološki već poput njega koji se poistovjetio sa siromašnima: živeći poput njih u nesigurnosti svakodnevnoga života i odricanju od svake težnje za moći kako bismo postali braća i sestre posljednjih, noseći im svjedočanstvo radosti evanđelja i znak Božje ljubavi.

Da bi živjele kršćansko svjedočenje i znakove Očeve ljubavi među malenima i siromašnima, posvećene su osobe pozvane promicati u misijskoj službi Crkve prisutnost *vjernikâ laikâ*. Već je Drugi vatikanski koncil govorio: "Laci surađuju u crkvenom djelu evangelizacije i sudjeluju u njezinoj spasonosnoj misiji u isti mah kao svjedoci i živa sredstva" (*Ad gentes*, 41). Nužno je da se posvećene osobe koje rade u misijama sve hrabrije otvaraju prema onima koji su spremni surađivati s njima, pa bilo to samo privremeno, radi stjecanja iskustva na terenu. To su braća i sestre koji *želete dijeliti misionarski poziv koji je nerazdruživo povezan s krštenjem*. Misijske kuće i strukture prirodna su mjesta za njihovo prihvatanje i pružanje ljudske, duhovne i apostolske potpore.

Misijske ustanove i djela Crkve potpuno se stavljuju u službu onih koji ne poznaju Isusovo evanđelje. Da bi plodonosno ostvarile taj cilj, one trebaju karizme i predani misijski rad posvećenih osoba. Ali i posvećene osobe trebaju strukturu službe, kao izraz brige rimskog biskupa kako bi se zajamčila koinonia, tako da suradnja i synergija budu sastavni dio misionarskog svjedočenja. Isus je postavio jedinstvo učenikâ kao uvjet da svijet uzvjeruje (usp. Iv 17, 21). Ta konvergencija nije isto što i pravna i organizacijska podložnost institucionalnim tijelima, a još manje gušenje kreativnosti Duha koji pobuđuje različitost, već to znači dati veću djelotvornost evanđeoskoj pruci i promicati ono jedinstvo nakanâ koje je također plod Duha.

Misijsko djelo Petra nasljednika ima jedan *univerzalni apostolski obzor*. Zbog toga treba također mnoge karizme posvećenog života, kako bi zahvatilo široko polje evangelizacije i kako bi bilo kadro osigurati odgovarajuću prisutnost u svim krajevima.

Draga braće i sestre, pravi misionar gaji veliku ljubav prema evanđelju. Sveti Pavao je rekao: "Jao meni ako evanđelja ne navješćujem" (1 Kor 9, 16). Evanđelje je izvor radosti, slobode i spasenja za svakog čovjeka. Crkva je svjesna toga dara i zato se ne umara neprestano naviještati svima "što bijaše od početka, što smo čuli, što smo vidjeli očima svojim" (1 Iv 1, 1). Misija služiteljâ Riječi – biskupâ, svećenikâ, redovnikâ i vjernikâ laikâ – jest omogućiti svima, bez iznimke, ući u osobni odnos s Kristom. Na golemom polju misijskog djelovanja Crkve, svaki je vjernik pozvan živjeti svoj krsni poziv što je više moguće, već prema svojoj osobnoj situaciji. Velikodušni odgovor na taj opći poziv mogu pružiti posvećeni muškarci i žene jednim intenzivnim životom molitve i jedinstva s Gospodinom i njegovom otkupiteljskom žrtvom.

Povjeravajući Mariji, Majci Crkve i uzoru misijske službe, sve one koji, *ad gentes* ili na vlastitom teritoriju, u svakom životnom staležu surađuju u naviještanju evanđelja, od srca svima upućujem apostolski blagoslov.

Iz Vatikana, 24. svibnja 2015., svetkovina Duhova

papa Franjo

ČESTITKE VRHOVNE GLAVARICE

Čestitka sestrama za blagdan sv. Ane

Iz kratke povijesti ženske nadbiskupske ubožnice i Družbe služavaka malog Isusa u Sarajevu

“Čim se blagoslovila stolna crkva presv. Srca Isusova u Sarajevu, dne 14. i 15. rujna 1889. počelo se o tome misliti, kako bi se pobrinuli za bosansku žensku siromašnu djecu i kako bi se u tu svrhu osnovao zavod. Prošlo je deset mjeseci, i nije se moglo ništa učiniti. Jedanaesti mjesec, devet dana prije sv. Ane mjeseca srpnja 1890. počeše dva svećenika u Sarajevu devetnicu u čast sv. Ane s namjerom, da pomogne, neka bi se na dug dobiло šest hiljada forinti, da se uzmognе zasnovati i otvoriti zavod za uboge ženske.

Megjutim pisalo se u Brno na Cyrillo-Metodijsku Založnu, neka bi pozajmila šest hiljada forinti. I gle, na sam dan sv. Ane 1890. stiže brzojavka: Jest, primit ćete dne 6. kolovoza. Raus. Raus bješe predsjednik spomenute štedionice. To bješe početak kako nadbiskupske ubožnice, tako i družbe služavaka maloga Isusa u Sarajevu. Ta se brzojavka i danas čuva kao spomen ljubavi sv. Ane spram navedene ubožnice i družbe služavaka maloga Isusa.”

Nadbiskup Josip Stadler

Živio Mali Isus!
Poštovane sestre provincijalke!
Drage sestre, novakinje, postulantice i kandidatice!

Upravo na današnji blagdan sv. Ane, 26. srpnja 1890. godine, dobri Bog pohodio je svoga vjernog slugu nadbiskupa Josipa Stadlera i obdario ga milošću za koju je kroz jedanaest mjeseci usrdno molio.

Kao zalog za ustrajnu molitvu primio je i više nego što je prosio. Molio je pomoći za kuću miljenicima Božjim, a Gospodin darova mu po svome naumu i „služavke siromaha“ koje će ih kroz dugu povijest posluživati.

Nije li se takovo što dogodilo i mladom Tobiji na putu u Rages Medjiski?

Nije li ovo početno Božje djelo, put k danu utemeljenja Družbe, početak jednog novog puta u Crkvi pod zaštitom sv. arkandela Rafaela?

Divne li Božje dobrote, ljubavi i milosrđa prema onima koji mu služe i koji mu se utječu ustrajna i velikodušna srca.

Drage sestre, svjedoci smo da je naša Družba kroz svoju povijest primala obilne milosti, zato danas na blagdan sv. Ane zahvalimo Gospodinu za čudesni njezin početak i njezin život kroz 125-togodišnju povijest.

Dok vam čestitam sam blagdan, usrdno molim Gospodina da pozgovoru sv. Ane udjeli svima nama potrebne milosti kako bi pred licem Svevišnjega mogle biti dostoјne primljenog nam dara.

Nastavimo naš radosni hod prema danu utemeljenja Družbe i po primjeru oca Utemeljitelja molimo usrdno svetu Anu da našoj dragoj Družbi izmoli novih duhovnih zvanja, novih članova koji će biti spremni nastaviti započeto Božje djelo.

U zahvalnosti srca dijelim sa svakom od vas našu veliku radost. Za vas moli i preporuča se u molitve, vaša u Malom Isusu i Mariji

s. M. Radoslava Radek,
vrhovna glavarica

U Zagrebu, 26. srpnja 2015. na blagdan sv. Ane

Čestitka sestrama svečaricama za dan zavjetovanja

Živio Mali Isus!

Draga Sestro svečarice!

Zahvalna sam Gospodinu što u ovoj Godini posvećenog života i jubilarnoj godini naše Družbe, možemo slaviti dan Vašeg posvećenja i predanja Bogu u našoj redovničkoj zajednici. Najveća milost je ustrajati do kraja na započetom putu, no da bi to mogle izvršiti potrebno je moliti.

Stoga, draga Sestro predaj se danas Gospodinu i Majci Mariji potpuno. Prepusti Gospodinu putove svoje i on će Vas voditi k Vašemu cilju. On koji je započeo u Vama svoje djelo dovršit će ga do kraja.

Marija naša nebeska zaštitnica, neka Vas učini ovisnom o svome Sinu Isusu. Marijino ime nosite, zato zajedno sa svojom nebeskom Majkom i našim ocem Utemeljiteljem obraćajte se na tu nakanu svaki dan Malenom Isusu: „Što si Ti manji to si meni draži, jer si se upravo tako htio u štali na slami rodit, da Te ljubim. O sretna slamo, na kojoj ležaše Mali Isus! ljepša si i od ruža i ljiljana, koja te rodi zemlja? Ne daješ ti časovita ognja, da zapaljena časom planeš pa da te nestane; nego zapaljena ognjem onoga, koji na tebi leži, pružaš vječni žar, kojega ne mogu rijeke utrnuti. Na toliko razgaraš u srcima organj ljubavi. O ognju, koji uvijek goriš, užezi i mene. Oj pelenice, oj živinice, dište parom, da ne zebe svega svijeta Bog!“

Oganj koji je Božanska ljubav zapalila u Vašem srcu neka ne ugase nikakve kušnje i trpljenja. Što mu budete bliža, On će Vaše srce više privlačiti k sebi i njegovu svetu ljubav kojom Vas neizmjerno ljubi neće moći ugasiti nikakve kušnje ovoga svijeta.

Draga sestro, na ovaj svečani dan, želim Vam vjernost u predanju Malenom Isusu i od sveg srca molim Vam svetu ustrajnost u dragoj nam Družbi.

Ostajem u duhovnoj radosti s Vama. Za Vas moli i preporuča se u Vaše molitve

s. M. Radoslava Radek,
vrhovna glavarica

*U Zagrebu, 6. kolovoza 2015.,
na Preobraženje Gospodinovo*

PORUKA PROVINCJSKE GLAVARICE

Pismo sestrama za 125. obljetnicu Utemeljiteljeve devetnice u čast svetoj Ani

Sarajevo, 15. srpnja 2015.

Drage sestre!

Naša značajna jubilarna obljetnica u Godini Bogu posvećena života dan po dan ostaje iza nas. Vjerujem da u srcu svake od nas, kao i u životu zajednica, ostavlja trag. Koliko je taj trag dubok, važan i oblikujući, uvelike ovisi o svakoj od nas osobno, od vizije koju imamo, od žara s kojim živimo, od osjećaja zahvalnosti za sjećanja, od širine videnoga polja koje nam milost otvara, a, naravno, i od poticaja što ih primamo, ili smo ih sposobne primiti.

Dragom Bogu sam zahvalna da sam mogla u predviđenom kanonskom pohodu sresti svaku od vas, da ste imale priliku reći vlastito iskustvo apostolskoga življenja u konkretnoj misiji koju svaka od vas ima. Zapazila sam da je iskustvo svake od vas povezano, isprepleteno, s iskustvom suradnje i zajedničkoga života, osobnim vježbanjem svih oblika molitve, te razine spoznaje koliko je zalaganje za sestrinstvo i timski rad važno. Zajedno smo proučile divne poruke našega XIV. provincijskoga kapitula. Razmišljajući o njima, upile smo snagu Duha da nas krijepi u svakoj mogućoj situaciji koju nam život donese. A tek radost susreta sa svetim ocem Franjom!

Dok Vam ovo pišem, školska godina je završila, a tako i naši zadatci s njom povezani. Uskoro će i naporne obvezе u našim vrtićima umanjiti i dati prostora za nove planove i malo predaha. Zajednice koje su vezane uz bolesnike, ili uz našu djecu i zajednice, nemaju iskustvo ljetne stanke. Brojne potrebe su stalne i zahtjevne. Ipak je divno što

svaka ima mogućnost zastati, odmoriti se i podariti svojoj duši i svojemu oku drugi pogled i novu snagu iz neiscrpne Božje riznice ljepote, sklada i mira.

Otkako smo ispratile mjesec presvetoga Srca Isusova, neprestano sam uz svetu Anu. Budući da je jubilarna obljetnica krasne devetnice njoj u čast, a molio ju je naš Utemeljitelj sa svećenikom Franjom Venhuda, želim Vam podariti jedno **devetodnevno hodočašće duše** upravo s Utemeljiteljem i velečasnim Venhudom. Molit ćemo svetu Anu kako su joj se oni molili i meditirati o snazi Duha kojim su oni mijenjali sarajevsku stvarnost. S njima ćemo adorirati presveto Trojstvo i zahvaliti za nebrojne milosti što ih je sveta Crkva primila po životu našega Utemeljitelja i po njegovoj i našoj Družbi. Svakoj želim od srca da uzmogne kroz radost, odricanje i žrtvu, u dubini svoje duše slaviti Božje djelo koje je izveo po našemu ocu Utemeljitelju, a danas po Tebi, sestro, po svakoj od nas u zadatku što Ti je povjeren u redovničkoj zajednici.

Neka vam bude blagoslovljena molitvena devetnica. Molite je osobno i sa svima koji su s vama, makar gdje bile. Najdivnije su adoracije zahvalnosti kada je zajednica na koljenima pred moćnim Kraljem naših duša. Neka vam bude blagoslovljen i ljetni predah. Pozdravite svoje obitelji i prenesite im radosti našega služenja i sestrinstva, podarite im ljepotu iskustva Bogu posvećenoga života.

U ozračju obljetnice Družbe, iz Stadlerova *Egipta*, i blizine *Betlehema*, otkuda dobro vidimo obronke Trebevića, gdje je u podnožju Mjedennica ulica i Bistrik, kuda je naš Utemeljitelj - sluga Božji Josip Stadler - kročio i blagoslovio, pozdravljam svaku od srca. Neka nam majka Marija izmoli milost da dušom dotaknemo njezina sina Isusa, Božju Riječ o kojoj ju je poučavala sveta Ana

vaša sestra M. Admirata Lučić,
provincijska glavarica

IZ DUHOVNE RZNICE SESTARA SLUŽAVKI MALOGA ISUSA

Neobjavljeni životopis

VII. dio:

Suton života nadbiskupa Josipa Stadlera

Na izmaku njegova života najveću brigu mu je zadavala domena, ili imanja - dobra Nadbiskupije kod Gradačca u Posavini - koju je kupio još 1900. godine na dug i dao joj ime *Sv. Filomena*. U to vrijeme domena je, unatoč nastojanju i nadzoru samoga Stadlera, sve dublje i dublje padala iz deficitu u deficit. U blizini toga dobra, u Modrići, bila je župnikom i začasnikom kanonik Franjo Jurić. Za njega bi Stadler govorio da mu ga je sama Providnost dodijelila za pomoćnika pri provedbi njegovih osnova. Već je i prije Jurić Stadleru pricao u pomoć savjetom, a mnogo puta i u najkritičnijem času i finansiјalno ga pomagao i spasio od očajna položaja. Osim toga osvojio je srce neobično požrtvovna Stadlera Jurićev krjeposni i apostolski rad i revnost u pastvi, zbog čega ga je i najviše cijenio. Jednog dana sastaše se nasa-

mo Stadler i Jurić na *Sv. Filomeni*. Stadler mu opisa katastrofalno stanje dobra koje je nezaustavljivo - zbog dugova - srljalo u očitu propast. Stoga, sa suzama u očima, progovara Juriću, sklopivši ruke kao nedužno dijete: „Frano, Vi me jedini možete spasiti, ako preuzmete upravu dobra!“ Premda je župnik štovao i ljubio nadbiskupa više nego rođenoga oca, toliko da bi njemu za volju i za dobro Nadbiskupije svaku žrtvu podnio, ne smjede uzeti na sebe toliku odgovornost, jer se u svojoj čednosti držao nesposobnim za to, a smatrao je također da se briga i uprava nad tim dobrom ne bi slagala s njegovim dušobrižničkim radom u župi od 4.000 duša. Stadler, poznajući dobro umne vrline i ekonomsku spremu svoga prijatelja, presječe taj gordijski čvor tako što mu dade kapelana i zamjenika, a njega imenuje upraviteljem dvaju dobara. Ova sretna odluka dođe upravo u dvanaesti sat, i to ne zato što se imanje ne bi rentiralo, nego zbog drugih razloga koji su bili uzrokom toj nedaći. Stadler je imao vrlo sposobnih upravitelja dobara, ali koji su bili vrlo sposobni najprije sebe obogatiti nesavjesnim radom na štetu nadbiskupa, a time samo imanje upropoštavati. Svi su znali tko je pravi krivac, dok je dobri Stadler u svemu video samo poštenje u svojoj okolini. Vjerovao je svakome, osobito onome koji se znao vješto pretvarati. To je ona opasna hrid na koju se većinom nasuču bezazleni pravednici. „Poštěnima je sve pošteno.“ Sad Jurić upotrebljava sve snage i svu svoju vještinu da spasi dobro. Konjunktura hrane bijaše na vrhuncu. Uz pomoć Božju i uz nadčovječni napor podje mu za rukom da još za Stadlerova života za samo dvije godine očistiti dobro od milijunskoga duga.

Stadleru je i u bolesti središnja briga bila gradnja svetišta Majke Božje Žalosne i doma za iznemogle svećenike. Kako je došlo do gradnje crkve Majke Božje Žalosne? Stadler je već u dječjoj dobi ostao bez oca i majke, tako da je već u početku života okusio svu gorčinu života jednog siromaha. Njegova je otad pobožna duša tražila utjehu samo u Bogu kao zamjenu za nenadoknadiv gubitak majke, koju je tako nježno ljubio našavši je potom u Majci Božjoj. Kao dijete patnji i žalosti odabra za svoju majku - Majku od sedam žalosti, koja je bila ostavljena od svih neutješno oplakujući gubitak svoga Božanskoga Sina. Ljubav prema novoj majci on očitova time što je već od svojih bogoslovskih studija svaki dan, do smrti, molio sv. Krunicu. No, od svih pobožnosti najmilija mu je bila pobožnost prema Majci Božjoj Žalosnoj. Uspomenu na najsvečaniji dan u životu, na dan prve svete mise, ovjekovječio je spomen-slikom kako Majka Božja, sva tužna, promatra mučila: trnovu krunu, križ, čavle i ostale predmete, koji su prouzročili smrt njezina Sina. Kad sjede na trnovitu nadbiskupsku stolicu, napuniše mu gorčinom dušu mnogostruki žestoki udarci liberalne vlade u Bosni, pa i od samih duhovnih pastira iz njegova stada, a da ne govorimo o onim dugovima što ih je sebi naprtio na leđa gradeći sjemeništa, crkve, a i od poduzetne revnosti za sla-

vu Božju i beskrajne želje da ublaži nevolje sirotinje i drugih brojnih nesretnika. Ti ga križevi učiniše patnikom kadrim da najdublje pronikne u veličinu boli Majke božje, potičući i vjernike na tu pobožnost. Tako u njemu dozrije ideja o gradnji samostana sestara Služavki Maloga Isusa i crkve Majke Božje na zemljisu koje je nazvao *Dolorozom*. Ona je bila tik do sv. *Filomene*, zapremajući 600 kat. jutara zemljista, koje je Stadler kupio za uzdržavanje ubožnice u Sarajevu. On i nju stavi pod upravu vrlo brižnoga Jurića. Tu je Stadler naumio podići dom za iznemogle svećenike. Čak mu je i u bolesti taj dom bio poglavita briga. „Jadni moji svećenici, kuda će se skloniti u starosti“ – govorio je više puta. Da bi im osigurao miran konac života, odluči sagraditi im, kao brižni otac, udobno sklonište, s tim što će svaki od njih imati dvije sobe, te kupaonicu, zajedničku kapelicu i blagovaonicu. Oni će stanovati blizu svetišta Majke Božje Žalosne.

U sklopu zgrada, koje bi se nizale kao svetišta, bio je zamišljen gostinjac za hodočasnike, koji bi u vrijeme boravka tu našli prenicište. U sredini doma iznemoglih svećenika i gostinjca dizala bi se kuća redovnika Isusovaca, koji bi bili čuvari svetišta i isповједnici, a u susjednim župama bi držali misije. Samostan sestara bio je opasan zidom. One bi posve napustile mehanički rad i najveći dio života provodile u molitvi. Svu brigu posvećivale bi ukrasu i sjaju svetišta, nastavljajući tako službu sedmorice utemeljitelja reda Žalosne Majke Božje, kojih se svetkovina slavi 12. veljače. Dvije bi bile glavne svetkovine Majke Božje Žalosne, dva goda, ili proštenja - u petak iza Gluhe nedjelje i 15. rujna.

2. veljače 1918. Stadler javlja svome Kaptolu da je Nadbiskupiji vrhbosanskoj Presveto Srce Isusovo iskazalo to preveliko dobročinstvo da su svi dugovi Nadbiskupije isplaćeni. U zahvalu za toliku milost Presv. Srca odredi nadbiskup da se u sarajevskoj katedrali svaki prvi petak u mjesecu posveti proslavi Presv. Srca Isusova, a poslijepodne podvečer, završi svečanim blagoslovom - pjevanim litanijama Presv. Srca Isusova (Vrhbosna, br. 9. IX. 1918.).

Nadbiskup je imao neograničeno pouzdanje u Boga. Vazda je molio: „Bože, osloboди me dugova, pa me onda primi k sebi!“ I doista, Bog ga od njih izbavi, tada da svi koji su znali za te njegove molitve rekoše: „Nadbiskup Stadler je isplatio dugove – sigurno će brzo umrijeti!“

I zbilja, bilježi Vrhbosna u ožujku 1918., da je Stadlerovo zdravlje uzdrmano. Zadnja korizmena Stadlerova okružnica govori s kojom spoznajom i pobožnošću trebamo primati Isusa u sv. Pričesti, kako nam je zahvaljivati Isusu poslije sv. Pričesti i kako nam je korisno i spasonosno što češće blagovati ovu preslatku hrani nebеску, ovaj hljeb andeoski. Istina, ovu okružnicu pisao je pomoćni biskup dr. Ivan Šarić, kako sam pri kraju okružnice

spominje: „Nije mogao sam nadpastir da napiše tu pastirsку poslanicu, jer je teško obolio, pa je meni naložio, da ja to učinim i da Vam u njegovo ime progovorim o sv. Pričesti.“ To je, dakle, bila želja samoga Stadlera, da se u poslanici govori o njegovu najmilijemu predmetu: o sv. Pričesti, i to o što češćoj sv. Pričesti.

Na svetkovinu Uzvišenja Sv. križa, 3. svibnja 1918., nadbiskup Stadler razasla pastirsку poslanicu vjernicima, u kojoj spominje Mariju od Presv. Srca Isusova, koja je 8. lipnja 1899., umrla na glasu svetosti. Njom se poslužio Gospodin kao i sa sv. Margaretom Marijom Alaquouque, da razmišlja o Isusovim dobročinstvima, o našoj nezahvalnosti i uvredama koje mu nanosimo. Ona je isposlovala kod pape Leona XIII. da posveti ne samo kršćane, nego i sav svijet Presv. Srcu Isusovu, osobito da proširi to štovanje svakog prvoga petka u mjesecu. To je papa Leon XIII. i učinio, da bi i nadbiskup u ovoj okružnici ponovno pozvao sve kršćane i svećenike nadbiskupije da se svakog prvoga petka i ostale dane drže blagoslovi i mole litanije Presv. Srca Isusova i da se pjeva svečana sv. misa na tu nakanu. Preporuča da se u svakoj župi pjeva sv. misa za svaki prvi petak. Na snazi ostaje pobožnost Presv. Srcu Isusovu i svetkovina Bezgrješnog Začeća.

Pošto su bili isplaćeni svi dugovi učinjeni za dva sjemeništa i nadbiskupsku ubožnicu, po milosti Presv. Srca Isusova i po zagovoru sv. Josipa, Stadler odredi da se kroz osam dana u sv. misama obavi zahvalnica sv. Josipu.

Kad je nadbiskup još jednom potaknuo vjernike na što veću ljubav prema Presv. Srcu Isusovu, nije mogao propustiti ni to da preporuči vjernicima svoje ljubimce - siromahe, jer je živa želja Srca Isusova da im se pomaže, i jer Isus svako dobro djelo učinjeno siromasima prima kao da je njemu samome učinjeno. Stoga se nadbiskup obraća svim župnicima da se zauzmu za siromašne obitelji koje je strašni rat bacio u najveću bijedu. Određuje da se skupljaju darovi u naravi i u novcu, da se u župama osnivaju žitnice za sirotinju. Stadler sam obećava da će od prihoda sv. *Filomene* godišnje dati 15 000 kruna i razdijeliti najsromičnjim župama da ih one razdijele najsromičnjim obiteljima. U lipnju 1918. tako uruči vladinu povjereniku 17 000 kruna, da po 1 000 kruna odredi za 12 obitelji bez razlike na vjeru, te po 5 000 kr. za sirotinju, koje se imaju podijeliti na blagdan Srca Isusova.

Svi su bili uvjereni da Stadler neće još dugo živjeti. Ali, gle čuda! Bog udijeli svome sluzi toliko životne snage da smože pri zapadu svoga života doživjeti najslavniji trijumf: u mjesecu božanskoga Srca 1918. on proslavi zlatni jubilej svoga misništva. Sam pak nije htio ni čuti da svoj jubilej proslavi vanjskim sjajem i svečanostima, našavši potpuno zadovoljstvo i sreću upravo u tome da njegov jubilej padne baš na blagdan Srca Isusova. Jer - slava Srca Isusova i njegova je slava i njegov jubilej! Njegova osoba u njegovim očima

iščezava. Stadler je bio posve prožet mislima sv. Pavla: „A mi treba da se dičimo križem Gospodina našega, jer meni je svijet raspet, a ja svjetu“, te „Daleko od mene da se hvalim osim u križu Gospodina našega Isusa Krista.“ Kad je kasnije pri samome jubileju jedan govornik nabrojio besmrtna Stadlerova djela za vjeru i hrvatski narod, Stadler u svojoj poznatoj skromnosti naglasi da otklanja od sebe sve hvale i svaku slavu, zaključivši: „Neka bude hvala i dika samo Presv. Srcu Isusovu“, a da na sebe prima samo križeve i patnje, pogrde i napade, a ako je što dobra učinjeno, kao i sve ono što mu je učinila ovih dana dobrota i ljubav prijatelja, prikazuje Presv. Srcu Isusovu. „Sve neka bude na slavu Srca Isusova i naše domovine!“ Tako je mogao govoriti samo ponizni i nesebični Stadler. Na odlučni zahtjev okoline i na sveopću želju odanoga mu stada, Stadler napokon morade popustiti toliko da su njegovi štovatelji mogli o svećeničkom jubileju svoga nadbiskupa dati oduška neograničenoj ljubavi i štovanju prema velikome svečaru. Kad je Kaptol pozvao biskupe, crkvene dostojanstvenike i puk na to slavlje, to je dopustio tek zato da samo slavlje Srca Isusova bude velebnije, da to bude narodno hodočašće te da se svetkovina Srca Isusova uvede izvan granica Nadbiskupije, da se svuda udomi i što svečanije slavi.

Otkako je postao nadbiskupom, Stadler je bio muž боли, progona i mržnje. Uz tolike biskupske brige i neugodnosti nad glavom mu je o vlasti, poput mača Damoklova, visio golemi dug. Barem bi isplata duga za sjemenište donekle bila dužnost i drugih svećenika u Nadbiskupiji, ali Stadler uze na sebe sav taj teret i sam morade „gaziti prešu“ kroz 35 godina, jer se od ljudi ni na koga ne moguće osloniti. Neizmjerni Bog mu bijaše jedino sidro da brod ne potone u dubinu očaja. Čudesni brod *Imakulata* spasi ga od svih dugova. Nikad nitko kao nadbiskup nije slavio radosnije blagdan Srca Isusova kao ovoga puta. Tå, to je onaj dan za kojim je toliko čeznuo, na kome će sa sv. Simeonom intonirati: „Sad otpuštaš slugu svoga u miru.“ Njegove staračke i zamućene oči obliše kristalne suze radosnice kad je video ono more poklonika Srca Isusova, onoliko mnoštvo svećenika, koji skladno sa svečarom kliču: „Budi hvala i slava Presv. Srcu Isusovu, po kojem nam je došao spas!“

Stadler je bio najveći prijatelj i zagovornik unije i braće svećenika grkokatolika. Mimo svu braću svećenike, unijatskim je svećenicima posvećivao posebnu pažnju i ljubav. Koliko je samo puta molio vladiku Derohobeckoga da uzveliča slavu Srca Isusova krasnom liturgijom i sjajnim obredima, ali bi nesretna politika mađarske vlade osujećivala provedbu toga divnoga nauma. Tek mu dobri vladika Njaradi ispunil tu davnu i najdražu želju. Pouzdano se zna da se dostojanstvena pojava vladike, njegove čarne svite i ljupke staroslavenske melodije izvanredno dojmila srdaca pobožnih hodočasnika,

a nadasve srca samoga Stadlera. Time mu je bila iskazana najveća radost prije smrti.

Nakon crkvene proslave pročitano je pismo Sv. Oca i drugi pozdravi, a potom zaredaše usmene čestitke sedmorice prisutnih biskupa, civilnih i vojničkih predstavnika raznih korporacija. Svi su nabrajali nadbiskupovu stvaralačku energiju. Tvrđili su, iako zavist i zloba ljudska uvijek nastaje sakriti njegova djela, da će i kamenje pronositi slavu tvorca – neumrla Stadlera. Zbog prevelike blizine nisu mogli jasno uočiti svu njegovu veličinu, premda će doći čas kad će sa suzama natapati njegove stope.

Narod i svećenstvo je bilo vično u svom nadbiskupu gledati svoga dobrog oca i pastira koga su ljubili, kome su vjerovali i na njegovu se srcu grijali. Iz njegovih su ruku primali dokaze očinske brige i ljubavi. Radosno i iskreno su svi priznali da je s blagoslovljenim uspjehom razvijao nečuvenu djelatnost na crkvenom, prosvjetnom i rodoljubnom polju. To je sadržaj govora brojnih čestitara.

Najdirljiviji prizor bijaše kad je domaće svećenstvo sa suzama u očima zahvaljivalo svome nadbiskupu koji ih je othranio i odgojio u svojim sjemeništima: dječačkome i bogoslovnome, a koji su odrasli i ojačali pod toplim klima svoga duhovnoga oca. U znak zahvalnosti nadbiskup je sve nazočne svećenike zagrljio. No, oni nisu mogli ni slutiti da je to njegov zadnji zagrljaj, zadnji cjelov njihova dragoga duhovnoga oca.

Nakon svečanosti jubilarac povede svoje goste u najmiliju kuću, u *Betlehem*, u kuću sirota, u maticu njegove Družbe Služavki Maloga Isusa, jer je morao očitovati svoje veselje siroticama za koje je živio i trpio. Ta kuća je bila cijena njegovih najvećih i najtežih briga i suza, koja je sad bez duga pomoću Maloga Isusa. Stoga je svečanost svećeničkoga jubileja nadbiskupa Stadlera bila dvostruka. Svima je bila zagonetka, otkud jubilarcu toliko snage da sve napore toga dana junački svlada i cijelo vrijeme pokazuje izvanrednu nježnost, mladenačku čilost i veselo srce. Cijeli dan biti na nogama, pješice prevaliti dug put u procesiji, pjevati pontifikalnu misu i pri tome ne osjećati nikakva umora, čutjeti se još jačim što su sveti obredi dulje trajali, primati dva sata čestitke, uspeti se na brdo Betlehema bez tegobe – to je očevidno djelo izvanredne Božje milosti.

Opisujući proslavu jubileja, člankopisac Vrhbosne kaže: „Kroz cijeli prijašnji tjedan bilo je vrijeme tmurno i padala je kiša, pa se pomišljalo na to kako bi se za slučaj nepovoljnog vremena preudesio raspored jubilarne svečanosti za nedjelju. Nadbiskup nije dao o tome ni govoriti. „Ja vam kažem da će u nedjelju biti lijepo vrijeme. Gospodin Bog neće dopustiti da kiša pokvari slavlje Presv. Srca Isusova.“ Svi mi stariji pouzdano znamo da je doista uviјek bilo lijepo vrijeme na Srce Isusovo. Narod je tvrdio da je tu milost Stad-

ler izmolio od Boga i time što je te dane spavao na tvrdoj zemlji. To je bila istina, a i trenutci kada je još više i žarko molio.

Eto, tako bi trijumfalno proslavljenja svetkovina Presv. Srca Isusova. Ovo je tim značajnije što je to bila zadnja proslava Srca Isusova u nadbiskupovu životu. Time je dovršena najsjajnije razdoblje u pojesti njegova života. Bog je u predvečerje njegova vijeka javno proslavio slugu svoga i nagradio ga za njegove patnje i križeve, znajući da je radio i trpio više nego što mogu podnijeti sile ljudske, učinio stostruko više nego što je svijet očekivao od jednog čovjeka; stvarao čudesa, trpeći i podnoseći umnožene muke.

(Hrv. dnevnik) Komet, prije nego ugasi svoje svjetlo, još zadnji put najjače blisne i - utone. Stadler je nakon svoga trijumfa što ga je doživio zadnji put u životu, počeo vidno, iz dana u dan, malaksavati, naginjati ka zapadu. Dotad je svake godine obavljao duhovne vježbe sa svojim klerom. Potom je 10. kolovoza otpotovao na dulji dopust na *Dolorozu*, gdje je, počevši 2. rujna, obavio duhovne vježbe zajedno s klerom iz obližnjih župa. To su mu bile prve i posljednje duhovne vježbe na najmilijemu i najsvetijem mjestu - *Dolorozzi*.

Nastavlja se...

U spomen 100. obljetnice poruke sluge Božjega nadbiskupa Josipa Stadlera za srebreni jubilej Kongregaciji služavaka Maloga Isusa u Betlehemu

Kada čovjek ostaje uvijek prisutan na Zemlji znači to da generacijama žive njegova, ljudskim očima gledano, velika djela; znači to da i nakon svoje smrti priča, nadahnjuje, daje savjete kroz baštinu, kroz sazidane zidove, kroz umjetnička djela, kroz izgovorene i napisane riječi što već godinama odzvanjaju, što jednom zapisane nisu nikada prestale biti čitane jer u svakom trenutku za nekoga imaju vrijednost koja život znači i što kroz život sigurno vodi.

Iako jedino bitno u životu našeg oca Utemeljitelja bijaše pitanje: „Što će Bog kazati?“ kako bi zadobio život vječni, kojega zasigurno posjeduje, tolikim vrijednim i velikim djelima zaslužio je i dobio i ovu zemaljsku „besmrtnost“ kojom živi i djeluje, prati, uči i priča s mnogima, a osobito s nama, Služavkama Malog Isusa, ostajući po njima uvijek prisutan otac koji brižno vodi i čuva svoju djecu na putu za nebesku domovinu.

U ovoj godini u kojoj obilježavamo stogodišnjicu srebrnog jubileja Družbe zasigurno i nama upućuje otac Utemeljitelj one riječi što ih je zapisao, učinivši ih vječnima, u okružnici prigodom proslave 25. godišnjice Družbe. Mnogo je toga kroz 12 točaka ovog neiscrpnog izvora što sadrži sve potrebno u svem životu svake od nas i u kojem svaka od nas u različitim fazama svojega života može pronaći ono što je njenoj duši potrebno, stoga čitajući poslanicu ne može srce, a da ne osjeti u svom središtu sve veći plam ljubavi shvaćajući kako kucajući kao srce jedne Služavke Malog Isusa u sebi sadrži upravo sve milosti potrebne da oblikuje misli, riječi i djela, sve milosti potrebne da bi ona u kojoj kuca postigla savršenost, ne onu umišljenu „koju si predstavljamo da se nalazi u nekim stanovitim stališima, u koje mi ne ćemo nikada ni stupiti ni doći, a koji, kada si ih predstavljamo, nama ničemu drugome ne služe, nego da nam omrzne i oduran postane vlastiti stališ i tu mrzost da u svojem srcu podržavamo“ već onu savršenost što u sebi sadrži svetost, savršenost po kojoj su i sveci ostali sveti, a „oni su sveci postali, jer su ono obavljali, što su bili dužni obavljati i što im je Bog činiti propisao za njihov stališ.“

Obilježavajući osim Jubilarne godine Družbe i Godinu posvećenog života nemoguće je ne primijetiti sličnosti onoga što nam govori otac Utemeljitelj, i onoga što je kroz prethodnu godinu rekao Sveti Otac. Gledati prošlost sa

zahvalnošću, živjeti sadašnjost s velikom ljubavlju i prigrlići budućnost s nadom, ciljevi su koje nam je Papa postavio za ovu godinu. Kao Služavke Malog Isusa trebale bismo uistinu biti zahvalne za prošlost jer kako nam i otac Utemeljitelj govori: „Mali Isus ne običnom svojom providnošću nego upravo vanrednom svaku je od vas rukovodio, dok je nije k sebi uzeo.“, živjeti sadašnjost s velikom ljubavlju jer „kano služavke malog Isusa pristoji se da upravo gorite od ljubavi k njemu“ te prigrlići budućnost s nadom jer „da imaš na sebi ne znam koliko i velikih grijeha, ne boj se“ kaže Utemeljitelj „jer je došao na svijet ne da te kazni nego da te spasi.“

Kao prave učenice Kristove zahvalne, poslušne, srcem i ljubavlju i revnošću odane, njegujući uvijek molitvu „taj sveti i prijateljski i djetinji razgovor sa samim Gospodinom Bogom, Ocem i najvećim dobročiniteljem našim“ pokažimo dakle Malenom Isusu svoju ljubav i ovisnost o njemu po primjeru i zagovoru blažene Djevice Marije jer „Isus je svagdje i vazda plod i sin Marijin, a Marija je svagdje pravo pravcato stablo koje nosi plod života, prava majka koja taj plod proizvodi“ te moleći s Utemejiteljem: „O preljubezni Isuse daj nama poradi tvoje božanske časti da mi odsele samo za te živimo i da ne znamo ze nikakovu drugu radost nego za tu da samo tebe ljubimo i jedino tebi služimo“. Trudimo se živjeti tu molitvu bivajući na taj način ono za što smo stvorene i na što smo pozvane.

s. Milana Žegarac, novakinja

*Premilosrdni Isuse mali, ...
preko ruku nježne majke tvoje i naše,
prikazujem ti ovo janješće,
kongregaciju služavaka tvoga presv. imena,
moleći te ponizno,
da ga milostivo primiš u svoje okrilje.*

Josip Stadler

U susret 125. obljetnici Družbe

Jubileji u Družbi

Korak po korak do dijamantnog jubileja

(24. X. 1940. – 24. X. 1965.)

Nastavljamo pratiti životni put Družbe sestara Služavki Maloga Isusa s ciljem da zapazimo Božje planove i Božje vodstvo u ovoj mlađoj Kongregaciji kojoj je, kako reče njezin utemeljitelj sluga Božji Josip Stadler, „sam Bog početak.“

Nakon slavlja 50. obljetnice utemeljenja Družbe, sestre su nastavile s istim žarom zauzeto živjeti svoje poslanje u svim mjestima gdje su do tada djelovale. Život je bio protkan molitvom, žrtvom i brigom za one koje im je Božja providnost povjeravala.

Družba je napredovala i brojem članova te se tako širilo i njezino polje djelovanja. Otvarali su se novi samostani i zajednice, gdje su sestre ponajviše radile kao odgojiteljice u sirotištima koja su zbog ratnih okolnosti bila pre-puna. Sestre su radile na svojim ekonomijama i prehranjivale mnoge. Radi-

le su po ratnim bolnicama njegujući ranjenike i u vlastitim školama odgajajući i školujući siromašnu djecu.

U narednih 25 godina otvoreno još nekoliko samostana i zajednica u kojima sestre djeluju i danas.

Kaštel Kambelovac - Samostan sv. Alojzija Gonzage, od 1941.,

Kloštar Podravski - Samostan sv. Josipa, od 1942.,

Doboj - Samostan sv. Male Terezije, od 1942.,

Rijeka - kod oo. Kapucina, od 1948.,

Delnice - u župi sv. Ivana Krstitelja, od 1954.,

Audregnies - Belgija, zajednica sestara SMI u domu *Notre Dame de Paix*, od 1956.,

Kotor - Dobrota - Crna Gora, Samostan Primorski Betlehem, od 1957.,

Zagreb - Samostan Betlehem 1959.,

Essen - Njemačka, zajednica sestara SMI od 1960.,

Stenjevec - Zagreb, zajednica sestara SMI u župi *Uznesenja BDM*, od 1960.,

Dugopolje - Samostan Gospe Sinjske, od 1961.,

Zagreb - Samostan Antunovac, od 1962.,

Donja Brela - Samostan Gospe Lurdske, od 1963.,

Opuzen - Samostan Navještenja Marijina 1963.,

Slavonski Kobaš - Samostan sv. Josipa Radnika, od 1963.,

Pitomača - Samostan Kraljice sv. Krunice, od 1964.

Kroz period od 1940. do 1965.g. sestre su doživjele velike progone, oduzimanje imovine i gubitke mnogih svojih samostana. Dovoljno je samo znati da je više od 300 sestara, veći broj sestara novakinja i pripravnica doživjelo strahote II. svjetskog rata koji je iza sebe ostavio pustoš, progone, žrtve i stradanja svake vrste.

Što su sve Družba i njezine članice proživjela tih ratnih i poratnih godina teško je izreći u nekoliko rečenica. I ako su se nad Družbom nadvijali i prije tamni oblaci, ovo su bile najteže godine u njezinoj povijesti. Taj period od 20 i više godina zaslužuje posebno istraživanje. Vjerujem da će se netko od sestara ohrabriti istražiti i ispisati nam povijest Družbe u tom periodu.

Kako bi mogle osluhnuti na trenutak te strahote, donosimo jedno svjedočanstvo koje su doživjele sestre u kući matici u Betlehemu, u Sarajevu 1941.g.

„Na veliku subotu baš za vrijeme proslave uskrsnuća zastenjale su i strahovito zacviliće sve sirene i odmah iza toga čulo se je nemilo zujanje aeroplana iz kojih su počele na sve strane padati bombe, koje bi eksplodirale užasnim praskom tako, da se je sva kuća tresla i prozori drmali. Mi smo se svi skupili u podrumu i žarko Boga molili. Kad je sunce zašlo prestala je pucnjava, a

onda smo svi sišli u našu kapelicu i tu smo pobudile savršeno kajanje, a preč. g. Mlakić dao nam apsoluciju, da budemo pripravne na smrt, ako bi u noći nastavilo bombardiranje. Od straha što će biti u noći nismo išle spavati, nego smo se samo malo naslonile na krevet, a dvije su stajale cijelu noć u trećem katu na prozoru, da pozvone ako sirene zasviraju. Tu noć smo sprovele u strahu, ali hvala Bogu prošla je mirno. U jutro na sam Uskrs tješila nas je nada, kada je noć prošla mirno, da će nas možda ipak poštediti, da bar na Uskrs budemo mirne. U nadi, da neće taj dan biti pucnjave pobožno smo prisustvovale sv. Misi i primile sv. Pričest misleći, da nam je možda zadnja. Iza sv. Mise išle smo piti kavu i sve smo se tješile, da će nas taj dan poštediti, ali ljuto smo se prevarile, jer jedva što smo popile kavu zasvirale su sirene i mi smo odmah sve potrcale u podrum. Još nismo ni stigle do podruma, već je počela strašna pucnjava iz mitraljeza i od časa do časa čuo se užasni prasak bombi. U blizini naše kuće palo je više bombi i stoga su nam prozori pucali, stakla su prskala na sve strane, sve je tutnjilo i kuća se tresla tako da smo misile, da je nad nama kuća srušena. S nama u podrum sklonio je se i preč. g. Mlakić i kad su prozori počeli pucati i kuća se tresti g. prečasni je rekao, da pobudimo savršeno pokajanje i opet nam je dao apsoluciju. Tako smo mi primivši odrješenje i goruće vapeći Bogu čekale smrt, jer je izgledalo, da ćemo ostati zatrpane pod ruševinama. Poslije podne je još strašnije bilo, tako da više nismo imale odvažnosti ostati sklonjene u podrumu, nego smo sve pobjegle u praonicu, a neke u štalu i u svinjac. Misile smo ako je Bog odredio, da poginemo, bolje je i lakše je, da budemo odmah mrtve, nego da se dugo mučimo zatrpane pod ruševinama. U večer kad je prestalo bombardiranje, mnoge od straha nisu više htjele u kuću, nego su rađe cijelu noć ostale u štali, nekoje u svinjcu, a nekoje sestre i sva djeca u praonici. Iza pola noći više sestara i kandidatica ukupno 24 na broju otišle su put gajtan fabrike u jedno selo 3 sata daleko od Sarajeva i тамо су se sklonile u seljačkim kućama ili šupama. Silno preplašene u smrtnom strahu bježale su one kao i drugi svijet iz Sarajeva samo da više ne čuju i ne vide one strahote, koje smo doživjele na sam Uskrs. ... Još onaj strah osjećamo i treba će dulje vremena dok se sasvim smirimo i posve k sebi dođemo, jer osim straha oslabio nas je post i nespavanje. Ne daj Bože, da se nakove strahote još kada ponove! Sigurno više od polovine ne bi nas to moglo izdržati, jer teže je podnositi onaj strah nego samu smrt. ... Naša dobra s. Siksta svršila je ovaj život prije, jer je na nju i njezino slabo srce djelovao strah prigodom bombardiranja. ... Pokopana je na Mladicama, jer ovdje nije bilo nikoga, da kopa grob, a niti smo mogli dobiti druge potrebe za sprovod, jer su bili svi zaposleni oko pokapanja mrtvaca, koji su poginuli pod ruševinama ili od bomba i mitraljeza.“ (Sarajevo 12.V. 1941.)

Iz pisama koje su u tom periodu pisale vrhovne glavarice Družbe časna majka Maneta i časna majka Flavija sestrama, možemo naslutiti teška vremena u kojima su živjele.

U svojoj božićnoj čestitci majka Maneta potiče sestre na primjer nasljedovanja siromaštva Novorođenoga Maloga Isusa uvijek a naročito u tim teškim vremenima. „U današnjim teškim vremenima, koja proživljavamo sve je moguće i moramo biti na sve spremni. ... Ovih dana na Palama, ... za sestre, njih 5 po broju i za svećenika ne zna se ništa jesu li izgorjeli, ili su ih ubili ili u najgorem slučaju odveli sobom u šumu. To se ništa ne zna, samo se zna, da ih nema. Puno preporučam, da se molite za njih i za naše sestre na Mladicama, koje su izložene, kao i posvuda, jer u današnje vrijeme nije nigdje sigurno. Stoga treba, da se puno molimo jedni za druge i da budemo dobri, budni i spremni. ... 17. XII.1941.“

Godine 1944., 8. XII. časna majka Maneta ponovno piše sestrama: „Nalazimo se u svagdanjem strahu i očekivanju onoga što je mnoge zadesilo. Nas je do sada dragi Bog poštadio, ne po našim zaslugama, niti po našoj revnosti ni dobroti, nego po Svojem velikom milosrđu i ljubavi koju nismo zaslužili, a na čemu moramo dragom Bogu biti neizmjerno zahvalne.“

U danima rata i porača nekoliko naših sestara zbog dobra koje su činile bolesnima i siromašnima bile su lišene slobode. Za dobra koje su činile za brata čovjeka provele su po nekoliko godina u zatvorima a jedna sestra je i strijeljana i bačena u jamu Jazovku koja se nalazi na Žumberku u HR.

Godine 1946. 8. svibnja, održan je generalni kapitol na kojem je za vrhovnu glavaricu Družbe izabrana s. M. Flavija Tomšić. Na kormilu Družbe bila je 12. teških godina.

Oduzimanjem ekonomija i samostana Betlehem, Egipat, Mladice, Vitez, Čardak - Doloroza, i Doboј, sestre su početkom mjeseca srpnja 1949.g. morale napustiti Bosnu. Morale su skinuti i redovničko odijelo i tako kao prave sirotice krenuti u nepoznato. Mnoge sestre morale su potražiti smještaj kod svoje rodbine. Časna majka Flavija je uz Božju pomoć posebno bdjela nad Družbom i njezinim članicama u teškim vremenima rasula Družbe. Nastojala je da se svaka sestra vrati u samostan i nastavi svoj put služenja u Družbi.

Samo nekoliko dana od prisilnog odlaska iz Sarajeva pisala je sestrama: „Volja je Božja, da kalež gorčine ispijemo do dna. Već vam je svima dobro poznato, da nas je stiglo ono pred čim smo najviše strepile. Dakle, sve naše filijale u Bosni, pa i našu dragu kuću – maticu to jest naš mili Betlehem morali smo napustiti 1.VII. o.g. ... No i ako nam to sve po ljudskoj slaboći zadaje bol i tugu ne klonimo duhom, nego sa živom vjerom i velikim pouzdanjem u Božju pomoć recimo velikodušno: Bogu hvala!

Časna majka Flavija svojim pisanim riječima tješila je sestre u teškim dani- ma. „U ovim danima teških kušnja, često svraćam misli na svaku pojedinu, a osobito na one, koje su već više od godinu dana udaljenje od naše red. Zajednice. Bila bi sretna i radosna, kad bi Bog dao, da se opet naskoro sve sastanemo i zajednički Bogu vjerno služimo i točnim i savjesnim ispunjavanjem svih propisa naših red. Ustanova. Kad bude Božja volja ostvarit će se i to, ali samo treba da strpljivo očekujemo taj žudjeni čas. Nepokolebivim pouzdanjem i žarkom ljubavlju prema Bogu lako ćemo snositi sve kušnje, pa koliko god trajale. ... Mi živimo u teška vremena, kada nam je najpotreb- nija jakost duha i potpuna predanost u volju Božju.“

Zahvaljujući Bogu i njezinoj požrtvovnoj ljubavi i brizi za sestre, Družba je izdržala sve kušnje, preživjela i nastavila svoje služenje.

Uz sve križeve koji su bili tako vidljivi na svakom koraku, na svakom mjes- tu, posebni dar Kristovog križa sestre su živjele u župnoj kući u Krašiću kroz 9. godina kada je sada blaženi kardinal Alojzije Stepinac iz Lepoglave bio premješten u svoju rodnu župu na izdržavanje zatvora (od 5. XII. 1951. do 10. II. 1960.). Samo su Bogu znane sve strepnje i žrtve koje su sestre živjele služeći nevino osuđenom kardinalu Stepincu. Dok iščekujemo kanonizaciju blaženog kardinala Stepinca zahvaljujemo Bogu što je našoj Družbi darovao milost da su se njezine članice brinule i posluživale do poslednjeg časa života blaženog i za nas već „svetog“ kardinala Stepinca.

Kako su bila neizvjesna vremena o povratku sestara u Bosnu vrhovna uprava Družbe sa privremenim sjedištem u samostanu Antunovac u Maksimi- ru – Zagreb, odlučila je 1956.g. poslati sestre izvan granica Hrvatske. Neko- liko sestara otišlo je služiti bolesnicima u domovima staraca u Belgiji. Godi- ne 1960. sestre odlaze u Essen u Njemačku gdje započinju svoje pastoralno djelovanje u Hrvatskoj katoličkoj misiji i vodeći brigu u domu za stare i nemoćne osobe.

Kao plod komunikacije sestara u domovini i Belgiji a poslije i drugih sestara koje su bile udaljenje od sjedišta Vrhovne uprave Družbe, počeo je izlaziti i prvi Vjesnik Družbe pod imenom „U službi Maloga Isusa“. Od tada, sve do danas, kao znak jedinstva i povezanosti sestara u cijeloj Družbi izlazi Druž- bin vjesnik pod istim imenom.

Sačuvani prvi Vjesnici Družbe veliko su bogatstvo nam danas. U njima mo- žemo saznati najviše o životu Družbe i služenju sestara u teškim vremeneni- ma progonstva sve do 75. obljetnice Družbe.

Godine 1958. održan je generalni kapitol na kojem je za Vrhovnu glavaricu izabrana s. M. Maristela Gojić. Družbu je uvela u slavlje ovog Jubileja.

75. Obljetnica Družbe proslavljenja je kao i prethodne dvije obljetnice po želji oca Utemeljitelja - nutarnjim i vanjskim načinom. Tiho i skromno. I ovaj Jubilej proslavljen je u svim zajednicama. Glavna proslava bila je u samostanu Betlehem na Kraljevcu u Zagrebu pod motom „Bogu hvala!“ Sestre su se pripremale molitvom i pokorom za ovu obljetnicu imajući na umu i riječi oca utemeljitelja: „Pomozi siromaha kad god možeš...“ Tako je i časna majka s. Maristela pozvala sestre da uz duhovnu pripravu svaka zajednica obuće jedno siroče veliko ili malo, a isto kojeg potrebnika da nahra-ne.

O pripremi i proslavi 75. obljetnice Družbe donose opširnije Družbini vjes-nici u 12. brojeva kroz 1965. godinu.

O 75. Obljetnici Družbe sestre su zapisale: „Za vrijeme rata izgubila je naša Družba sve pa i kuću maticu. Uz milost Božju i naših nebeskih zaštitnika Družba ipak sretno plovi kroz valovlje ovoga svijeta, te skromno djeluje u 68 što većih, što manjih kuća (filijala) u domovini i izvan nje: Svrhu Družbe promičemo u domovima starih, domovima defektne djece, u dječjim bolni-cama i na ispomoći po župama. Družba sada ima 451 sestru s položenim zavjetima, 27 novakinja i 40 kandidatica i aspirantica. Gdje god možemo, želimo i nastojimo biti na uslugu potrebnome, u kojima gledamo svog ma-log Isusa, vršeći apostolat, koji sv. Crkva od nas želi, a time izvršujemo i želju svetog Utemeljitelja, koji je bio najvjerniji sin sv. crkve i svoga naroda.

Dragi naš Utemeljitelju!

Duh Tvoj određen je da bude nadahnuće svim našim nastojanjima. Tvoj život mora postati program našega života i reda. Ime Tvoje izgovarat će usta svake Tvoje kćeri s ljubavlju i svetim poštovanjem. Sve su naše oči uprte u Tebe, kao u svjetlo, besmrtni uzor ljubavi prema Bogu i bratu čov-jeku.

Vjera, kršćanski optimizam, katoličko srce, borbeni ponos, plemenitost duše, poniznost i ljubav, to su Tvoji amaneti nama. Naša se je Družba na njih zavjerila na dan osnutka svoga prije 75 godina. Zavjerila se je kada te je položila pred 47 godina u temelje sarajevske katedrale. Danas se iznova na njih vjerimo. I ta sveta zavjera, neka bude naša hvala Bogu, - i Tebi, - naš Oče!

Slava našem Utemeljitelju dr. Josipu Stadleru!“

O od slavlja zlatnog jubileja Družbe sve do dijamantnog, unatoč teškim pri-likama života i progona, Gospodar života pozvao je u našu Družbu 131 ses-tru, a k sebi u vječne stanove 97 Služavki Maloga Isusa. Među njima bile su s. M. Mehtilda Miklenić, i s. M. Krescencija Zwiefelhofer bivše vrhovne gla-varice Družbe. S. Mehtilda umrla je na Mladicama u punom jeku II. svjets-

kog rata 1943.g. a s. Krescencija u Vinkovcima 1957.godine. One su voljele Družbu, za nju su se žrtvovale također u teškim vremenima prvog svjetskog rata i porača. Unatoč velikim poteškoćama i kušnjama koje je Družba doživljavala nastojale su da se u njoj sačuva dobar duh kako je to želio otac Utemeljitelj. Njihovim odlaskom svom Kralju u vječnost, Družba je dobila dvije velike zagovornice. Neka mole i za nas danas.

Priredila: s. Ana Marija Kesten

Družba svom Utemeljitelju na šezdesetu obljetnicu

Oče,
Kroz orljavu, bljeskove i tmuše
Visovi se ponovo ruše –
Zar godina sveta šezdeseta
Da nas tjera put vrtloga svijeta?
- Što će naša, Tvoja Družba, što će?

Oče,
Što to bi od našeg „Betlehema“?
Ni domova ljubavi već nema.
Zašto tolik križ na Družbu pada,
Te pod križem kleca Družba mlada?
- Znamo: Nebu žrtva se hoće.

Oče,
Sa neba nas zlati sunca zraka,
Tvoje sestre ne poznaju mraka.
K Tebi dižu nadu, bol i želju,
Dragom ocu - Utemeljitelju.
- Sve prolazno prolazi i proć' će.

Oče,
Fiat, fiat! Nek nas, nas ne mine
Kalež ovaj Božji, pun gorčine.
Nek s Isusom svaka sestra pati,
Al nek živi, cvijeta Družba – Mati!
- I nek sestre k savršenstvu kroče.

Oče! Oče!
Kao negda na tvom dragom krilu
Upravlja Ti Družba molbu milu:
- Isprosi nam ustrajnost u duhu,
Isprosi nam ustrajnost u ruhu,
Kroz sve suzne krvave teškoće,
- Utemeljitelju naš i Oče!

s. M. Tereza Ziller
U Zagrebu na svetkovinu sv. Rafaela 1950.

DUHOVNA OBNOVA U DRUŽBI

RAZMATRANJE O MALENOM ISUSU ZA 25. LISTOPADA

Tema:

Štalica betlehemska – škola molitve

Marija i Josip pobožno i s osjećajem strahopoštovanja kleče pred jaslicama u kojima leži Dijete Isus, Maleni, Spasitelj, veliki Bog. Pridruži se Josipu i Mariji, klekni s njima i pobožno gledaj u lice malenog Spasitelja. Kako je važno naše mjesto na koljenima pred jaslicama i Djetetom Isusom! Samo na tom božanskom svjetlu možemo zapaliti svoju svjetiljku ljubavi, nade, mira i radosti.

Žarko želi i moli, da uz pomoć Božje milosti, što više zavoliš molitvu, i odlučiš učiniti sve što je korisno i potrebno da u molitvi napreduješ.

“Moja kuća je kuća molitve”, govori prorok Izajija. Bog nam po svom Sinu uvijek novo ponavlja da promatramo vidljiva stvorenja i već odatle zaključimo da su nebo i zemlja velika kuća Gospodnja. “Nebo pripovijeda slavu Božju i svod nebeski djelo Njegovih ruku.” Sva stvorenja na nebu i na zemlji, pod zemljom i u moru, životinje i biljke, čovjek kruna svega stvorenja i živa slika Božja, daju hvalu i slavu svome Stvoritelju. Trajna su slava Božja, a molitva zrak kojim čovjek diše i živi pred svojim Bogom.

Betlehemska štalica je kuća Božja, jer se u njoj nastanio Sin Božji. Anđeli pjevaju “Slava Bogu na visini!” Radosno navještaju da se jedinorođeni Sin Božji rodio kao Sin čovječji u štalici, da se klanja Ocu nebeskome u Duhu i istini. S Djetetom Isusom zahvalimo se Ocu nebeskom na daru Spasitelja i Otkupitelja. Pavao kaže: “Žrtva i prinosa nećeš, ali si mi tijelo pripremio. Paljenice i okajnice nisu ti mile. Potom rekoh: Evo dolazim, - o meni u svitu piše - izvršiti Bože, volju twoju.” (Hebr 10,5-6) Isus u jaslicama daje hvalu i slavu Ocu. Postao je čovjekom da mene i tebe, sav svijet dovede Ocu. Prikazuje se Ocu kao žrtva za naše grijehe, da otkupi našu palu ljudsku narav, da svojom ljubavlju i žrtvom opere grijehe cijelog svijeta. Već u jaslicama On za nas moli i uči nas moliti, jer je molitva uzdizanje srca Bogu. Po-

zvane smo molitvom prinositi hvale i prošnje Bogu za sebe i sav svijet, svijet voditi Bogu i Boga nositi svijetu. Pozvane smo biti molitveni vez između neba i zemlje. Dijete Isus iz jaslica nam dovikuje: "Vjeruj mi, došao je čas, sve možeš dobiti od Oca molitvom ako moliš sa Mnom i u Meni, u duhu i istini, u moje ime." Pozvane smo molitvom nebo osvojiti, po primjeru našeg Učitelja Isusa, koji je došao na svijet moleći, i moleći svijet ostavio, da kao naš Posrednik kod Oca vazda za nas moli. Združeni s Njim dajimo neprestanu hvalu i slavu Ocu nebeskom.

Promotri Djericu Mariju, Majku Isusovu, kako u poniznosti i radosti duha i sada kliče: "Veliča duša moja Gospodina, klikće duh moj u Bogu, mome Spasitelju, što pogleda na neznatnost službenice svoje: odsad će me, evo, svi naraštaji zvati blaženom. Jer velika mi djela učini Svesilni, sveto je ime nje-govo!" (Lk 1, 46-50) Marija, kraljica anđela, ujedinjuje svoje hvale Ocu s andeoskim zborovima. U srcu razmišlja o svim tim događajima, o otajstvu Očeve ljubavi. Kod jaslica kleći i moli Dijete Isusa za mene, za tebe, za sav ljudski rod. Poput Marije, kao Marija, pozvane svojim životom biti hvala i slava Božja, moliti Isusa za sebe i cijeli svijet, klanjati mu se cijelim svojim bićem, hvaliti ga i zahvaljivati mu za divna djela koja nam čini.

A sv. Josip što radi on? I on zahvaljuje molitvom zahvalnicom što može svoga Boga gledati i biti mu hraniteljem. Marija i Josip su nam prvi učenici u molitvi u betlehemskoj školi velikoga Učitelja. Učimo od Marije i Josipa kako da naš život i rad bude neprestana molitva, hvala Bogu, uzdizanje duše i srca Bogu, proslava Boga. Zaviri u svoje srce. Već si od davnina u školi molitve, od obiteljskog doma, župske i redovničke zajednice. Pozvana si da kao redovnica cijelim bićem budeš žena molitve i duhovnosti. Uteteljitelj sluga Božji nadbiskup Stadler, Božji čovjek, čovjek molitve, u okružnici prigodom 25. godišnjice Družbe, nam piše: "Od raznih i mnogih poslova svaka od vas ima svoje stanovite poslove, koje treba Bogu na slavu da savjesno obavlja ... Ali ima jedan posao, među svima najvažniji za svaku napose i za sve zajedno, posao o kojem svi ostali ovise, posao o kom ovisi spasenje duše Vaše. Budete li taj posao dobro obavljale, obavljat ćete i sve druge dobro, i spasiti ćete duše svoje; zanemarite li taj glavni posao Vaš, nećete imati blagoslova niti za dobro obavljanje drugih poslova, a svakako ćete izgubiti duše svoje. Koji je to tako važni posao, koji se iz ništetnih razloga kad i kad ispušta? Molitva, taj sveti i prijateljski i djetinji razgovor sa samim Gospodinom Bogom, Ocem i najvećim dobročiniteljem našim."

Razmislimo na kojem smo stupnju molitve? Živim li dovoljno svijest da molitvom trebam spašavati i posvećivati i druge, da drugima trebam biti apostol, učiteljica molitve? Mnogi od nas traže i očekuju da za njih molimo, da im duhovno pomognemo. Mnoge nedaće današnjeg čovjeka i vremena od nas očekuju molitvenu potporu i utjehu. O našem apostolatu molitve

ovisi spas mnogih duša. Našu molitvu i duhovnu podršku trebaju djeca, mlađi, obitelji u problemima, stariji i osamljeni, nezaposleni, izgubljeni, depresivni, razočarani, prognani. Potrebno ih je voditi k Isusu, dati im Isusa. Da im možemo pružiti Božju utjehu najprije mi same trebamo biti duhovno jake i čvrste u molitvi, pune duha Božjega. Razmislimo kako napredujemo u molitvi, duhovnosti, svetosti?

Veseliš li se ako uspiješ na brzinu obaviti molitve koje si obavezna moliti, ili si zadovoljnija da smreno i sabrano posvetiš vrijeme molitvi? Da li ti je drago ako te mnogi vanjski poslovi i obveze priječe da nemaš dovoljno vremena za molitvu? Nedostatak vremena ne smije biti isprika da redovito ne moliš, jer bez molitve kao dobra kršćanka i dobra redovnica ne možeš živjeti i duhovno napredovati. Od zrele redovničke osobe Bog očekuje da redovito i ustrajno moli, da ćešće svoje srce k Bogu uzdigne, i u molitvi i za vrijeme rada i odmora. Budi u molitvenom raspoloženju, živi u poklonstvu Bogu u svom srcu, duhu i duši, i kad si u samostanskoj kapelici, i u blagovanici, i u svojoj sobi, i na radnom mjestu i na ulici. U središtu svoga bića, gdje osluškuješ i osjećaš božanski glas, moli Gospodina za snagu i čvrstoću vjere u slabostima i teškoćama, za ohrabrenje i savjet, za milost da živiš po Božju, da Njegovim svjetлом svijetliš drugima. Moli ga i za druge oko sebe: za one s kojima živiš, s kojima radiš i susrećeš se, za djecu i mlade, obitelji i starce, sjemeništarce i bogoslove, svećenike i sestre, bolesnike i nezaposlene, za one bez smisla i životne radosti.

Kakva ti je unutarnja molitva, razmatranje? Prelaziš li s razmišljanja na stvaranje dobrih i malih, ali ustrajnih, odluka? Kakva ti je usmena molitva? Rasteš li kod moljenja krunice i Časoslova u sabranosti nad onim što moliš? Nastoj da ti riječi usmene molitve budu u suglasnosti s tvojim srcem, dušom i uzdignućem pameti, da ti riječi na usnama i žar srca budu skladna hvala Bogu. Neka ti sa psalmistom srce gori od ljubavi prema Riječi Božjoj koja je tebi danas upućena. Bog po svojoj Riječi i tebi danas, u ovoj tvojoj svagdanjoj situaciji, kao i nekada psalmistu, govori, savjetuje, hrabri, kori, ispravlja. Ta Riječ, po tebi i u tebi danas blagoslivlja, hvali i slavi Boga.

Moli sv. Josipa, Mariju i Dijete Isusa za dar dobre i ustrajne molitve. Iz škole molitve u betlehemsкој štalici izidi s odlukom da ćeš vlastito srce pretvoriti u kuću molitve, u svakodnevno trajno klanjanje Isusu. Moje i tvoje srce mora biti stanom Božjim, u kojem će živjeti ljubav Betlehema, iz kojeg će žariti plamen Božje ljubavi, dobrote, radosti, duhovnosti i ljudima oko nas. Neka nas i danas nadahnjuju riječi sv. Jeronima: Blago onom koji nosi Betlehem u svom srcu, u sebi. U njemu se svaki dan rađa Krist.

RAZMATRANJE O MALENOM ISUSU ZA 25. STUDENOGA

Tema:

Štalica betlehemska – škola je ljubavi križa

U duhu uđimo u betlehemsку štalicu i promatrajmo s poštovanjem Dijete Isusa kako širi ručice, u znaku križa, a u srcu govori: "Evo me, dolazim, Oče, da ispunim volju Tvoju!"

Želi spoznati što znači ljubiti križ, i ustrajno se nastoj vježbati u ljubavi križa.

Dijete Isus u betlehemskoj štalici nas uči kako prihvataći, ljubiti i strpljivo nositi križ, uči nas da se ustrajno vježbamo u ljubavi križa. Ljubav Božja prema nama je dovela Isusa u Betlehem, u jasle i na križ. Kalvarija počima u jaslicama. Dijete Isus donijelo je s neba sa sobom križ, prigrlio je križ u kolijevci kao Očev dar. Da povrati križu njegovo dostojanstvo, da mu dadne pravi smisao i pridobije ljude za križ, postao je čovjekom, da čovjeku bude bliz u svemu, osim u grijehu. Križ je vrelo svake radosti. Božić je dan veselja i radosti upravo zato u jaslicama leži Isus za nas rođeni, koji će biti razapet i umrijeti na križu za naše grijehu. Sjetimo se lijepih simbolika koju nam donosi kipić Malog Isusa na križu, koji se po darovanosti i rukama našeg ute-meljitelja sluge Božjeg Josipa Stadlera nalazi na stolu u sobi vrhovne glavarice Družbe. Sjetimo se i prekrasnog vilerova goblena "San Malog Isusa", koji je za 100. godišnjicu Družbe izradila naša s. Lujza Srdanović. Naš Ute-meljitelj u Pravilima piše je da je Družba duhovno utemeljena na brdu Kalvariji. U "Kratkoj povijesti o nastanku Kongregacije služavki Maloga Isusa" i u "Obredniku zavjeta" zapisuje: "Mali Isuse, koji si rođen u štali položen na slamu u jaslice najprije zimu i siromaštvo trpio zadovoljan s malo kapi mlijeka materinskoga ti, koji i ptice dovoljno hraniš, pogledaj milostivo na nas, koji vjerujemo, da si Ti Krist Sin Božji i da ćemo tako vjerujući imati život u ime twoje: daj nam umnoži vjeru, utvrди ufanje, povećaj ljubav, pa da zavrijedimo postići što obećaješ, ter tako prođemo kroz vremenita dobra, da ne izgubimo vječnih, nego da dođemo u nebo, pa Te od lice u lice gledamo i slavimo u vijeke vjekova." Obred zavjeta završava zazivom iz njemu najdraže božićne pjesme "O Isuse poljubljeni": "Oj pelenice,oj žvinice,dište parom da ne zebe svijeta Bog." Zar naše poslanje nije da mi gorimo od ljubavi prema Isusu? Zar svakodnevno ne trebamo prihvataći i nositi križ, i u poniznosti služiti drugima oko sebe, vodeći ih k Isusu i pokazujući im put do Njega? Pozvane smo biti domišljate u ljubavi križa, grijati Božjom ljubavlju druge oko sebe.

Drvo u edenskom vrtu sa zabranjenim voćem bilo je križ, jer je ovo drvo volju naših praroditelja prekrižilo. Bog je htio da Adam i Eva ne kušaju plod s ovog drveta. Ovo je drvo neprestano navješčivalo da čovjek ne smije činiti sve što bi htio, da je Gospodin Bog Zakonodavac i da se čovjek mora podlagati njegovoj volji. Praroditelji nisu jadikovali zbog ove zabrane, jer su ljubili Boga, Njegovu volju i drvo koje im je tu volju navješčivalo. Sve dok su ovo drvo, ovaj prvi križ poštivali, nije ih moglo zadesiti nikakvo zlo, nego su uživali sveti, nepomućeni mir, nevinu radost. Križ je dakle potpuno pokoravanje volji Božjoj, potpuna poslušnost prema Bogu, bez sebeljublja. Ako se jedino tome raduješ da u svakoj stvari vršiš volju Božju onda je tvoja volja neprestano križana, onda ljubiš križ i u tvome srcu raste krepstvo ljubavi križa. Ova ljubav križa bila je u nebu, jer su dobri anđeli slušali volju Božju. Gdje je ljubav križa ondje je nebo, ondje prestaju muke, nastanjuje se svaka radost. Ako Bog duši koja ljubi križ pošalje muke i nevolje ona u njima gleda volju Božju, i raduje se jer može vršiti volju Božju, makar tijelo osjećalo i podnosiло bolove. Ova ljubav križa iščezla je sa zemlje odmah iza grijeha u raju, ali ju je Dijete Isus opet donijelo, i govori: "Evo Oče, dolazim vršiti volju Tvoju!" Već u utrobi majke bio je početak razapinjanja, a u jaslicama Isus leži na križu. Pobožni Toma Kempenac govori: "Ako si tako daleko dopro, da ti je nevolja slatka i mila radi Isusa, onda znaj da ti je dobro, jer si našao raj na zemlji." Ova ljubav križa u svetaca ne prestaje ni onda kad su ostavili ovu suznu dolinu i preselili se u nebo, gdje nema ni muke i nevolje. U svetu su ljubavi sjedinjeni s voljom Božjom i kao razapeti slave i hvale Boga u vijeke.

Ljubav križa u betlehemskoj štalici kruna je svih kreposti. U njoj se moramo vježbati cijelog života, u svakidašnjici života, pomalo i ustrajno, rasti u ljubavi križa i samozataji. Strpljivo podnositi nedaće i razne kušnje je naša svakodnevna zadaća, trajna borba. To je strpljivo i ponizno uspinjanje stepenicama kreposti do kraja života, a savršena se ljubav križa nastavlja u nebu. Isus je odmah u Betlehemu započeo živjeti siromašno, u mukama i nedaćama života. Htio nas je poučiti kako se može steći ljubav križa. Naš utemeljitelj, u čestici za imendan Časnoj Majci Krescenciji, 5. travnja 1918., zahvaljujući joj za redovničku revnost, napominje: "... Pa dok se tako sigurno penjete po ljestvama u nebo, nemojte zaboraviti malo se od traga ogledati, da se mene u molitvama spomenete, koji teškom mukom klipam za Vama!" To je i nama primjer kako trebamo napredovati u ljubavi križa, o onda računati da i drugima, počevši od sestara u zajednici, pomagati nositi križ i poticati ih na rast u svetosti. Razmisli da li si ponizna, strpljiva, mrtviš li se, napreduješ li u krepostima, rasteš li u savršenosti? Računaš li s tim da nikad nećeš steći ljubav križa ako ne napreduješ, ako se svakodnevno, malim koracima i ustrajno, ne trudiš ići putem savršenosti?

Utemeljitelj u Redovničkim pravilima, u govoru o važnosti dobrog odgoja, ističe da je naša kongregacija duhovno utemeljena na brdu Kalvariji, da služi Isusu razapetomu te naslijede Njega, a u tu svrhu pripravnice i sestre moraju za ljubav nebeskomu Ocu razapeti svoje osjećaje, strasti, loša nagnuća, tvrdoglavost. Trebaju se vježbati u poniznosti, poslušnosti, nježnosti, kako bi odstranile, koliko je moguće više, svaku slabost, pouzdajući se ne u same sebe i svoju krhkost, nego u Gospodina Boga i u zagovor prečiste Djevice Marije. Apostol Pavao nas poziva: "Radujte se uvijek u Gospodinu! ... Neka vaša dobrota bude poznata svim ljudima! ... sve što je istinito, što je dično, što je pravedno, što je čisto, što je ljubazno, što je na dobru glasu, i sve što je kreposno i hvale vrijednom to imajte na umu". (Filip 4, 4-9).

Podsjetimo se što je Utemeljitelj 6. siječnja 1910. godine pisao sestrama koje su polagale zavjete. To isto, nakon 125 godina postojanja Družbe, govori i nama: "... Bit će istina borbe, neprilika, napasti svakojakih; ali se ne bojte, jer je Mali Isus jači od svih naših neprijatelja. Što bi Mali Isus nagradio, ako ne Vaše te borbe i neprilike i napasti, u kojima mu pokazujete svoju vjernost i odanost i ljubav. On hoće, da mi mnoge stvari trpimo njemu za ljubav, a da i ne znamo, za što trpimo, jer hoće, da se njemu kano svojemu zaručniku posve povjerimo. To bi od nas kao njegovih zaručnica bilo ružno, kad bismo ga pitali, a za što jednu vodi putem radosti, a drugu putem trpnje, velim putem trpnje, a ne žalosti, jer Mali Isus neće da ste žalosne, nego hoće da mu s veselim srcem služimo. ... tako nas Gospodin voli, da kad smo ga i uvrijedili, opet hoće da nam oprosti i da zaboravi na naše grijeha. Pa kada on zaboravlja, zaboravi i Ti na prošle grijeha, koje si okajala, pa samo nastoj, da omiliš Malomu Isusu." Vjeruj da te Bog neizmjerno ljubi i uvijek prihvata, želi da budeš sveta.

Ne bojmo se. Slabe smo i krhe, ali Bog je i Njegova milost s nama. Ne budimo naivne ni mlake, nego srčane i odvažne, jer nas Gospodin nikada ne napušta, pa i u teškim trenutcima. Veselim srcem Gospodinu služi, jer vesela darivate-lja Bog ljubi. U svjetlu Isusova križa gledaj svoj životni križ i s Isusom strpljivo i radosno ga nosi, jer u križu je spas, u križu je obrana pred neprijateljima i slabostima, u križu je slatkoća, snaga duha, radost duše, svaka krepot i svestnost. Jedino u križu duša nalazi svoj spas i ufanje vječnog života.

RAZMATRANJE O MALENOM ISUSU ZA 25. PROSINCA

Tema:

Štalica betlehemska – škola je vjere

Uđi duhom u betlehemsку špilju. Promatraj u štalici Josipa i Mariju i gledaj kako pobožno kleče klanajući se duboko božanskom Djetetu.

Sjedini se s prečistom Djesticom Marijom i njezinim zaručnikom Josipom. Molih za milost da se, uz Božju pomoć, u tebi sve više umnaža svjetlost svete vjere.

“Blaženi oči, koje gledaju, što Marija i Josip gledaju!” Ovo Dijete, koje s toliko radosti i zahvalnosti Ocu nebeskome gledaju Marija i Josip, je Jedinorođeni Sin Oca nebeskoga, pravi Bog od pravoga Boga, Gospodin kojemu se klanja sve na nebu i na zemlji. Sav božanski sjaj i veličanstvo sakriveno je u ovom malom Djetetu. Naš Utemeljitelj sluga Božji nadbiskup Josip Stadler u obredniku za polaganje zavjeta, 1907. godine, zapisuje: "Djetešće Isuse, veliki Bože i vrijedni prevelike hvale, maljušni Gospodine veoma ljubezni. Djetešće Isuse, što si manji, to si meni draži. Djetešće Isuse, koji si mudrost svoju sakrio pod nijemost djetinju, da mi ništa ne predbaciš i da te ne rastužim; jakost i moć svoju pod slaboću djetinju, da me ne kazniš; Djetešće Isuse, koji si upravo za to djetetom postao, da pod najnježnjom djetinjom dobi ljubav nam pokažeš, samo da naša srca osvojiš..." Ovog kralja slave može Djevica Marija nazvati svojim ljubljenim djetetom. Marija sada gleda ono što ni Mojsije nije gledao. Kad je ovo Dijete naraslo mnogi koji su ga gledali, čuli njegov glas i govorili: "To je sin drvodjelca Josipa." Neki su ga i vrijedali i vikali "razapni ga", makar su na svoje oči vidjeli čudesna koja je učinio. Marija i Josip gledaju Dijete u svjetlosti vjere, a oči neprijatelja ovom svjetlošću nisu rasvijetljene. Blažena ti što povjerova da će se ispuniti što ti je rečeno od Gospodina!" (Lk 1,45), uskliknu Elizabeta puna Duha Svetoga čim začu Marijin pozdrav. Vjera rađa blaženu radost, koju opažamo u betlehemskoj štalici. Vjera u riječi anđela pripravila je i Josipu svu radost, koju sada uživa. Bez svjetlosti vjere ne vidiš u štalici nego siromašno židovsko dijete u neprijatnoj špilji, ali u svjetlosti vjere ta špilja postaje nebo. Kako je bila čvrsta vjera Marije dok kleči pred Sinom Božjim položenim u jaslice? Marija je pastirima pokazala Isusa i otvorila im srca za radost. Ona – milosti puna, ne prestaje donositi Isusa svakom srcu. Ona je Majka svih vjernika. Vjeru sam sebi ne možeš dati, kao što ne možeš učiniti da u ponoćnoj tami zasja podnevno sunce da rasvijetli svakog čovjeka. Stoga moli iz srca Dijete Isusa: "Umnoži moju vjeru. Daj da je živim radosno!" Moli Mariju i Josipa da te podupru u tvojoj molitvi.

Isus u svetom evanđelju više puta poziva da imamo čvrstu i veliku vjeru. Nema za krepstan život kršćanina nužnije opomene od ove. Kad slušamo i čitamo o svećima i njihovim djelima onda jasno vidimo da sva svetost njihova života i rada proizlazi iz vjere i djetinjeg pouzdanja u Boga. Sveci su bili junaci vjere. Imamo primjer i uzor čvrste vjere našeg Utemeljitelja. Vjerovao je vjerom čudotvorca, i Bog mu je pomagao. Znao je reći: "Bog je bogat, daje i davat će. Pomoći je naša u imenu Gospodina koji je stvorio nebo i zemlju!" Kao što bujno stablo sa svojim krošnjama crpe snagu iz svog korijena, tako je i živa vjera svetaca izvor njihovu krepostnom životu. Mi lako pravimo odluke da ćemo slijediti svijetli primjer krepostnog života ovog sveca ili one svetice, ali te odluke nisu stalne i čvrste. Stoga malim, ali čvrstim odlukama, djetinjim pouzdanjem u Gospodina, svakidašnjim revnim životom, životnom radošću, rastimo u krepostima, u djelotvornoj vjeri. Tada će biti veća sukladnost između naše vjere i života. Slaba vjera, slaba snaga, čvrsta vjera, visok polet. "A ovo je sredstvo pobjede koje pobjeđuje svijet: naša vjera." (1Iv 5,4) Utemeljitelj u Okružnici za 25. godišnjicu Družbe očinski nas poziva: "Pristupite dakle k Malomu Isusu, dok je malen, dok se čini kano da je zaboravio na svoje veličanstvo, pošto se je upravo zato htio tako maljušan roditi, jer je htio, da ga ljubimo, a ne da ga se bojimo." Zatim nas podsjeća zašto nas je Mali Isus oko sebe sabrao iz raznih krajeva, da "da mu kao prave služavke služite, dakako ne kako Vi hoćete, nego kako on hoće i želi. U tome se sastoji savršenost svakoga čovjeka, da bude ono, što treba da bude."

Promisli da li je razlog što slabo napreduješ u duhovnom životu u tome jer je tvoja vjera slaba i nesigurna. Da li je moja vjera tako čvrsta, cijelovita i potpuna kao Marijina? Da li svoju vjeru hranim i brižno čuvam molitvom, sestrinskom ljubavlju, dobrim djelima? Izbjegavam li sve ono što bi moglo vjeru umanjiti ili oslabiti? Kakvo je moje pouzdanje u Gospodina? Vjerujem li da me i nevolje i križevi vode k dobru, da Bog i tada ima svoj plan za mene? Želiš li rasti u vjeri trudi se da u duhu i snagom vjere revno vršiš i najmanje točke Konstitucija. Zašto prema sestri nekada pokazuješ malo ljubavi, pažnje i milosrđa? Zbog toga što slabom vjerom ne vidiš dragocjeni biser u dubini neumrle duše svoje sestre, koji je možda sakriven pod vanjštinom njezinih slabosti i propusta. Naziri i vidi na licu svoje sestre dijete Božje, zaručnicu Kristovu. Mali Isus u betlehemskoj školi vjere uči nas ljubavi i milosrđu prema drugima, poniznom i velikodušnom služenju, strpljivom podnošenju teškoća. Utemeljitelj piše sestrama koje su otišle na novo služenje u Zagreb, 19. srpnja 1917. godine: "Čujem da se je za Maloga Isusa u Zagrebu već kupila betlehemska štalica, koju će preuzvišeni gospodin nadbiskup Bauer dati preureediti, da Isusovoj maloj dječici bude puno bolje, nego li je njemu samome bilo u betlehemskoj štali, a i vama koje zastupate

bl. Djevicu Mariju, da bude puno ugodnije i lakše, nego li je njoj bilo u rečenoj štalici. Imajte sve tri pred očima, kad za djecu i oko djece radite, da Presveti mali Isus u toj djeci plače, zimu i žegu trpi, bolest i sve ostale nevolje njihove podnosi, pa ćete uvijek svoje dužnosti veselo i zdrušno obavljati, i vaša će misao uvijek biti kod Presvetog Maloga Isusa u betlehemskoj štalici. Bolje ćete onda shvaćati one riječi: 'Oj pelenice, oj živinice, dišite parom da ne zebe svega svijeta Bog! I one: sretna slamo, na kojoj ležaše mali Isus! Koja te zemlja rodi? Ne daješ ti časovita ognja, da zapaljena časom planeš, pa da te nestane; nego zapaljena ognjem Onoga, koji na tebi leži, pružaš vječni žar, kojega ne mogu ni rijeke voda utrnuti: ma koliko razgaraš u srćima organj ljubavi. O ognju koji uvijek goriš, užezi i mene!"

Pobudi u sebi osjećaje kajanja i moli s Djemicom Marijom i sv. Josipom da ti Bog, Maleni Isus, umnoži vjeru, da bolje razabereš što je Bog, što je vječnost, Božja ljubav, tvoja duša i ovaj život. Gospodine umnoži mi vjeru! Daj da progledam! Daj da se uvijek iznova, iza svakog pada, iza svakog propusta, ponovno se vraćam Tebi, izvoru svake svetosti. Ti me zaogrni plaštem svoje svjetlosti i milosti, kako bi i drugima svjetlila sjajem vjere i Božje prisutnosti. Pomozi mi Gospodine, da moja kontemplacija, moja molitva, moje zajedništvo sa sesstrama i s drugima, moja vjera i moj konkretni svagdanji život, budu skladna harmonija i proslava Tebe. Daj da danas i sutra, i u sve dane svog života, gorim od ljubavi prema Tebi i bližnjima.

Priredila: s. M. Maneta Mijoč

STADLEROVE STRANICE

Sarajevo

Stadlerovo u srpnju 2015.

Dan molitve za proglašenje sluge Božjega Josipa Stadlera blažen proslavljen je u katedrali *Srca Isusova* u Sarajevu svetim misnim slavlјem što ga je predvodio uzoriti nadbiskup i metropolit vrhbosanski - Vinko kardinal Puljić - uz suslavljе sedmorice svećenika.

Slavlju i molitvi pridružili su se i hodočasnici iz Siracuse (na Siciliji), koji su, zajedno s čuvarem svetišta Gospe od Suza, donijeli relikvije Gospinih suza, koje su potekle iz reljefne slike Prečistoga srca Marijina u kući mladoga bračnoga para Andjela i Antonine Jannuso, u kolovozu 1953. godine. Zanimljivo je da ovi hodočasnici nisu uspjeli doći 6. srpnja, kada je njihov pohod bio planiran, nego baš na dan sluge Božjega Josipa Stadlera, koji je za svoga života gajio posebnu pobožnost prema Žalosnoj Gospi. Možemo i u tome vidjeti potvrdu o ljubavi koja je za života sluge Božjega gorjela, a sada u vječnosti gori još jače između njegova srca i žalosnoga srca Marijina.

Prigodnu homiliju uputio je mons. Pavo Jurišić. Osvrćući se na evanđelje dana - u kojem Isus svojim učenicima daje poslanje i konkretne zadatke - naglašava kako svatko od nas, ako smo Isusovi učenici, dobiva konkretni zadatak kako bi „ovdje i sada“ očitovali znakove i plodove Nebeskoga Kraljevstva. Bolest koju Isus uočava kod ljudi je strah. „Samo riječ vjere može izlječiti naše strahove i dati nam sigurnost i snagu. Bez ukorijenjenja u vjeri izloženi smo kumirima ovoga svijeta koji, kao neman, gutaju svakoga tko se upusti s njima, ili čak očekuju od njih pomoć. A *tko s vragom tikve sadи, o glavu mu pucaju*, kaže narodna poslovica. Zlodusi nisu izumrli; oni posvuda tjeraju svoje poslove, posebno tamo gdje se vjera u živoga Boga zamjenjuje kumirima, čija je moć samo obmana. Toga je bio svjestan i sluga Božji Josip Stadler“, te se - da bi zaštitio povjerenio mu stado - utekao najjačemu sredstvu u borbi protiv Zloga. Tražio je od svih župnika da u crkvama i kapelama čuvaju Presveti Oltarski Sakrament, te da se povremeno izlaže za adoraciju. „Uveo je svečano klanjanje pred Presvetim u katedrali na korizmene nedjelje i na blagdan Srca Isusova, a klanjanje se obavljalo kako u sjemenišnim crkvama, franjevačkim samostanskim crkvama tako i u crk-

vama i kapelicama časnih sestara koje su djelovale u Nadbiskupiji. Sluga Božji je znao da će samo okretanjem Bogu Isusa Krista naše traganje biti uspješno, naša će čežnja za mirom i zavičajem biti ispunjena. Tek ćemo se tada moći odupirati zlodusima koji nas neće moći iščupati iz ukorijenjenosti u Bogu. Mi trebamo predati dalje ono što smo primili. To je pomoć vjere u životnoj borbi, vjere koja pomaže da raste čovječnost u svijetu“, zaključio je mons. Jurišić.

Nakon popričesne molitve uzoritom Nadbiskupu i svima okupljenima obratio se čuvar svetišta u Siracusi, zahvalivši za dobrodošlicu i lijepa iskustva što su ih doživjeli boraveći u našoj zemlji. Tom prigodom je istaknuo radost zbog njihova dolaska u Katedralu *Srca Isusova*, gdje su Srce Marijino, po relikvijama koje su donijeli, opet zajedno. Poveznica između njihove i naše nadbiskupije je sv. Ivan Pavao II., koji je iste godine (1994.) posjetio Siraku zu i imenovao našeg Nadbiskupa kardinalom. Spomenuvši u Siracusi krava stradanja brojnih naroda u ratovima - zbog kojih Marijino Srce opet plaje, sigurno je mislio na balkanski narod koji je tada prolazio ratne kušnje i patnje.

Na grobu sluge Božjega Josipa Stadlera molilo se za njegovo proglašenje blaženim, da bi nakon Nadbiskupova blagoslova svi okupljeni imali priliku iskazati štovanje relikvijama Gospinih suza. Neka Majka Žalosna usliši naše molitve na slavu Srca Isusova.

s. M. Jelena Jovanović

Stadlerovo u kolovozu 2015.

U subotu, 8. kolovoza 2015. godine, u katedrali *Srca Isusova*, pod slavljem sv. mise, sestre Služavke Maloga Isusa i župna zajednica, na čelu sa župnikom vlč. Markom Majstorovićem, spomenuli su se sluge Božjega Josipa Stadlera i molili za njegovo proglašenje blaženim.

Misno slavlje predslavio je župnik, u koncelebraciji s vlč. Markom Mikićem, vicerekotorom Vrhbosanskoga bogoslovnoga sjemeništa. Na početku je vlč. Majstorović pozdravio sestre Služavke Maloga Isusa i okupljenu zajednicu istakнуvši da ovim slavlјem grupa sestara započinje šestodnevne duhovne vježbe u *Kući Navještenja* na Gromiljaku, zbog čega se posebno preporučuju u molitve zajednice.

Kao i svakog 8. u mjesecu, u prigodnoj je homiliji spomenut i sluga Božji, s naglaskom na njegove krjeposti i djela koje ga i u nebesima rese, da bi se - nakon popričesne molitve - cijela zajednica okupila na grobu Josipa Stadle-

ra kako bi - zajedničkim glasom - molili Gospodinu da ga uzdigne na čast oltara. Naše molitve bile uslišane na slavu Božju!

s. M. Jelena Jovanović

Stadlerovo u rujnu 2015.

Župna zajednica *Srca Isusova* u Sarajevu i zajednica sestara *Služavki Maloga Isusa* iz samostana *Egipat* te djeca iz *Stadlerova dječjega Egipta*, okupila se 8. rujna u Katedrali na slavlju sv. mise u 18,00 sati kako bi proslavili blagdan rođenja Blažene Djevice Marije – Malu Gospu, te se spomenuli služe Božjega Josipa Stadlera - Marijina velikog štovatelja i molili za njegovo proglašenje blaženim.

Misno slavlje predslavio je vlc. Miljenko Krešić, profesor na Katoličkomu bogoslovnome fakultetu u Sarajevu. U prigodnoj homiliji istaknuo je veličinu Isusove Majke i njezina zagovora i ljubavi prema nama. Spomenuvši se služe Božjega, vlc. Krešić je naglasio kako je Stadlerova duhovnost i pobožnost uvijek bila usmjerena na Mariju. Učio je svoje sestre, svoje svećenike i povjereni mu puk, kao i nas danas, da sve milosti i molitve možemo od Božjegu izmoliti preko Marije, jer „po Majci Mariji ide se k Isusu Gospodinu“ i „nema ničega čega ne bi mogla Marija od svoga Sina isprositi.“

Na kraju sv. mise, nakon molitve za vrhbosansku sinodu, svi okupljeni su na grobu služe Božjega izmolili molitvu za njegovo proglašenje blaženim te primili blagoslov.

s. M. Jelena Jovanović

SESTRINSKO ZAJEDNIŠTVO

Samobor

Proslava blagdana sv. Ivana Krstitelja zaštitnika samostana u Samoboru 24. lipnja 2015.

Hrabrost, strpljivost, vjernost, poniznost su vrline o kojima su sestre i vjernici promišljati gledajući primjer zaštitnika kapele i samostana u Samoboru, sv. Ivana Krstitelja. Kroz trodnevnu pripremu za blagdan rođenja Isusova preteče, svi zajedno su molili da po primjeru svetog Ivana sve svoje putove podlože Gospodinu. Euharistijsko slavlje kroz trodnevnicu predstavili su fra Krunoslav Kocijan, fra Krunoslav Kašnar i fra Željko Janjić, a na blagdan svetog Ivana Krstitelja misno slavlje je predvodio fra Nikola Vuković, gvardijan franjevačkog samostana u Samoboru. Fra Nikola je na poticanjan način progovorio o svetom Ivanu i naglasio da je svetost ono za čime svatko od nas treba težiti. Nakon Euharistijskog slavlja zajedno s fra Nikolom Vukojom, vlč. Davorom Štuljanom, župnikom župe sv. Anastazije, vlč. Josipom Čuligom, župnim vikarom, s. M. Katarinom Penić-Sirak, provincijskom glavaricom, s. M. Marinom Dugalija, predstojnicom, sestrama iz zajednice i priateljima nastavilo se zajedništvo u okrilju samostanska. (SMI)

Livno

Duhovne vježbe u Kući Djeteta Isusa

U Godini posvećenog života, u kojoj kao Družba slavimo jubilarnu 125-tu obljetnicu postojanja, u kući Djeteta Isusa u Livnu u danima od 5. do 11. srpnja održane su duhovne vježbe pod vodstvom p. Antuna Volenika, DI. U duhovnim vježbama sudjelovale su dvadeset i tri sestre iz svih triju provincija, a među nama bila je i s. Radoslava Radek, vrhovna glavarica Družbe.

Već pri samom okupljanju sestara, koje su pristizale iz svojih zajednica, bilo je vidljivo kako će ovi dani biti dani međusobne blizine i zajedništva, dani radosti, molitve i sabranosti.

Predivna priroda koja nas je kroz ove dane rasipno darivala svojom ljepotom, mir koji se nadvijao iznad svih naših nemira, dobrota sestara koje su nam bile na raspolaganju, razmatranja kojima nas je p. Volenik vodio u dubine naših bića, osobne meditacije, dugi trenuci tištine i odmora, liturgija časova, euharistijska slavlja u predvečerje dana, učinili su ovu našu osamu bogatom i plodnom duhovnom oazom.

P. Volenik, na samom početku duhovnih vježbi potaknuo nas je, da se uz nedjeljno evanđelje (Mk, 6,1-6) u ovim danima susretnemo s vlastitim odbačenostima, kao što se s njima susreo Isus u svojem zavičaju. U drugoj meditaciji vodio nas je po događaju Isusova krštenja (Mk 1,9-13) da se ogrijemo na Božjoj ljubavi jer svaka od nas je Očeva milina. Ključnog pitanje koje nam je postavio bilo je *Tko sam ja?*, te uz poticaje za razmišljanje po odlomku iz Mk 8,22-38, zadao nam je i konkretnu vježbu kako se susreti sa sobom. U trećoj meditaciji slijedećeg dana, u utorak, uz odlomak iz Mk 11,1-11 o mesijanskom ulasku u Jeruzalem, vodio nas je da probudimo u svojim srcima pravu djetinju radost, kako nam se i pristoji kao sestrama koje svoje nadahnuće u karizmi služenja pronalaze u otajstvu Kristova rođenja i djetinjstva, a odbacimo djetinjaste stavove i ponašanja. U poslijepodnevnoj meditaciji, uz prispopobu o vinogradarima ubojicama (Mk 12, 1-12) vodio nas je da se zagledamo u ludost Božje ljubavi koja ne odustaje od čovjeka, mada ju čovjek odbacuje. Taj odbačeni kamen, koji sam često puta ja sama, Božjom milošću može postati ugaoni kamen, kamen s kojim se nešto novo

gradi. Sve s čime smo se susretale u nama samima, prinosile smo svaki dan iznova u euharistijskom slavlju, u kojem je Pater, tumačeći dnevnu Božju riječ, iznova posvijestio kako sva naša hrvanja koja nas ranjavaju, mogu postati izvorom novog života. Bila je tu i prilika za pristupanje sakramantu pomirenja. Na *Stadlerov dan*, 8. srpnja, u prijepodnevnoj meditaciji uz odlomak iz Mk 14,1-12, potaknuo nas je na promišljanje, koliko sam ja spremna činiti za Isusa, naizvan nelogične, besmislene stvari, kao žena koja je rasipala skupocjenu Nardovu pomast? Ili sve što je vezano uz Isusa pokušavam na bilo koji način "unovčiti"? U zadnjoj meditaciji, toga dana poslije podne, p. Volenik, usmjerio nam je pogled srca na Isusove darove s križa po odlomku iz Ivanova evanđelja 19, 23-37

Po odlasku p. Volenika, ostala su nam dva i pol dana za osobno promišljanje, osluškivanje, razmatranje. Nakon jutarnje molitve, dan smo započinjale zajedničkim satom klanjanja, a potom smo se, tijekom dana izmjenjivale i grijale na Kristovoj ljubavi te u Njegovoj prisutnosti, davale Mu mogućnost da oplodi u nama sve što je posijao kako bismo po ovim danima bile još bolje nositeljice Njegova života, Njegova blagoslova, Njegovog milosrđa. U četvrtak, 9. srpnja poslije podne prigodnu prezentaciju o o. Utemeljitelju održala nam je s. Mirta Lišnić. Po odlasku p. Volenika euharistijsko slavlje predslavio je fra Jure Papić, mjesni župnik.

Obnovljenih duhovnih, duševnih i tjelesnih snaga, radosne zbog ovih dana, nadasve zahvalne Bogu i Vrhovnoj upravi koji su nam ih omogućili, vratit ćemo se svojim Provincijama i zajednicama sa novom spremnošću ustrajno živjeti i još zauzetije biti ono što smo postale milošću Božjom – SLUŽAVKE MALOGA ISUSA koje šire Kristov miomiris.

I poruka nas sestara sudionica ovih duhovnih vježbi: svake godine, molimo vas, organizirajte jedne ovakve duhovne vježbe, na razini Družbe. Ovo su predivni dani upoznavanja i produbljivanja zajedništva i sestrinstva.

s. Emanuela Pečnik

Dubrovnik

Služavka Maloga Isusa – s. M. Ana Uložnik – na CROATIA FORUMU 2015.

Na poziv Ministarstva europskih i vanjskih poslova Republike Hrvatske s. M. Ana Uložnik - članica Družbe sestara Služavki Maloga Isusa Sarajevske provincije BZ BDM - sudjelovala je na CROATIA FORUMU 2015., u Dubrovniku od 9. do 11. srpnja 2015. godine, čiji moto je bio "Nova razvojna politika – prema partnerstvu i zajedničkoj viziji". Aktivno sudjelovanje s. Ane

bilo je u svojstvu posebne uzvanice na Okruglome stolu "Naučene lekcije: zamke i rješenja" koji se održao 11. srpnja 2015.

Ta tradicionalna godišnja vanjskopolitička konferencija okupila je ministre vanjskih poslova i druge visoke dužnosnike iz zemlje i svijeta kako bi raspravili načine za prevladavanje aktualnih globalnih izazova u području vanjske politike kroz mehanizme međunarodne razvojne suradnje.

Međunarodna razvojna suradnja važan je vanjskopolitički instrument i jedinstveno sredstvo za uspostavu sveobuhvatne i djelotvorne suradnje na globalnoj razini. U kontekstu predstojeće Međunarodne konferencije o finansiranju razvoja i Sastanka na vrhu Ujedinjenih naroda o razvojnom planu za razdoblje nakon 2015. godine, ovogodišnji CROATIA FORUM 2015. se usredotočio na izgradnju poveznica i partnerstava između malih i velikih donatora, kao i na pitanje kako uloženi novac, znanje i partnerstvo mogu dodatno potaknuti ispunjenje ciljeva održiva razvoja.

Na Okruglome stolu je sudjelovalo 17 stručnjaka i praktičara na temu *Sukob i razvoj, primjeri dobre i loše prakse iz perspektive zemalja donatora i zemalja primateljica pomoći*.

S. Anu su uključili kao aktivnu pružateljicu pomoći, misionarku s Haitija.

Na ovom forumu i Okruglome stolu Hrvatska država se spominjala kao mali donator, te se često pitala kolika je važnost malih donatora.

U svom kratkom izlaganju na Okruglome stolu s. Ana je iznijela važnost ulaganja malih donatora i malih donacija, jer, prema njezinu iskustvu, i to malo nekad je puno. Dolazeći s Haitija, najsiročašnije zemlje zapadne hemisfere, gdje ljudi umiru od obične upale zuba, žive u šatorima bez struje, vode i osnovnih higijenskih uvjeta, djeca nemaju pristup školovanju i osiguranom mirnom djetinjstvu, i to malo čini bitnu razliku. Zašto? Zato što mali donatori preko malih projekata mogu spasiti veći broj života.

Posvjedočila je da i Crkva u Hrvata preko 90 misionara u svijetu daje svoj doprinos i pomoć siromašnim zemljama svijeta putem njihova misijskoga djelovanja, te da su ti misionari otišli u te zemlje iz ljubavi prema čovjeku; čovjeku koji živi na rubu siromaštva i koji se nalazi u velikim ekonomskim, socijalnim i zdravstvenim teškoćama.

Na kraju izlaganja naglasila je važnost suradnje davatelja i primatelja pomoći, te da se zajedničkim snagama, analizom trenutačne situacije, razgovorom i dijalogom mogu naći zajednička rješenja i postići časni ciljevi. Veliku važnost u toj razvojnoj suradnji treba dati poštivanju kulture naroda kojemu se pomaže, jer, ako se ne poštuje ta ista kultura, ljudi neće biti otvoreni za suradnju, tako da ni projekti neće imati budućnost.

Zahvaljujemo s. Ani na iskustvu koje je s nama podijelila i neka je prati Božja snaga i vodstvo Duha Svetoga u pružanju pomoći najpotrebnijima u Haitiju.

s. M. Kristina Adžamić

Livno

Duhovne vježbe za sestre

S. M. Miljenka Grgić, koja je 19. prosinca prošle godine obranila doktorsku disertaciju na Papinskom biblijskom institutu u Rimu, imala je svoj prvi javni nastup. Sestrama naše Provincije održala je duhovne vježbe u Livnu od 19. do 25. srpnja.

Pred dvadesetak sestara dva puta dnevno trudila se uz pomoć Duha Svetoga disponirati nas i oduševiti za bolje upoznavanje Biblije i Božje zahvate u ljudskoj povijesti spasenja. Obogaćena znanjem i mladenačkim zanosom trudila se na nas prenijeti ljubav prema svakoj riječi Svetog pisma. Sadržaji su bili iz Starog kao i Novog zavjeta. Vrijeme koje smo proveli družeći se s likovima iz Svetog pisma bilo je dragocjeno. (Sadržaj nagovora po želji predavačice, ovdje nije opširnije obrađen). Ipak jedna nama znana misao nadovezana je na misao sv. Pavla. U Crkvi su svi jednakovo važni, svi smo mi udovi jednog Tijela, nema manje važnih i više važnih. Sve službe su jednakovo važne, različite služe, a isti Bog. Važno je priznati da smo svi jednakovo važni, time prestaje častohleplje, licemjerje, prezir. Nema precjenjivanja niti podcjenjivanja sebe.

Naglasak zajedničke molitve bio je na pobožnjem moljenju psalama. Ono što u psalmima molimo, molitva je Crkve koja nas međusobno povezuje. Jedinство u molitvi, jedinstvo je i zajedništvo u svakodnevnom životu. Osnbna molitva treba biti duboko proživljena. To je razgovor duše i Boga, te svakoj osobi Bog progovara na jedinstven način. Potrebno je imati vrijeme

za osobnu molitvu i korisno ga upotrijebiti. Nedostaje nam vrijeme u kojem osluškujemo što nama Bog govori i koji su Njegovi planovi s nama. Upravo na tom osobnom odnosu s Bogom počiva duhovnost svake osobe. Premda smo svi (osim jedne) stariji od naše predavačice, upijali smo i uvažavali svaku njezinu misao, znajući da nam prenosi Božju poruku, da je upravo ta poruka nama upućena.

Ovim duhovnim vježbama nazočila je i provincijska glavarica s. Anemarie, koja je kao i mi svi ostali bila aktivni slušatelj. Mogućnost pitanja bila je pisanim načinom. U tome smo bili dosta disciplinirani, pa je nismo previše opterećivali. Jednu večer s. Mirta imala je prezentaciju o Utemeljitelju i Družbi. Premda su nam činjenice koje je iznijela u prezentaciji PowerPointu poznate, ipak nam je ponavljanje predstavljalo određeno osvještenje i posvešćenje. O ocu utemeljitelji sluzi Božjem dr. Josipu Stadleru, nikad dosta rijeći. On je naše nadahnuće i njegov život predstavlja nam predanost Bogu i Božji plan s našom Družbom.

Imali smo dosta vremena za osobnu molitvu, što je svaka od nas koristila kako je bolje znala i umjela. Svetu misu slavili smo svaki dan, a animacija pjevanja pripala je s. Dolores, koja je ujedno ukrašavala sakralni prostor svojim umjetničkim nadahnućem.

Duhovne vježbe bile su u tjednu kad se slavi sv. Ilija, kojeg još zovu "gromovnik". Mi smo imali priliku iskusiti tu riječ, jer je u jednom nevremenском pohodu zemlji, grom prošetao u našoj neposrednoj blizini. Odabroa je jednu vrbu, prošetao po još dvjema, ostavljajući na njima duboki urez, znak svog posjeta.

Neka Duh Sveti izvede u nama svoje djelo, a s. Miljenku prati u njenom dalnjem radu, da mnogima pomogne u duhovnom rastu i sazrijevanju iščitavajući poruke Svetog pisma.

s. Laudes Bosančić

Garevac - Gromiljak

Zlatni jubilej preč. Marka Perića i oproštaj sa župljanima u župi Gromiljak

Okružen rođinom, prijateljima, župljanima župe Marije Majke Crkve iz Garevca i župe *Imena Marijina* iz Gromiljaka, subraćom svećenicima i časnim sestrama Služavkama Maloga Isusa, gromilački župnik, preč. Marko Perić, 20. srpnja 2015. godine proslavio je zlatomisnički jubilej u Garevcu, da bi se 9. kolovoza iste godine oprostio sa svojim župljanima u župi *Imena Marijina* na Gromiljaku. Od toga događaja započeli su zasluzeni mirniji dani u *Svećeničkome domu* u Sarajevu.

Prije 50 godina preč. Marko je slavio mladu misu na grobu svoje majke koja je pokopana na garevačkome groblju, a sada - 20. srpnja 2015. - je, u zajedništvu s braćom misnicima (njih 12), slavio jubilarnu misu za sve pokojne Garevljane, ovdje pokopane i one izvan Garevca i drage nam Bosne. Na početku misnoga slavlja preč. Marko je zahvalio svojim župljanima župe *Imena Marijina* u Gromiljaku, koji su - predvođeni sestrama Služavkama Maloga Isusa - došli u Garevac na slavlje, koristeći dva autobusa, uzveličavši ga pjevanjem pod sv. misom. Potom se zahvalio sestrama Služavkama Maloga Isusa, na čelu sa s. M. Admiratom Lučić, provincijskom glavaricom, za suradnju i sestrinstvo koje je kroz mnoge godine zajedničkoga služenja u istoj župi doživio. Zahvalu je uputio i braći misnicima, svojoj obitelji, te prijateljima i poznanicima koji su došli podijeliti s njim ovo slavlje.

Svečanu i snažnu propovijed - dar zlatomisniku i nazočnim vjernicima - uputio je don Jakov Pavlović, vojni kapelan i dugogodišnji suradnik preč. Marka na župi u Gromiljaku. Lijepo je povezao životni hod sv. Ilike, zaštitnika Bosne, kojega smo toga dana slavili, i hod don Marka koji je u svomu svećeničkomu životu djelovao u tri župe i u svakoj ostavio neizbrisive trage svećeničkoga služenja, Bogu na slavu.

Sestre Služavke Maloga Isusa, sa zahvalnošću dragome Bogu gledaju na svećenički život i služenje preč. Marka! Riječi zahvalnosti dragome zlatomisniku i dugogodišnjemu suradniku sestara Služavki Maloga Isusa uputila je provincijska glavarica - s. M. Admirata Lučić. U svojim riječima istaknula je zahvalnost za svjedočanstvo neumornoga i radosnoga svećeničkog služenja

Isusu i njemu povjerenom stadu. Po primjeru Isusa – Dobroga pastira – brinuo se za povjerenou mu stado.

Zahvalnom misom, 9. kolovoza 2015., preč. Marko se oprostio sa svojim župljanima *Imena Marijina* u Gromiljaku. Svima je još jednom, nakon zlatomisničkoga slavlja u Garevcu, zahvalio na suradnji i pomoći u njegovoj župničkoj službi, posebno svojim bližim suradnicima: vlc. Jakovu Pavloviću, sestrama Služavkama Maloga Isusa, članovima župnih vijeća, pjevačima i ostalima koji su mu bili od pomoći u župničkoj službi.

Zahvalnom misom i vjernici su Bogu zahvaljivali za sve milosti koje im je Bog podario po župniku - preč. Marku: milosti slavlja svetih misa, svetih pričesti i ostalih sakramenata, zajedničkih slavlja i radosnog zahvaljivanja Bogu, kao i zajedničkih tugovanja pri ispraćaju svojih najdražih na vječni počinak; radostima dječjega odrastanja mnogih naraštaja krizmanika, zajedničkim akcijama i služenjem zajednici – Crkvi, ... Za sve izrečeno i neizrečeno kličemo: Hvala, dragi župniče – preč. Marko. Hvala Vam u ime sestara Služavki Maloga Isusa za bratsko zajedništvo i svećeničko služenje potrebnama naše zajednice, posebno ove u Gromiljaku, ... Neka Gospodin Isus, kojemu ste vjerno služili, zlatnim slovima milosti ispiše stranice Vašega života i nagradi Vas svojim milostima. Želimo Vam plodne dane Vaše svećeničke službe u godinama i danima koji dolaze, kao i s ljudima koje budete susretali i s kojima budete živjeli.

s. M. Kristina Adžamić

Split

Proslavljen blagdan sv. Ane

U samostanu Sv. Ane u Splitu, 26. srpnja, svečano je proslavljen blagdan sv. Ane zaštitnice samostana i suzaštitnice Družbe, a također i imendan provincijske glavarice s. Anemarie Radan. Za proslavu sestre su se pripremale trodnevnicom. Prva dva dana u jutro se slavila sv. Misa, a poslije podne bilo je izloženo Presveto na klanjanje. Treći dan nakon jutarnje sv. Mise bilo je izloženo Presveto na adoraciju tokom jutra. (Sestre iz samostanu Sv. Ane ne slave sv. Misu svakodnevno u kućnoj kapeli).

Svečanu sv. Misu na sam Blagdan predslavio je dr Ante Mateljan, dekan katoličkog bo-

goslovnog fakulteta Sveučilišta u Splitu, brat s. Vesne, zamjenice vrhovne glavarice, koja je također bila nazočna. Osim sestara iz zajednice, nazočile su i sestre iz obližnjih zajednica, među njima i sestre novakinje sa svojom magistrom. Sestre su svoje zajedništvo podijelile i sa s. Marijom Banić, savjetnicom u Vrhovnoj upravi. U homiliji se don Ante osvrnuo se na ulogu sv. Ane. Djeca od roditelja naslijede mnoge kvalitete. Kako je Marija bila njezina kćerka, možemo zaključiti da je i sv. Ana bila Božja odabranica, od koje je Marija naslijedila vjernost i odanost Bogu. Sv. Pavao spominje tri karakteristike koje rese osobe odane Bogu. To su: poniznost, blagost i strpljivost. Sv. Anu ne možemo zamisliti drukčije, jer ovo su temelji za življenje svog poslanja. To su ujedno i temelji na kojima treba graditi i živjeti posvećeni život. Na ovo se nadovezuje pet drugih kvaliteta koje ima osoba koja je predana Božjoj volji, koja u svom životu želi ostvariti Božji plan. To su: pobožnost, poštovanje, uvjerenje, poslušnost i podnošenje. Pobožnost znači da sve ono što osoba govori i čini bude pobožno. Sv. Jakov kaže da tko želi živjeti pobožno doživjet će trpljenje. Tko ga prihvaca strpljivo u sebi pribavlja poštovanje. Ono je moguće samo ako imamo povjerenje. Po njemu se stječe uvjerenje, osobno uvjerenje, ako imamo u Boga povjerenje (što nastaje po slušanju s poštovanjem). Za poslušnost je rekao da ništa nije lakše – izvrši i reci sluga sam beskoristan. Poslušnost je slušanje. Kad Bog govori „načuliti uši“ i čuti što On govori. Poslušnost je vezana uz povjerenje. Na kraju ovog niza dolazi podnošenje. Sve je moguće ako možeš podnosići. Ljubav sve podnosi, svemu se nada, drugačije podnošenje je nepodnošljivo. Sv. Pavao nas zaklinje da živimo dostoјno poziva na kojeg smo pozvani. Jedinstvo Duha s vezom ljubavi. O sv. Ani nemamo ništa zapisano, Marija je sigurno odraz ljubavi i slika svoje majke, koju su bez sumnje resile nabrojene kvalitete. Budući je na Mariju prenijela svoju ljubav i mi smo dužni odnositi se s poštovanjem prema toj ženi, koja je zavrijedila imati Božje povjerenje. (Misli su iz homilije don Ante.). Don Ante je završio jednom molitvom:

„Posudo sveta, službenice Božja,
iz koje niknu sjeme našeg spasa,
svjetiljkom vjere obasjan nam pute,
da i nas takne jeka Božjeg glasa.

Da Božja milost siđe na nas, o sveta Ano, moli za nas!“

Slijedilo je druženje za zajedničkim stolom, te čestitanje imendana zamjenici vrhovne glavarice s. Vesni Mateljan i provincijalki s. Anemarie Radan. Atmosfera je bila ugodna, raspjevana, okrijepljena hranom koju su pripremile marne ruke sestara u kuhinji, a priskrbljena brigom i trudom kućne poglavarice s. Eduarde Marić, zamjenice provincialne glavarice.

Na kraju slavlja provincijska glavarica s. Anemarie zahvalila se dr Anti Mateljanu, s. Vesni, s. Mariji i svim prisutnim sestrama na sudjelovanju proslave i izraženim čestitkama. Također se zahvalila svim sestrama u zajednici za uloženi trud i nesebičnu žrtvu.

s. Laudes Bosančić

Sarajevo

Proslava sv. Ane u samostanu Egipat

Prije točno 125 godina nastali su duhovni početci naše drage Družbe. Svima nam je poznato da je naš otac Utemeljitelj, zajedno s vlc. Venhudom, molio devetnicu u čast sv. Ani kako bi dobio nešto materijalnih sredstava i ostvario svoju zamisao te pomogao nezbrinutim sirotama i nezbrinutoj dječici. I baš na zadnji dan devetnice stigao je taj radosni brzojav da je odobren novac koji mu je bio toliko potreban da ostvari to tako veliko djelo u Božjim očima.

Ove smo se godine, u čast svim tim događajima u našoj davnoj i dragoj povijesti, također utekli zagovoru sv. Ane moleći zahvalnu devetnicu. Kroz devet dana u molitvi smo se prisjetili i razmišljali o Stadlerovim namislima koje su ga, po nadahnuću Duha Svetoga, vodile k osnivanju Družbe sestara Služavki Maloga Isusa. A na sam dan sv. Ane svoju zahvalnost, ljubav i vjernost pokazali smo slavljenjem sv. mise koju je predvodio mons. Pavo Jurišić, postulator kauze za proglašenje blaženim sluge Božjega Josipa Stadlera. Mons. Pavo je u propovijedi istaknuo važnost obitelji i obiteljskoga zajedništva te nam, za uzor i primjer, postavio obitelj sv.

Joakima i sv. Ane! Također nas je pozvao na molitvu za zaštitu obiteljskih vrjednota, a osobito prava na život još nerođene djece.

Našu radost, zajedništvo i posebnu Utemeljiteljevu blizinu podijelile su i sestre iz samostana sv. Josipa i sv. Rafaela iz Viteza, te s. Marinela Zeko iz Maglaja koja je animirala i liturgijsko pjevanje pri sv. misi.

Nakon duhovne okrjepe svoju radost preselili smo u našu blagovaonicu, gdje smo u obiteljskome zajedništvu okrijepili i svoje tijelo. U opuštenom razgovoru sestre su dijelile svoje misli, svoje radosti i svoja iskustva. Na kraju objeda je provincijalka - s. M. Admirata Lučić - zahvalila dragome Bogu, sv. Ani i dragoj Gospi na svim milosnim događajima koje smo proživjele do današnjega dana. Tom prigodom je predala zajednici sestara kopiju brzojava što ga je časna majka poslala s popratnim poticajnim tekstom, izrazivši zahvalnost za milosti koje su siromasi - po Družbi SMI - primili tijekom stoljetne povijesti. Istaknula je važnost rada msgr. dr. Pave Jurišića u vodstvu postulature našega oca Utemeljitelja, zahvalivši mu za svu brigu i napore u ovoj važnoj službi. Sa zahvalnošću smo se sjetili brojnih sestara koje slave imendan i svoju zaštitnicu sv. Anu. Osobita zahvalnost upućena je Bogu i ocu Utemeljitelju što su nas obradovali jednim novim duhovnim zvanjem. Naime, Dragana Topić, naša prijateljica i volonterka u SDE-a, izrazila je želju da služi Bogu u našoj zajednici, te je današnji dan i početak još jednoga predanja Bogu. Dragana i njezina obitelj pridružili su se našemu današnjem slavlju te s nama podijelili radost sv. mise i zajedništvo kod obiteljskoga stola. Zahvalne smo Gospodinu za sve što čini za nas, i ovo nam je samo dokaz da je Stadlerovo djelo zapravo Božje djelo i da smo mile u Božjim očima, stoga svim srcem kličemo: Hvala i slava Tebi, Kriste, koji živiš i kraljuješ u našim srcima u vjeke vjekova!

s. M. Sandra Kapetanović

Sinj

Hodočašće svećenika, redovnika i redovnica iz Cetinske krajine

U crkvi Gospe Sinjske u Sinju u utorak, 4. kolovoza 2015., fra Ante Vučković prevodio je pokorničko bogoslužje u 10 sati, a provincial fra Joško Kodžoman procesiju i euharistijsko slavlje u 11.00 sati. U euharistijskom slavlju sudjelovalo je 69 svećenika i 8 bogoslova, 156 časnih sestara i 5 kandidati-ca-novakinja rodom iz Cetinske krajine. Svetu misu je predvodio provincial, a u koncelebraciji su bili gvardijan fra Petar Klapež, župnik fra Ante Bi-lokapić, dekani don Stipe Ljubas i Vlade Strikić.

Uvodeći u slavlje provincial fra Joško je rekao: "Evo nas, draga braćo svećenici, redovnici i redovnice Cetinske krajine, u Godini posvećenog života, u ovoj posebnoj godini, Gospina i našeg jubileja, pred našom duhovnom Maj-

kom. ...Tu smo kao njezina djeca od Boga isprošeni, tu su stvarani temelji našeg duhovnog poziva, preko molitava naših dragih roditelja. U ovom zahvalnom misnom slavlju posebno ćemo moliti za naše pokojne roditelje, ... Molit ćemo, također, za naše redovničke zajednice, napose za našu bolesnu braću i sestre, za bratsku i sestrinsku snošljivost, za nova duhovna zvanja, za našu Splitsko-makarsku nadbiskupiju i sve druge biskupije i nadbiskupije u kojima živimo i radimo. Molit ćemo da u svom svećeničko-redovničkom životu budemo do kraja predani u radu i služenju Bogu i ljudima. Neka nam ovo zavjetno i zahvalno molitveno okupljanje u svetištu Čudotvorne Gospe Sinjske bude poziv na jačanje našeg svećeničko-redovničkog zajedništva, poziv za prisniju ljudsku i kršćansku povezanost i solidarnost, kako onu međusobnu tako i prema svim ljudima kojima smo poslani”, završio je provincial.

Prvo čitanje čitala je s. Jakica Vuko, otpjevni psalam i aleluja pjevao je fra Stipan Vugdelija, a evanđelje je navijestio don Stipe Ljubas. Molitvu vjernika čitali su fra Stipan Vugdelija i bogoslov Ivan Odrljin. Za vrijeme euharistijskog slavlje pjevanje su predvodile časne sestre, pod ravnanjem s. Mire Škopljanač Mačina, a za orguljama je svirao fra Frano Bosnić. Provincijal fra Joško u propovijedi je istaknuo: “I nas Bog poziva, posebno u ovom svečanom trenutku, da ne vodimo računa samo o vlastitom dobru, već prije svega o dobru ljudi s kojima dijelimo ovaj život. Svatko od nas može i morao bi iskoristiti pa i oskudne životne prilike, da se dokaže kao čovjek istaknute vjere, kao nepotkuljiv borac za istinu i pravdu. ... Bog nas je podario osobitim darom – darom duhovnog poziva – koji se manifestira kroz različitost i bogatstvo naših karizmi. On nas sve kao takve poziva da mu se do kraja predamo i da prepoznamo važnost trenutka, bez obzira što radili, njegovali starije i bolesne, bili kuharice, domaćice, sviračice, katehistice, odgajateljice, predstojnice, časne majke, ili provincijalke, ispovjednici, župnici ili župni vikari, gvardijani ili provincijali... I naše različite službe, bogatstvo su Crkve. Znamo li cijeniti rad jedni drugih, ili mislimo da je važno i vrijedno samo ono što mi poduzimamo? Otiđimo danas iz Sinja uz osobni zavjet da ćemo se truditi više oko dobrobiti svih ljudi, da ćemo se, kao braća i sestre, kao radnici na istoj njivi Gospodnjoj više voljeti i poštivati. To će biti najbolji i najkorisniji duhovni plod i najveća milost ovog našeg susreta, koju možemo u ovom trenutku primiti, utječući se Majci Mariji u molitvi.”

Sinjski gvardijan fra Petar Klapež pri završetku slavlja pozdravio je sve svećenike, redovnike i redovnice te zahvalio Bogu i Gospo Sinjskoj na daru hodočašća. Sve sudionike susreta je pozvao na domjenak. Prije blagoslova i otpusta, gvardijan fra Petar Klapež predmolio je posvetnu molitvu Gospo Sinjskoj. Nakon euharistijskog slavlja bilo je zajedničko fotografiranje ispred kipa Gospe Sinjske u samostanskom dvorištu.

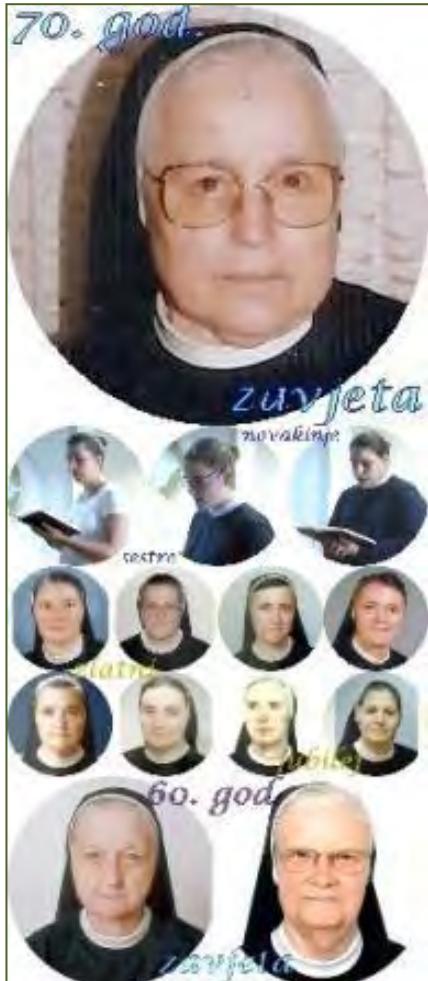
Na ovom hodočašću je bilo više sestara naše Provincije, među kojima je bila i s. Vesna Mateljan, vrhovna savjetnica.

Preuzeto: <http://franjevci-split.hr/>

Livno

Slavlje redovničkih jubileja, ulazak u prvu i drugu godinu novicijata

„Evo me, Gospodine, pozvao si me“ - riječi su koje su, osim u trenutku kada su ih s posebnim žarom u srcu izgovarale svečarice, odzvanjale cijeli dan 14. kolovoza 2015. prigodom zahvalnog slavlja redovničkih jubileja: ulaska u I. godinu novicijata, te ulaska u II. godinu novicijata sestara Služavki Malog Isusa u kući Djeteta Isusa u Livnu.

U 10.30 sati u svečanoj procesiji predvođene križem krenule su svečarice, glavarice te svećenici i Biskup s pjesmom na ustima prema kapeli, kako bi Euharistijom zahvalili Malom Isusu u Njegovoj najpotpunijoj prisutnosti po kojoj i nas čini braćom i sestrama, na daru redovničkog poziva te kako bi mu još jednom izrekle svoje: „Da!“.

Na početku svete mise, koju je predstavio dubrovački biskup mons. Mate Uzinić s koncelebracijom don Vedrana Torića, koji je prošlih dana predvodio duhovne vježbe sestrama u samostanu u Livnu, don Ranka Vidovića, fra Josipa, fra Jure Papića, vlč. Mate Drlje, don Mirka Bitunjca, don Ivana Sučića, don Ivana Kovačevića, don Ivana Delića, don Hrvoja Draguna te patra Maurizia Annonia, prisutne je pozdravila provincijska glavarica s. Anemarie Radan. Pozdravivši predvoditelja slavlja mons. Matu Uzinića istaknula je kako su naše sestre s Dubrovačkom biskupijom povezane od početaka Družbe po našem Utetmeljitelju sluzi Božjem nadbiskupu Josipu Stadleru. On je surađivao s dub-

rovačkim biskupom Josipom Marcelićem, koji je za njega 1913. godine Papi rekao: „Stadler je naš sv. Atanazije, a ako treba skinite najprije sve nas hrvatske biskupe a zadnjega Stadlera“. Pozdravila je zatim sve svećenike, s. Vesnu Mateljan, zamjenicu vrhovne glavarice, dobročinitelja Provincije patra Maurizia, njegovog brata gosp. Giorgia i nevjестu gđu Marinellu, te našu dobročiniteljicu iz Dubrovnika gđicu Enny. Uputila je pozdrav i rodbini svećarica zahvalivši im za roditeljsku i rodbinsku ljubav, za vjeru i molitve kojima su pratili i prate naše svećarice. Uputivši svoj pozdrav i svim sestrama na kraju obratila se i svećaricama završivši riječima: „Drage naše slavljenice, u ovom euharistijskom slavlju iz dubine srca slavimo Gospodina. Zahvalujmo mu na daru milosti redovničkog zvanja i posvećenja. Molimo ga da nas učini prikladnim sredstvom svoje milosti, da budemo žene koje teže svetosti, da budemo znak Božje dobrote i blizine za sve one s kojima živimo i radimo, s kojima se susrećemo. Zajedno dajmo hvalu Trojedini Bogu, kojemu neka je slava i svaka čast na daru ulaska u novicijat naše postulantice, na daru ulaska u II. godinu novicijata naših dviju novakinja i zahvala za redovničke zavjete naših sestara.“

U propovijedi Biskup je naglasio kako je poziv univerzalan, upućen svakom kršćaninu, te kako nikada ne ide s prisilom. Ako hoćeš... rekao je Isus, a biskup se upitao: „Ako hoćeš što?“, naglasivši time uvjet pozitivnog odgovora na Kristovo pitanje - odreći se sama sebe i uzeti križ. Da je uzeti križ neophodno i jedino pravo istaknuo je Biskup podsjećajući nas na riječi sv. Oca Franje upućene kardinalima kojima se osvrnuo upravo na prihvaćanje križa: „Kada hodimo bez križa, kada gradimo bez križa i kada ispovijedamo Krista bez križa, nismo Gospodinovi učenici: onda smo svjetovni, onda smo biskupi, svećenici, kardinali, pape, ali ne i Gospodinovi učenici.“ Nakon što se osvrnuo na misna čitanja podijelio je s nama razmišljanja i o apostolskom pismu svetoga oca Franje svim posvećenim osobama u prigodi godine posvećenog života. Kao ciljeve godine posvećenog života Papa je postavio tri stvari: gledati prošlost sa zahvalnošću, živjeti sadašnjost s velikom ljubavlju te prigrlići budućnost s nadom, no također Papa je postavio i nekakva očekivanja, a Biskup je rekao kako bi naglasak umjesto na ciljeve trebali staviti upravo na očekivanja. Prvo očekivanje Pape jest da budemo svjedočanstvo istinitosti njegovih riječi: „Gdje su redovnici, ondje je radost.“ Govoreći o prvom Papinu očekivanju Biskup je citirao najprije samo pismo u kojem stoji: „Crkva ne raste kroz prozelitizam, već privlačnošću. Da, posvećeni život ne raste ako organiziramo lijepo kampanje za promicanje zvanja, nego ako djevojke i mladići koji nas susretnu osjetite privlačnost prema duhovnome zvanju, ako vide da smo sretni muškarci i žene...“. Rekao je ukoliko nećemo biti radosne redovnice bolje da uopće ne budemo. Nadalje, slijedeći Papino pismo, Biskup nas je pozvao da budemo proroci, te da kako

piše Papa: „omogućimo rast duhovnosti zajedništva prije svega u vlastitoj sredini, a zatim u samoj crkvenoj zajednici i preko njezinih granica“, da izidemo iz samih sebe i pođemo na egzistencijalne periferije te da se uvijek propitkujemo o onome što Bog i današnji svijet traže. Biskup je istaknuo opasnost od zatvaranja u sebe i svoje probleme, osobito ukazavši na „problem“ sve manjeg broja mladih koji se odlučuju krenuti za Kristom. Pozvao nas je da ne budemo autoreferencijalni, te istaknuo opet kako je potrebno sa zahvalnošću gledati na prošlost. Naša prošlost jest Utjemeljitelj, jesu sestre koje su živjele našu karizmu prije nas te nam je pokazale primjerom. Sljedeći upravo te primjere živimo sadašnjost s ljubavlju gledajući u budućnost s nadom, znajući da se naša nada ne nalazi u našim snagama, u našim rukama već u Bogu.

Nakon što smo izmolili vjerovanje slijedio je obred ulaska u I. godinu novicijata postulantice Karle Zemunik, koja je dobila redovničko ime s. M. Faustina. Zatim je slijedio obred ulaska u II. godinu novicijata i odijevanja redovničkog odjela s. M. Antonije Čobanov i s. M. Milane Žegarac. Prije samog vrhunca slavlja, sv. Pričesti, sestre su zahvalile Bogu za svoje redovničke jubileje. Sestre: s. Celestina Jerčić, s. Zvjezdana Mateljan, s. Agnes Gabrić, s. Tadeja Marović, s. Smiljka Kužnini, s. Loreta Leventić, s. Andrijana Ćubelić,

s. Pavlinka Matić i s. Fidelis Leventić zahvalile su Bogu za 50 godina zavjeta; dok je s. Miljenka Kapov zahvalila Bogu za 60 godina svoga služenja Njemu,

obećavši Mu daljnju vjernost. Za 60 godina zavjeta zahvalna je i s. Elvira Vukušić, koja je svoju zahvalu Bogu izrekla u svojoj zajednici u Omišu, kao i s. Inviolata Gračanin koja je Bogu zahvalna za 70 godina provedenih u služenju Malom Isusu. Na samom kraju Biskup je još jednom, poimenice, čestitoao svečaricama te zazvao Božji blagoslov na njih i sve prisutne, a kapelicom je kao znak zahvale, radosti odjeknula himna Družbe.

Slavlje je nastavljeno u ozračju radosti kod obiteljskog stola, gdje je svoju riječ nazočnima još jednom uputila provincijska glavarica s. Anamarie Radan. Zahvalila je svima i čestitala slavljenicama. „Još jednom svih srdačno pozdravljam. Ugodno se osjećajmo. Slavimo Gospodina i zahvalujmo mu za divni dar zajedništva i zajedničke potpore na Božjem putu“, bile su njene završne riječi, koje su se u nastavku slavlja uistinu ostvarile u slavljeničkom raspoloženju, pjesmom i osmjehom na svim usnama.

s. M. Milana Žegarac, novakinja

Zagreb

Starozavjetno putovanje s ciljem u svakodnevici Služavke

U tjednu kada se u Crkvi molila devetnica u čast uznesenja Blažene Djevице Marije, od 8. do 14. kolovoza 2015. godine, dvadeset šest sestara Služavki Malog Isusa povuklo se od užurbanosti života i svakodnevnih dužnosti u kraljevečku oazu mira i osobite Božje prisutnosti.

Šestodnevno putovanje s polazištem u Starom zavjetu, preko Novog zavjeta, do sadašnjeg trenutka vodio je don Ivan Bodrožić. Naš duhovni vodič nastojao je redovničke zavjete interpretirati u svjetlu zavjeta odabranih likova izabranog Božjeg naroda. Svrha svakog zavjeta je produbiti i osnažiti zajedništvo između Boga i čovjeka. Različiti su motivi s kojima su Jakov, Mojsije, Šaul, David, Jiftah iz Gileada, Samson i Samuel vezani zavjetom s Bogom. Zavjet je i sredstvo kojim čovjek iskazuje zahvalnost Bogu za primljenu milost, a jedino zahvalan čovjek može postati ponizan i služiti svima kao što to žele činiti sestre Služavke Malog Isusa.

U tom darovanom vremenu sestre su obogatile svoje duhovne riznice novim milosnim spoznajama koje su im potrebne za istinsko svjedočenje zajedništva s Bogom koje se jedino može ostvariti ako redovnička zajednica bude škola upoznavanja Boga. Ova ekskurzija, izlet pod stručnim vodstvom Duha Svetoga po riječima don Bodrožića, u Stari zavjet bila je izvrsna prilika za utvrđivanje svog redovničkog posvećenja Bogu sestrama koje su obnavljale svoje zavjete na godinu dana, s. Martini, Marti, Margaret i Kristini.

Osobito je bila važna za s. Moniku koja se spremala Bogu izreći prvi put svoje zavjete, a na taj put kreće i naša s. Natalija, novakinja prve godine. (SMI)

Zagreb

“Što će biti od ovih djevojčica?”

U godini posvećenog života te jubilarnoj 125. godini osnutka naše Družbe i ove godine bilo je razloga za slavlje i radost na dan Velike Gospe, točnije proslavu prvih redovničkih zavjeta, ulasku u novicijat, obnove redovničkih zavjeta te zahvale za 50 godina služenja Bogu u svetim zavjetima.

Pred vrhovnom poglavicom s. M. Radoslavom Radek, predvoditelju misnog slavlja don Ivanom Bodrožićem te ostalim uzvanicima s. M. Monika Maslać položila je prve redovničke zavjete, s. M. Martina Vugrinec, s. M. Marta Vunak, s. M. Margaret Ružman i s. M. Kristina Maslać obnovile su zavjete na godinu dana, postulantica Natalija Brkić ušle je u novicijat i tako se pridružila sestrama novakinjama splitske provincije u Solinu te s. M. Fidelis Leventić zahvalila Bogu na 50 godina služenja u svetim zavjetima u Livnu sa sestrama splitske provincije.

Don Bodrožić započeo je propovijed događajem iz evanđelja davši usporedbu susreta Marije i Elizabete kojem je bio povod rođenje Ivana Krstitelja i istaknuo pitanje „Što će biti od ovog dječaka?“ i događaja proslave sveča-

nih zavjeta na kojem je također postavljeno pitanje „Što će biti od ovih djevojčica?“. U propovijedi je stavljen naglasak na odnos prema redovničkim zavjetima, na svijest o redovnici kao zaručnici Novog zavjeta i izravnijem pripadanju Kraljevstva Božjeg. Sestre su potaknute na vjernost, vlastito oblikovanje po uzoru na nebesku majku Mariju, pozvane su biti istinske žene baš poput Blažene Djevice Marije.

U duhu zahvalnosti na svim primljenim milostima i darovima ne zaboravimo da smo Njegove služavke na koje uvijek računa. Po uzoru na Mariju, najveću služavku, spremno služimo u svetim zavjetima kao bi se „među sestrama posvetile Bogu“. (SMI)

Gromiljak

Duhovne vježbe i slavlje redovničkih zavjeta sestara Služavki Maloga Isusa

Treći turnus duhovnih vježbi u Provinciji *Bezgrešnoga začeća BDM* u Godini posvećena života, sestre *Služavke Maloga Isusa* započele su na grobu sluge Božjega Josipa Stadlera, svoga Uteteljitelja, 8. kolovoza 2015., tj. na dan kada Vrhbosanska nadbiskupija moli za njegovo proglašenje blaženim. Nakon misnoga slavlja u katedrali *Srca Isusova* i molitve na očevu grobu, ses-

tre su se zaputile u *Kuću Navještenja* na Gromiljaku, gdje ih je dočekao voditelj duhovnih vježbi mostarsko-duvanjski biskup - mons.dr. Ratko Perić.

Za tih šest dana, pod biskupovom rukom, snažnom riječju i očinskim srcem, sestre su u prijepodnevnim satima istraživale pisma što ih je Isus, Gospodar svega svijeta i poznavatelj svačijih djela, po apostolu Ivanu uputio sedmerim crkvama u Maloj Aziji, a nama sačuvana u *Knjizi Otkrivenja* (2,1 – 3,22). Kroz njih su upoznавale naslovnika pojedinoga pisma, Kristovu legitimaciju i obilježja, pohvale i pokude dotičnome anđelu, *biskupu*, te terapiju koju mu Uskrsli nudi, a nakon svakog pisma imale su i *domaću zadaću*! Cilj je bio ispitati vlastitu savjest, „provjeriti vjeru, pravovjernost i ljubav prema Bogu i svojim službama u zajednici te uvidjeti nedostatke: namjerne poroke i slučajne mane“. Od 11.00 do 12.00 sati sestre su imale čast promatrati i klanjati se slavnome licu svoga Zaručnika u liku Presvete Euharistije, ili se okupiti pod sjenicom u samostanskome dvorištu, nazvanom *Tabor*, te promatrati taj isti odraz sv. Lica u likovima Njegovih učenika - Petra Barbarića i bl. Ivana Merza, o kojima je biskup Perić živo pripovijedao. Treća točka razmatranja bila je posvećena onoj osobi koja je zaognuta samim Suncem – Isusom, a literatura bijaše biskupova nova knjiga - *Isusova Majka*. Sestre su same odabrale članak koji će kroz šest dana razmatrati i što će u određeno vrijeme podijeliti s ostalima. Snažna i živa propovijed oca bisku-

pa na slavlju sv. mise u 18.00 sati bila je četvrta točka kojom ih je hranio duhovnom hranom i budio savjest na novi život.

Sve to, uz zajedničku i osobnu molitvu sestara, bijaše dobra i snažna priprema za obnovu redovničkih zavjeta 14. kolovoza 2015., u župnoj crkvi Duha Svetoga u Fojnici. Pod svetim misnim slavljem u 18.00 sati, koje je predvodio biskup mons. dr. Ratko Perić, u zajedništvu sedmorice svećenika, četiri sestre juniorke – s. M. Stana Matić, s. M. Jelena Jovanović, s. M. Sandra Kapetanović i s. M. Ana Prkić su obnovile zavjete na godinu dana, a dvije sestre - s. M. Anica Matošević i s. M. Janja Mićić su zahvalile Gospodinu za 50 godina redovničkoga života u Družbi sestara Služavki Maloga Isusa te obnovile svoju vjernost. Nakon svečanoga i radosnoga slavlja sestre, svećenici, na čelu s biskupom, te rodbina i prijatelji svečarica, okupili su se oko obiteljskoga stola u prostorijama franjevačkoga samostana na zajedničku večeru i druženje.

Za sve milosne trenutke zahvaljujemo dobrome Bogu – poznavatelju srdaca te molimo: *O Isuse, rajsko dijete, čuj nam srca smjerni glas: daj nam ljubav svoju svetu; blagoslovi sve nas!*

s. M. Jelena Jovanović

Moji dojmovi s izleta u Maloj Aziji tijekom duhovnih vježbi

Sudjelujući u duhovnim vježbama pod vodstvom biskupa msgr. dr. Ratka Perića od 8. do 14. kolovoza 2015. godine u Kući Navještenja u Gromiljaku, zapisala sam dojmove i razmišljanja tijekom duhovnih vježbi u obliku putovanja Malom Azijom i posjetom crkvenim zajednicama i njihovim pastirima, koje na ovaj način dijelim s čitateljima.

Naša provincijska poglavarića, s. M. Admirata, je organizirala „hodočašće u Malu Aziju“, a za vodiča je pozvala biskupa Ratka Perića iz Mostara da nas - molitvom i meditacijama duše - vodi u nekadašnje biskupije i predstavi biskupe i život u tamošnjim biskupijama, sve prema knjizi Otkrivenja od 2. do 4. poglavlja. To Hodočašće dušom trajalo je šest dana, počelo je na Stadlerovo 8. kolovoza, a završilo 14. kolovoza ove godine.

Najprije smo išle kod biskupa u Efez. Svaka čast na njegovu trudu i postojanosti. Puno je trpio za Ime Isusovo. Bilo je sve u redu, izgledalo je dojmljivo. No, nije sve bilo tako sjajno. Ipak se ustanovilo da je popustio u prvotnome žaru, u prvoj ljubavi. Isus mu preporuča da ide na izvore i da se sjeti samoga početka, svoje zakletve na Evandelje i imenovanja za biskupa.

Išle smo u Smirnu. Biskup iz Smirne je bio jako siromašan, imao je mnoge nevolje, napadali su ga i grdili neki „židovi“. Prorokuje mu se zlo, tamnica, koja će trajati deset dana, no tješi ga da će mu Isus ostati vjeran i da će mu život biti ponovno darovan.

Podosmo u Pergam. Biskup u Pergamu je živio u teškim okolnostima, u takozvanome sotoninu prijestolju. Isus ga hvali, ostao mu je vjeran i nije ga se odrekao. Tamo je situacija jako složena, čak i biskupovi suradnici grijše, opći nemoral i nered. Zahtjeva od njega obraćenje, a obećaje mu „novo ime“ na bijelome kamenu.

Produžismo za Tijatiru. Isus biskupu Tijatire priznaje dobra djela: ljubav, vjeru, uslužnost, u posljednje vrijeme je bio jako aktivan, te su mu dobra djela postala još brojnija. Ali ima jedan veliki problem, pojavila se, naime, neka proročica Jizabela, koja zavodi svećenike i vjernike da bludno grijše. Biskup to očito gleda, ali ništa ne poduzima. Svi su oni osuđeni na bolest i smrt ako se samo ne obrate.

Dođosmo u Sard. Tamo je opet katastrofalno. Nema života, ništa se ne radi, nitko ne moli. Sve je mrtvo i pokopano. No, ipak postoji još šansa ako se obrate. Opet se treba sjetiti početka i početnih obećanja i zakletvi. Sva sreća da ima jedna skupina vjernika koja se nije okaljala grijehom; „oni nisu onečistili svojih haljina.“ Pobjednika svakako čeka nagrada, bit će priznat pred Ocem i Njegovim anđelima.

Nađosmo se u Laodiceji. Užas jedan, biskup niti studen, niti vruć, nego onako „mlak“, može kako može; nije važno, proći će nekako i ovaj život bez odgovornosti. On se obogatio prolaznim bogatstvom, okrenuo se materijalizmu. Isus mu preporuča obraćenje. Neka osobe u Ordinarijatu i oko sebe obnovi i neka od samoga Isusa kupi „žeženog zlata“, neka se obuče u bijele haljine nevinosti i vjernosti. Obećaje mu prijestolje kod njega samoga.

Konačno stigosmo u Filadelfiju. Dočeka nas biskup, jednostavan, skroman, pobožan i vjeran svome pozivu. Isus ga hvali što je njegovu Riječ sačuvao i njegovo sveto Ime proslavio. Iskoristio je sve darovane talente. U biskupiji vlada fino ozračje, vlada duh Božji. Budući da je bio postojan u naučavanju, Isus ga nagrađuje. On čini novi Jeruzalem.

Pouka i poruka nakon hodočašća

Kad daje zvanje i poslanje, Bog daje i potrebne milosti da možemo svoj životni zadatak učiniti na zadovoljstvo onih kojima smo poslani i da se sami ostvarimo i budemo zadovoljni sami sa sobom. Nadasve nam daje vječnu nagradu u vječnome Jeruzalemu. Nakon ovoga hodočašća mogu reći, da je dobro biti: pravedan, bogobojazan, čovjekoljubiv i ponizan. Bog je velikodušan, On od nas traži obraćenje, On oprاشta i nagrađuje. Dao Bog da nam ovo duhovno hodočašće urodi plodovima Duha.

U Gromiljaku, 14. kolovoza 2015.

sestra M. Bertila Kovačević

Susret sestara predstojnica iz cijele Družbe

U Godini posvećenog života, te u sklopu proslave 125. obljetnice Družbe sestara Služavki Maloga Isusa, održan je susret kućnih predstojnica na planu Družbe u Kući Naviještenja, u Gromiljaku od 24. do 26. kolovoza 2015.

Na susretu su bile vrhovna glavarica č. Majka Radoslava Radek i provincijalka sarajevske provincije s. M. Admirata Lučić, a sudjelovalo je četrdeset sestara kućnih poglavarica.

Rad je započeo euharistijskim slavljem koje je predslavio fra Franjo Radman. Časna Majka Radoslava Radek je sudionicama susreta uputila riječi pozdrava i dobrodošlice.

Tema susreta je bila: *Sestrinsko zajedništvo prema našim Konstitucijama i Okružnicama koje je za Godinu posvećenog života izdala Kongregacija za UPŽ i DAŽ prema učiteljstvu pape Franje.*

Ovu je temu kroz predavanje i radionice obradila s. M. Vesna Mateljan. Pređočila je tri cilja koje papa pred redovnice postavlja: Sa zahvalnošću spominjati prošlost, s oduševljenjem živjeti sadašnjost i s nadom prigriliti budućnost. Osvrnula se i na očekivanja koja Papa ima od osoba posvećenog života: da budemo radosni svjedoci, proroci koji će probuditi ovaj svijet, da njegujemo duhovnost zajedništva, da izidemo iz samih sebe i podemo na egzistencijalne periferije te da se na poseban način propitkujemo što Bog i današnji svijet od nas traže. Govoreći o redovničkom zajedništvu naglasila

je kako smo mi zajednica, koja gradi zajedništvo licem u lice i zato moramo uvijek iznova znati otkrivati lice sestre. Svaki član mora aktivno biti za, htjeti zajedništvo.

I Konstitucije nas potiču da naše sestarske zajednice imaju obiteljski značaj i žive po primjeru svete obitelji u Nazaretu... Govoreći o ulozi poglavarice u našoj redovničkoj zajednici s. M. Vesna je između ostalog, posebno stavila naglasak na nekoliko odlika poglavarice: poglavarica je prva, na vrhu, na glavi, ne zato što bi bila svetija, nego da bude prva u poslušnosti, prva koja

traži i hoće vršiti volju Božju, treba biti primjer u ljubavi prema Bogu i sestrama, vršiti službu u duhu služenja, da bude jamac zajednički izabranog pravila i karizme, brižna kao majka i izmiritelj unutar zajednice, treba biti sijač radosti i mira u zajednici i nije bez vlastitog trpljenja.

Nakon izlaganja sestre su održale radionice, te podnijele izvješće o radu u skupinama i zajedničko promišljanje o temi dana.

U poslijepodnevnim satima sestre su posjetile naše zajednice u Vitezu i „Egipat“ u Sarajevu, te grob Oca Utemeljitelja sl. Božjega Josipa Stadlera u sarajevskoj katedrali, gdje je sv. misu predslavio župnik vlč. Marko Majstrovović.

Sljedećeg dana našega susreta, sestrama je održao predavanje fra Jure Šarčević, predsjednik Konferencije viših redovničkih poglavara i poglavarica Hrvatske, na temelju *Smjernica za upravljanje dobrima u ustanovama posvećenog života i družbama apostolskog života*, koje je izdala Kongregacija za UPŽ i DAŽE. Ovo lijepo sestrinsko zajedništvo završilo je euharistijskim slavljem u želji da se opet nađemo.

Sestre su se razišle zahvalne č. Majci Radoslavi i s. M. Admirati te svim sestrama zajednice u Gromiljaku koje su pridonijele da ovaj susret bude u duhu radosnog zajedništva.

s. *Marina Dugalija*

Sarajevo

Primopredaja službe prefekte i zaziv Duha Svetoga za početak nove školske godine

30. kolovoza 2015. godine sestre Služavke Maloga Isusa u samostanu *Egipat* upriličile su primopredaju službe prefekte i zaziv Duha Svetoga za početak nove školske godine.

U prijepodnevnim satima s. M. Admirata Lučić - provincijska glavarica, s. M. Andja Vranješ - kućna predstojnica, s. M. Marina Perić - prefekta i s. M. Mandu Pršlja uputile su se u zajednicu *Kandidatura* na Bjelave 8, gdje je s. M. Admirata s. M. Marinu razriješila službe prefekte, a s. M. Mandu imenovala novom prefektom pripravnica.

U 11.30 sati u samostanskoj kapelici upriličeno je euharistijsko slavlje, koje je slavio vlč. Jakov Kajinić, duhovnik bogoslova. Vlč. Kajinić je prikazao misno slavlje za blagoslovljen početak nove školske godine i za naše dvije sestre s. M. Damjanu Crnković i s. M. Marinu Perić, koje su doobile premješ-

taj u zajednicu na Gromiljaku. Vlč. Kajinić je u prigodnoj propovijedi istaknuo važnost čistoće srca na koje nas evanđelje poziva te da sve što činimo bude u odnosu s našim Gospodinom Isusom Kristom.

Na kraju sv. mise zazvali smo Duha Svetoga da blagoslovi i nagradi sva naša nastojanja i napore u ovoj školskoj godini, a potom je vlč. Kajinić podijelio blagoslov. Svetom misnom slavlju nazočile su sestre i djeca iz Stadlerova dječjega Egipta.

Nakon toga je uslijedio zajednički obiteljski ručak, pod kojim su kandidatice izrekle riječi zahvale s. M. Marini i poželjele dobrodošlicu s. M. Mandi. Potom je s. M. Ada - kućna predstojnica zahvalila sestrama uz prigodne darove na svemu što su doprinijele u zajednici, a potom su s.

M. Marina i s. M. Damjana uputile nekoliko riječi sestrama i kandidaticama.

Poslije toga s. M. Admirata je uručila dekrete sestrama i pozvala ih na poslušnost na koju ih obvezuju sveti zavjeti, Konstitucije i dijete Isus.

Po svršetku objeda cijela zajednica je ispratila sestre i zaželjela im blagoslov u novom poslanju.

Valentina Šunjić, kandidatica

Sarajevo

Sastanak sestara katehistica i pročelnica provincije Bezgrješnoga začeća Blažene Djevice Marije

Sestre pročelnice Povjerenstava, sestre vjeroučiteljice u školama i sestre suradnice u pastoralnome radu u župama provincije *Bezgrješnoga začeća Blažene Djevice Marije* - Družbe sestara *Služavki Maloga Isusa*, održale su redoviti godišnji sastanak u samostanu *Egipat* u Sarajevu, 29. kolovoza 2015. Na poziv provincijske glavarice - s. M. Admirate Lučić - sastanku su sudjelovale 22 sestre iz naše provincije BZ BDM.

Sastanak je započeo molitvom u sobi oca Utemeljitelja - sluge Božjeg Josipa Stadlera. U duhovnome zajedništvu s ocem Utemeljiteljem, sestre su zahvaljivale Bogu za 125 godina Bogu posvećena života u Družbi SMI mole-

či nadahnuće i vodstvo Duha Svetoga u novim evangelizacijskim i karizmatsko-apostolskim koracima Provincije BZ BDM, s novim žarom i zanosom u apostolsko – karizmatskome posvećenju Bogu u našim zajednicama.

Tom prigodom msgr. Ivo Tomašević je, u prijepodnevnim satima, nazočnim sestrama održao edukativno-informativno predavanje *Vijest za medije* s kršćanskoga i evangelizacijskoga gledišta. U izlaganju msgr. Ivo Tomašević je istaknuo važnost medija za evangelizacijsko djelovanje Crkve. Potaknuo je sestre da daju svoj doprinos u medijskome naviještanju Riječi Božje, te predstavio strukturu vijesti za medije, uputivši ih kako napisati sadržajno cjelovitu i jasnu medijsku vijest.

Prijepodnevni rad okrunjen je slavljem svete mise u kapelici samostana *Egipat*. Misnome slavlju s predslaviteлом msgr. Ivom Tomaševićem, uz sestre okupljene na sastanku, sudjelovale su sestre iz zajednice u samostanu *Egipat*, pripravnice sestara Smi i djeca *Stadlerova dječjeg Egipta*.

U poslijepodnevnim satima susret je nastavljen zajedničkim sastankom kojim su sestre, u zajedništvu s Provincijskom glavaricom i Provincijskom upravom, usuglasile svoje planove i odluke o karizmatsko-apostolskom djelovanju u narednoj školskoj godini. Provincijska glavarica – s. M. Admirata Lučić - u obraćanju sestrama je naglasila moć zajedništva i radosnog izgaranja u apostolsko-karizmatskom djelovanju svake osobno i svih zajedno. Potaknula je i pozvala svaku sestrę na doprinos zajedničkom molit-

vom i vlastitim angažmanom u apostolsko-karizmatskom služenju Kristu u Godini posvećenog života, Godini Božanskog milosrđa i 125. obljetnici Družbe.

s. M. Kristina Adžamić

Dubrovnik

Prvi Redovnički dan u Dubrovniku u organizaciji HKVRPP-a

Istinski radosni u svojoj dubini možemo graditi zajedništvo

Prvi Redovnički dan u Dubrovniku održan je u subotu, 5. rujna s temom „Radost i zajedništvo“ u dvorani sv. Ivana Pavla II. i franjevačkoj crkvi Male braće. Otvorio ga je dr. fra Jure Šarčević, predsjednik Hrvatske konferencije viših redovničkih poglavara i poglavarica koja organizira redovničke dane. Ovaj dan u Dubrovniku dio je 31. Redovničkih dana čija novost u Godini posvećenog života je u tome da se prvi put organiziraju u pet gradova u Hrvatskoj. Prvi od tih gradova je Dubrovnik.

Pozdravljajući goste i sudionike predsjednik Šarčević istaknuo je kako su radost i zajedništvo, što su teme susreta, nosive riječi pontifikata pape Franje. Govoreći o nekim karakteristikama našeg vremena kazao je da je danas „potrebna jasnoća i snažno svjedočanstvo ljudi koji vide Božjim očima, ljudi koji otvaraju perspektivu i vide dalje od običnih ljudi“. A tu redovnici i redovnice mogu pružiti svjedočanstvo Evanđelja.

Nazočne je pozdravio i dubrovački biskup mons. Mate Uzinić, predsjednik Vijeća HBK za ustanove posvećenog života i družbe apostolskog života, koji je izrazio radost što HKVRPP ovakav dan organizira i u Dubrovniku te nadu da će se s time nastaviti i nakon Godine posvećenog života.

Prvo predavanje "Radost u Novom zavjetu. Dar i odgovornost kao konstitutivne značajke spasenjske radosti" održala je dr. s. Silvana Fužinato, iz Družbe Presvetog Srca Isusova, koja predaje biblijsku teologiju na fakultetima u Zagrebu i Đakovu.

Radost u redovničkim zajednicama

Potičući okupljene na preispitivanje koliko radosti ima u njihovim redovničkim zajednicama, dr. Fužinato je kazala kako je nemoguće ukratko izreći sva značenja radosti u Novom zavjetu. Zato je detaljnije protumačila tri

aspekta radosti prema izabranim novozavjetnim tekstovima: radost spaseњa, radost odgovornosti i radost križa. Zaključila je kako su odluke koje su u Godini posvećenog života pozvani ne samo donositi, nego i autentično živjeti i svjedočiti, „odluke radosti koja se rađa u osobnom iskustvu spaseњa, raste u odgovornom djelovanju te postiže puninu u daru ljubavi vlastita života. Nije riječ o radosti kao 'beskorisnom ukrasu', 'umjetnom osmješu', 'trenutnoj ili površnoj raspoloživosti' nego o radosti spasenja, odgovornosti križa kao konstitutivnoj značajki identiteta osobe posvećene Bogu i čovjeku.“

Koncelebrirano euharistijsko slavlje, kao vrhunac radosti i zajedništva, u crkvi Male braće predvodio je biskup Uzinić. Redovnice iz različitih zajednica su čitali čitanja i molitvu vjernika, a pjevanje su animirale dominikanke pod vodstvom s. Blaženke Rudić.

Kako redovništvo može pravilno prenositi drugima ono bitno?

U propovijedi je dubrovački biskup potaknuo okupljene redovnike i redovnice na promišljanje u Godini posvećenog života o onome što je bitno, a što sporedno u redovničkim zajednicama te kako što bolje prenositi ono bitno drugima. Kao bitno je naglasio Evandelje, dok je među nebitno ubrojio različita pravila koja su u različitim vremenima možda i imala smisla, ali danas, podignuta na pijedestal uzvišenosti, opterećuju prenošenje evanđeoske poruke. Razmišljajući o tome kako poruku Evandelja što bolje prenijeti drugima istaknuo je dva oprečna, ali, po njegovom mišljenju, oba pogrešna načina. Jedan je da se ljudima ovoga vremena nastoji poslati poruka da su redovnici i redovnice isti kao i oni, čineći Evandelje privlačnim onako kako današnji ljudi shvaćaju privlačnost. Druga je insistiranje na starim pravilima koja nemaju ništa zajedničko sa sadašnjim trenutkom. „Najbolje je da ljudima pokažemo da je vrijednost Evandelja ono što nas ispunjava i ono što njih može ispuniti“, istaknuo je biskup Uzinić.

„Samo ako se budemo trudili oko onog bitnog moći ćemo osobno u svojoj dubini biti istinski radosni. I onda ćemo moći učiniti istinski sretnima i svoje zajednice koje neće biti opterećene nebitnim nego će biti radosne zbog onog bitnog, zbog poslanja koje imaju kao osobe Bogu posvećenog života, polazeći ne samo od karizmi nego od Evandelja čije su oni izričaji. A onda će se ta radost i zajedništvo iz vlastitih zajednica moći na pravi način priopćiti drugima,“ poručio je biskup.

Uz 500. obljetnicu rođenja sv. Terezije Avilske

Predavanje „Zajedništvo kod sv. Terezije Avilske“ održao je dr. don Edvard Punda, s Katoličkog bogoslovnog fakulteta u Splitu. Kao teološki temelj za-

jedništva protumačio je Terezijino iskustvo Boga, a njezinu viziju zajedništva izdvojio je iz njezinog iskustva samostana koje je osnivala. Zaključio je kako zajedništvo kod sv. Terezije nije neka usputna tema nego je to dinamičan proces. Za nju redovnički zavjeti nisu samo u službi ostvarenja vlastite svetosti nego u službi zajedništva. Važno joj je da redovnice budu prijateljice, onakraj klanovskih druženja koja razaraju zajednicu. Svaki čovjek može profitirati upoznavajući njezinu viziju zajednice, zaključio je dr. Punda.

Uz stotinjak redovnica i redovnika iz pet muških i desetak ženskih redovničkih zajednica koje djeluju na području Dubrovačke biskupije skupu je nazočio i fra Stanko Dodig, pročelnik Vijeća za posvećeni život Dubrovačke biskupije.

Na Redovničkom danu bilo je prigode za postavljanje pitanja predavačima i produbljivanje teme, te iznošenje svojih razmišljanja. Dan je završen kako je i započeo – zajedničkom molitvom.

Prvom Redovničkom danu u Dubrovniku nazočile su s. Katarina Maglica i s. Ružica Barić, članice predsjedništva HKVRPP-a čije družbe su s područja Dubrovačke biskupije. Moderatori susreta bili su dominikanski provincijal dr. fra Anto Gavrić i zamjenica vrhovne predstojnice Družbe Kćeri milosrđa mr. s. Vianeja Kustura. Prvi Redovnički dan u Dubrovniku nije prošao bez pjesme i spota kojeg su hrvatske redovnice i redovnici priredili za Godinu posvećenog života „Hvala redovnika“.

Podsjetimo, HKVRPP već trideset godina organizira Redovničke dane (donedavno "Redovnički tjedan"). U Godini posvećenoga života odlučeno je organizirati Redovničke dane u pet mjesta: Dubrovniku, Rijeci, Đakovu, Splitu i Zagrebu.

Opća tema ovogodišnjih Redovničkih dana je: „Radost - zajedništvo – emocije“. Tema je uzeta na temelju apostolskog pisma pape Franje u Godini posvećenog života: "Gdje su redovnici, ondje je radost".

Angelina Tadić

Preuzeto: /www.dubrovacka-biskupija

Tolisa

Slavlje Redovničkoga dana

Dvadesetak sestara Služavki Maloga Isusa, Provincije Bezgrešnoga začeća BDM, sudjelovalo je u susretu redovnika i redovnica Bosne i Hercegovine održanome u Franjevačkom samostanu i župi Uznesenja Blažene Djevice Marije u Tolisi, 5. rujna 2015. godine. „Stotinjak braće i dvjestotinjak sestara“, kako reče fra Lovro, okupilo se na ovome susretu kako bi doživjelo ljetoputu zajedništva s Bogom i jednih s drugima te u tom zajedništvu razmišljala o smislu i zadaći redovništva danas.

Prigodna i iscrpna predavanja u prijepodnevnim satima su održali don Ivan Marijanović, SDB, na temu "Naša povijest sjećanja i izgradnje" prema VC br. 110, te s. Danijela Anić, ASC, koja je govorila o izazovu „drugoga poziva u redovničkome životu“ te krhkosti kao jakosti za obnovu redovništva. Predavači su istaknuli da je važno znati *da jesmo i da budemo* istinski Božji znakovi i nositelji ljubavi u svijetu u kojem živimo. „Redovničke zajednice su nastavak one prve zajednice Crkve koja je imala jedno srce i jednu dušu“, istaknuo je don Ivan, potičući okupljenu braću i sestre da se uvijek vraćaju tome zajedništvu. „Redovništvo je dar Crkvi!“ Traži se vjernost – vjernost Isusu, karizmi, utemeljitelju zajednice i vjernost bratu suputniku! Od redovnika se traži da obnove svijet, a to će moći samo ako budu ono što jesu i na što su pozvani, podsjetila je u svom izlaganju s. Danijela. Važno je i ohrabrujuće znati da je ljudska krhkost mjesto Božje milosti! Duhovnost redovničkog života mora biti trajno obraćenje.

Ove i mnoštvo drugih poticajnih misli i razmišljanja koja su nam don Ivan i s. Danijela ponudili bile su dobra priprava za euharistijsko slavlje koje je u župnoj i samostanskoj crkvi slavio mons. Marko Semren, pomoćni biskup banjolučki, uz suslavljene braće svećenika. Prigodnu propovijed uputio je fra Miljenko Šteko, provincial Hercegovačke franjevačke provincije *Uznesenja BDM*, koji je uz ostalo, podsjećajući na poticaje pape Franje, naglasio da postoji čitav svijet koji čeka ljudi koje Isus šalje; koji će dati svoje snage, ruke, srce... svega sebe. Treba samo krenuti!

Nakon euharistijskoga slavlja biskup Semren je blagoslovio kip sv. Ante Padovanskog, postavljena ispred samostanske crkve - kao zavjetni kip toliških župljana.

Slavlje i druženje nastavljeno je kod obiteljskoga stola, što su ga pripremili domaćini redovničkog dana te na koncertu župnoga zbora koji je uslijedio nakon ručka. Prije samog odlaska redovnici i redovnice su imali prigodu razgledati samostansku knjižnicu i muzej u kojem braća franjevci čuvaju dragocjenu i bogatu baštinu staru nekoliko stoljeća. Obogaćene novim spoznajama i iskustvom zajedništva vratile smo se u svoje zajednice. Bili mi svi dostojni obećanja Kristovih!

s. M. Jelena Jovanović

Veprić - Solin

Hodočašće Maloj Gospi u marijanska svetišta

Već tradicionalno uoči blagdana Male Gospe 7. rujna, u Lurdsко svetište Veprić, Blaženoj Djevici Mariji hodočaste deseci tisuća vjernika iz svih krajeva Splitsko-makarske nadbiskupije, Makarskog primorja, Neretvanske i Imotske krajine, susjednih otoka, Bosne i Hercegovine, ali i cijele Hrvatske.

Proslava rođendana Gospodinove i naše duhovne Majke započela je u rano jutro kada su, u ovo marijansko svetište podno Biokova, pristigli prvi vjernici, mnogi od njih nakon cijelonoćnog hoda. Svi oni su za vrijeme jutarnjih misa mogli pristupiti sakramentu pomirenja. Poslijepodnevno slavlje započelo je križnim putem i molitvom krunice, a središnje euharistijsko slavlje predvodio je splitsko-makarski nadbiskup Marin Barišić. U koncelebraciji su bili upravitelj svetišta don Mijo Šurlin, generalni vikar Splitsko-makarske nadbiskupije mons. Miroslav Vidović te pedesetak svećenika.

Na proslavi je bilo prisutno više naših sestara na čelu s provincijalkom s. Anemarijom Radan.

Nadbiskup je u središte svoje homilije stavio šutnju, ne kao nijemost već kao govor srca i zajednički jezik svim hodočasnicima različitih jezika i nacija koji kroče u prostor svetišta. "Ovdje u šutnji osluškujemo Majku Riječi Božje i Utjelovljenu Riječ, Isusa Krista. Kako reče jedan duhovni pisac, šutnja je, doista, kanal kroz koji nam Gospodin daruje svoju milost, koja nas oslobađa od vanjske uvjetovanosti, osvjetjava naše tame, tumači događaje, pročišćava srce i usmjeruje nas prema Bogu i bližnjemu", kazao je nadbiskup i pojasno kako je svima nama koji živimo površno, nesvesno i stresno u raskoraku sa životom, odbjegla i udaljena srca od Gospodina, potrebno, u sabranoj šutnji, otvoriti svoje ranjeno srce i bolnu dušu pogledu Majke Marije kako bi preporođeni i ojačani mogli biti blagoslov u svojoj sredini. Istanuo je kako je Majka Marija najbolja učenica i učiteljica slušanja Riječi Božje, koju je ona pohranjivala, i o njoj razmišljala u tišini svoga srca te da je i nama potrebna tišina srca u susretu s Riječi Božjom. ... Nadbiskup je homiliju završio molitvom: „Majko Riječi Božje koja si pohranjivala Božju Riječ u tišini svoga srca i o njoj razmišljala, nauči i nas, svoju duhovnu dječu, razgovarati tim materinjim jezikom u našoj obitelji, školi i društvu. Mala Gospe, pomozi nam da milosna šutnja i govor srca bude poticaj za našu svakodnevnu osobnu i obiteljsku molitvu! I poticaj za one male, ali plodne i životvorne riječi: oprosti, hvala, molim. Majko, neka Tvoje tjelesno rođenje, koje radosno slavimo u našem domu i Domovini, bude svima nama izvor ohrabrenja i duhovnog preporođenja“.

Nakon misnog slavlja uslijedila je veličanstvena marijanska procesija u kojoj je rijeka vjernika s upaljenim svijećama pjevala marijanske pjesme i upućivala svoje prošnje Mariji. Misno slavlje završilo je okupljanjem vjernika pred vepričkom špiljom, gdje im je nadbiskup udijelio svoj blagoslov.

Brojni vjernici i hodočasnici i ove su se godine okupili u Gospinom prasvetištu uz solinski Jadro na blagdan Male Gospe, 8. rujna, kako bi zahvalili Blaženoj Djevici Mariji za njezin zagovor te molili za svoje najmilije. Svečani ophod oko svetišta s Gospinim kipom i središnje euharistijsko slavlje is-

pred crkve Gospe od Otoka predvodio je splitsko-makarski nadbiskup Marin Barišić u koncelebraciji s generalnim vikarom Splitsko-makarske nadbiskupije mons. Miroslavom Vidovićem, provincijalom Franjevačke provincije Presvetog Otkupitelja fra Joškom Kodžomanom, solinskim župnikom don Rankom Vidovićem i ostalim svećenicima.

Na proslavi je, uz sestre iz samostan u Solinu, bilo prisutno više naših sestara na čelu s provincijalkom s. Anemarijom Radan. Na poslijepodnevnoj svetoj misi za bolesnike u 16 sati na svetoj misi bilo je i više naših štićenika iz samostana u Solinu, koje su povele sestre i sestre novakinje sa svojom magistrom s. Marinom.

„Gospa od otoka je naše hrvatsko prasvetište. Poput Izraela, koji je prijelazom preko rijeke Jordana ušao u Obećanu zemlju, i hrvatski narod je preko vode naše rijeke Jadra i snagom Duha Svetoga došao u svoju zemlju obećanja. Po krštenju sklopili smo svoj krsni savez vjernosti Bogu, postali učenici Kristova evandelja u školi Katoličke Crkve i ušli u zajedništvo europske kulture i civilizacije. Iz krsnog saveza s Bogom rađala se naša nacionalna i vjernička svijest“, kazao je nadbiskup Barišić na početku svoje homilije podsjetivši tisuće okupljenih vjernika na važnost solinskog svetog tla koji je za Hrvate koljevka i krstionica, ali i na neraskidivu vezu Gospe i našeg naroda spomenuvši kako je upravo na Gospinu otoku podignuta prva crkva u

Hrvata posvećena Blaženoj Djevici Mariji. ... Pred kraj homilije nadbiskup je naglasio da je obitelj temelj, osnova, središnja stanica škole i društva. Roditeljima je poručio da su oni najvažniji učitelji svojoj djeci. Pozvao je roditelje, učitelje, nastavnike i profesore da svjedoče i predaju novim generacijama kulturno-vjerske i duhovno-moralne vrednote kako ne bi svoje nasljednike ostavili bez nasljeđa ljudskih i kršćanskih vrednota. Nadbiskup je homiliju zaključio molitvom: „Mala Gospe, dok radosno slavimo Tvoj rođendan, i početak nove školske i vjeronaučne godine, pomozi nam Majko, da svi mi rastemo u školi evanđelja. Daj da naši programi i reforme doprinesu boljem i kvalitetnijem obrazovanju naše djece i mладих. Da u duhu vjernosti Savezu usklađujemo lokalno i nacionalno sa svjetskim i globalnim, tradiciju sa suvremenošću, kratkoročno s dugoročnim, konkurenčiju i natjecateljski duh sa solidarnošću, ubrzani rast znanstveno-tehnologiskog znanja s ljudskošću, a iznad svega, materijalno s duhovnim. Gospe od otoka, neka Savez vjernosti Bogu, i ljubav prema čovjeku, bude prepoznatljiv u svim školskim planovima i programima domovine nam Hrvatske“.

Euharistijsko slavlje koje je zajedno s procesijom prigodnim riječima animirao don Ante Mateljan, završilo je himnom Lijepoj našoj i pjesmom Gospo 'Zdravo Djevo'. Na misi su se okupili i solinski gradonačelnik Blaženko Boban, župan Splitsko-dalmatinske županije Zlatko Ževrnja, Andro Krstulović Opara izaslanik Predsjednice Republike Hrvatske, brojni (grado)načelnici, predstavnici političkih stranaka, crkvenih i društvenih ustanova, predstavnici policije, vojske i mornarice te javni kulturni djelatnici. Pjevanje je predvodio mješoviti zbor Kraljice Jelene sastavljen od crkvenih zborova iz Solina, Vranjica, Mravinaca, Kučina, Klisa i splitskog Velog Varoša, pod ravnateljem prof. Mirka Jankova, a uz orguljašku pratnju s. Arsenije Vidović.

Poslijepodne, euharistijsko slavlje uz blagoslov djece i bolesnika predvodio je don Mladen Parlov. Proslava je završila svečanim misnim slavlјem koje je također predvodio nadbiskup Barišić, a propovijedao je generalni vikar splitsko-makarske nadbiskupije mons. Miroslav Vidović. Izrazio je zabrinutost za budućnost našeg naroda koji demografski izumire zbog toga što je netko minirao temelje naravnog zakona, Crkve i društva – obitelj. Pozvao je i sve one koji donose zakone i koji vode državu da preispitaju svoj stav, svoje djelovanje i svoj odnos prema obitelji i prema ženama.

Za proslavu blagdana i Dana grada Solina, Solinjani su se pripremali trodnevicom koju su predvodili don Jozo Gojsalić i don Ante Čotić.

Kristina Bitanga

Preuzeto:<http://www.nadbiskupija-split.com>

Duhovna obnova i izlet

U nedjelju, 13. rujna 2015. god., nakon molitve i doručka sa sestrama u zajednici *Egipat* uputile smo se na sv. misu u Katedralu, koju je predvodio mladomisnik - pater Anto Topić, isusovac, uz koncelebraciju župnika vlč. Marka Majstorovića, vlč. Ive Jezidžića i vlč. Jakova Kajinića. U prigodnoj se propovijedi pater Anto osvrnuo na evandelje, u kojem je posebno istaknuto: „Mlakost je opasna i nigdje nije dobro došla, bolje je biti hladan ili vruć.“ Uz to je naglasio da ljubav i zajedništvo obnavlja samo Božja riječ, a da je tajna radosti u služenju, darivanju. Stoga nas i naš odnos s Bogom treba izgrađivati da budemo sretni, sveti.

Nakon sv. mise uputile smo se s katedralnom župnom zajednicom Presvetoga Srca Isusova na jednodnevni izlet i duhovnu obnova na Pale, koju je organizirao katedralni župnik - vlč. Marko Majstorović. U skupini koja se odazvala tom pozivu bilo nas je 50-ak. Druženje pri odlasku na Pale započeli smo kratkim predavanjem vlč. Jakova Kajinića, duhovnika u Bogosloviji.

Vlč. Jakov nas je potaknuo na razmišljanje kako biti Isusov i kako prihvatići kušnje? Prošli smo kroz razne primjere i kroz sam život Isusov, kroz Njegove napasti i kušnje, kako bismo se i sami naučili, poput Isusa, nositi s kušnjama i izazovima. Nakon predavanja i duhovne okrjepe uslijedila je i ona tjelesna. Da bi slavlje bilo što potpunije, pobrinuo se vlč. Jakov Kajinić, koji nas je, uz gitaru i pjesmu, još više približio Isusu. Uz duhovne okrjepe, bilo je prigode i za rekreativni dio, u kojem smo igrali nogomet, odbojku, šetali u predivnoj prirodi. Susret je završio klanjanjem Isusu u presvetomu oltarskomu Sakramantu, što ga je predvodio župnik - vlč. Marko Majstorović. Dan nam je bio jako ispunjen i lijep.

Nikolina Džavić, kandidatica

Mnoštvo vjernika na Malu Gospu pohodilo svetište Gospe od Milosrđa

Mnoštvo vjernika pohodilo je na blagdan Rođenja Blažene Djevice Marije 8. rujna biskupijsko svetište Gospe od Milosrđa u Gospinu polju u Dubrovniku moleći se za svoje i opće potrebe, izvršavajući zavjete, mireći se s Bogom i slaveći euharistiju. Središnje koncelebrirano euharistijsko slavlje predvodio je dubrovački biskup Mate Uzinić jer najavljeni krčki biskup mons. Ivica Petanjak nije mogao doći. Pozdravljajući sve nazočne i zahvaljujući svima

koji su pomogli u proslavi Gospe od Milosrđa rektor svetišta fra Stanko Dodig posebno je zahvalio biskupu Uziniću koji je skratio svoj boravak u Rami da bi stigao u Gospino polje.

U homiliji je biskup govorio o tome da Bog želi spasenje čovjeka i da očekuje suradnju od onih koje je izabrao. Posebice se obratio obiteljima, istaknuvši dimenzije radosti, proroštva, zajedništva, izlaska iz samih sebe i pitanje Božjeg očekivanja od svake obitelji.

U Božjem planu spasenja važna osoba je Blažena Djevica Marija čije rođenje danas slavimo, rekao je biskup. Bog je s njom surađivao, ali i ona s njime. "Tako Bog želi surađivati sa svakim od nas, i nas je unaprijed izabrao i predodredio i želi s nama surađivati na planu našeg osobnog spasenja te spasa svijeta i čovječanstva kojem pripadamo", pojasnio je.

U ozračju Godine posvećenog života i Biskupske sinode o obitelji koja će se u listopadu održati u Rimu biskup je glavne poruke u propovijedi uputio obiteljskoj zajednici. Kroz dvije osnovne dimenzije obitelj je prisutna i u pročitanom evanđelju, rekao je biskup, a te dvije dimenzije su prenošenje života i prenošenje vjere iz generacije u generaciju.

Obitelj i posvećeni život (redovnici i redovnice) su dva mesta na kojima se na povlašten način očituje evanđelje. U obitelji evanđelje treba preobražavati svakodnevni život te obitelji, a kod posvećenog života življene evanđelja je slika naše budućnosti. U vremenu krize obitelji, čini se, ne uspijevaju na pravi način odgovoriti na ona očekivanja koja Bog ima od njih, rekao je biskup Uzinić. Na temelju dijela poruke pape Franje o očekivanjima od osoba posvećenog života biskup je iznio razmišljanja o očekivanjima koja Bog ima od obitelji i koja mogu promijeniti njezino trenutačno stanje.

Prvo očekivanje je radost. Oni koji su izgubili vjeru u obitelji i nemaju o njoj dobro mišljenje, koji se ne žele uključiti u obitelj, same obitelji bi trebale pokazati da su u obitelji ispunjeni radošću. "Pokazati da je Bog po obiteljskom životu ispunio naše srce, da nas je učinio sretnima. Da nemamo, jer smo sretni u obitelji, potrebu tražiti sreću negdje izvan obitelji. Da nas zajednički obiteljski život ostvaruje kao osobe i daje puninu našem životu. Pokazati da slabosti i krize nisu nerješive uz Božju pomoć jer s Bogom 'i kad sam slab, onda sam jak'. Pokazati privlačnost bračne vjernosti i roditeljske otvorenosti životu. Biti, u društvu koje se razmeće površnim vrijednostima, svjedoci vrijednosti obiteljskog života. To može onaj koji je radosan", istaknuo je biskup.

Drugo očekivanje je proroštvo. Uz ono da je prorok onaj koji ima pronicaost, poznaje Boga i ljude, i nema druge gospodare osim samoga Boga, u slučaju obitelji "prorok je prije svega onaj koji je sposoban unutar obitelji

skog ozračja stvarati drugačija mjesta gdje se živi evanđeoska logika dara, bratstva, prihvaćanja i uzajamne ljubavi". U ovom svijetu u kojem se ne živi evanđelje, u kojem se ljudi ne žele darovati, u kojem ima sve manje bratstva, a sve više neprijateljstva, sve manje prihvaćanja i ljubavi, treba biti sposoban stvarati takva posebna mjesta u obitelji. U obiteljskim odnosima stvoriti ozračje 'kvasca', 'grada na gori', koji govori istinu o ljepoti i vrijednosti obiteljskog života. I proroku ponekad dode napast da odustane, rijetke su obitelji koje nikad nisu bile u krizi, rekao je biskup, ali i u takvoj situaciji onaj tko je prorok, a takve trebaju biti naše obitelji, zna da nikad nije sam, da je s njim Bog koji kaže ne boj se, ja sam s tobom da te izbavim.

Treće očekivanje je zajedništvo, ponajprije unutar vlastite u obitelji, a potom i u široj zajednici. Sve one negativne prakse poput kritiziranja, ogovaranja, zavisti, ljubomore, psovke, klevete, tračanja trebaju uzmaknuti pred oni dobrim poput uzajamne ljubavi, prihvaćanja, pažnje, povjerenja, poticanja, ispravljanja, dijeljenja materijalnih i duhovnih dobara, pomaganja, poštivanja, pojasnio je.

Dubrovački biskup je potaknuo obitelji da svakako traže vrijeme koje će provoditi zajedno, poput nedjeljnih ručkova, kad će zajedno razgovarati o sebi. Dimenzija zajedništva treba se prenositi i na druge obitelji, na susjedstvo i unutar župa kako bi se stvorila ozračja obiteljskog života u kojima će se obitelji družiti s drugima koji na isti način žele odgajati svoju djecu. Pa uz korisna predavanja, razgovarati i dijeliti iskustva i razmišljanja. Tu je i zajedništvo koje trebate izgraditi sa svojim župnim zajednicama, svećenicima, ali i drugim društvenim institucijama koje žele pomoći. Nitko ne smije biti izoliran, svi smo usmjereni jedni na druge i trebamo jedni drugima pomagati, poručio je biskup.

Četvrto očekivanje je izlazak. Obitelji se ne smiju zatvoriti u vlastite obitelji nego se otvoriti i drugima, pomagati ih, podržavati i poticati u dobru. U situaciji izbjeglica koje kucaju na naša vrata mi smo pozvani i njima pomoći. "Pozivam vas da se uključimo u ono materijalno pomaganje koje se u ovom mjesecu organizira po našim župama. Ali ni to nije dovoljno, pratimo ih i molitvom. I osobito sutra, ako bude trebalo, otvorimo svoja srca, ne-mojmo biti neljudi, nemojmo biti oni koji nisu bližnji onima kojima su dužni to biti", pozvao je biskup dubrovačke obitelji.

'Izlaženje obitelji' biskup je povezao i s tim da obitelji budu otvorene životu, trećem i četvrtom djetetu u obitelji. Iznio je i podatke demografa da će nas u idućih 15 godina biti 350 000 manje, što je grad veličine Splita ili više od četiri Dubrovačke biskupije. Ujedinjeni narodi su objavili da će nas za 50 godina biti samo 3,5 milijuna, a za 100 godina tek 2,6 milijuna.

Peto očekivanje je odgovaranje na pitanje što Bog i današnji svijet želi od svake obitelji. Obitelji se mogu ispitati što Bog traži od njih samo ako mole, istaknuo je biskup. Rekavši kako je molitva u obitelji danas zanemarena dodao je da to ne mora biti krunica niti neka preduga molitva, ali mora biti molitva.

Moramo biti i društveno odgovorni, potaknuo je biskup. Ovo društvo uz druge, pripada i nama. I mi trebamo imati za njega odgovornost i odgajati svoju djecu za odgovornost. Ne možemo oprati ruke.

U oba slučaja trebamo biti otvoreni Duhu Svetom i njegovim nadahnućima u ostvarenju onog plana kojeg Bog ima s nama, a to je plan spasenja.

U svetištu su na blagdan mise bile svakog punog sata od četiri sata ujutro do jedanaest sati, a hodočasnici su stizali iz raznih župa. Neki su u skupinama pješice hodočastili tijekom noći kako bi bili na ranim misama u svetištu.

Voditelji devetnice uoči blagdana bili su župnik u župi Gospe od Pojišana u Splitu fra Miljenko Vrabec i župni vikar u župi sv. Vida u Varaždinu fra Mijo Šarčević. Svake večeri u tih deset Gospinih dana, kako ih je nazvao rektor Dodig, na večernjoj misi pjevalo je i zbor svetišta pod vodstvom s. Celestine Jelčić.

Preuzeto: www.ika.hr

Marija Bistrica

"Na hodočašću s Marijom"

284. zavjetno hodočašće na Mariju Bistrigu

Zajedno s pješacima 12. rujna 2015.g. sestre Služavke Malog Isusa iz Nove vesi hodočastile su od katedrale preko Sljemena Majci Božjoj Bistričkoj, pod vodstvom mons. Ivana Šaška i mons. Mije Gorskog zagrebačkih pomoćnih biskupa. Putem su molili križni put bl. kardinala Alojzija Stepinca.

Sestre juniorke pješačile su od Zlatar Bistrice u zajedništvu s mladima. U zahvalnosti, radosti i predanju sudjelovale su u euharistiji koju je predstavio povjerenik za mlade zagrebačke nadbiskupije vlč. Ivica Budinšćak u koncelebraciji sa ostalim svećenicima.

U zajedništvu s hodočasnicima sestre su od kapele sv. Ladislava u hodočašničkoj procesiji ušle u svetište Majke Božje Bistričke. U Službi svjetla sa svijećama na Kalvariji koju je predvodio zagrebački nadbiskup kardinal

Josip Bozanić s braćom biskupima i svećenicima, sudjelovala je s. M. Katarina Penić-Sirak provincijalna glavarica zajedno sa sestrama i kandidaticama.

Vrhunac zavjetnog hodočašća bilo je svečano euharistijsko slavlje u nedjelju 13. rujna 2015.g. koje je predvodio zagrebački nadbiskup kardinal Josip Bozanić na koje su se okupile sestre hodočasnice iz naše provincije. Moleći blagoslov za našu Crkvu, hrvatsku domovinu i grad Zagreb, kardinal Josip Bozanić je pozvao prisutne na zajedničku molitvu koja nas prati i povezuje s kršćanima sa svih strana svijeta. I svi smo molili "... Marijo, ne odbij nam molbe u potrebama našim!". (SMI)

Split

Varoš proslavio blagdan Uzvišenja svetog Križa

Blagdan Uzvišenja svetog Križa proslavljen je u staroj splitskoj župi Svetog Križa u Velom Varošu u ponедjeljak 14. rujna. Središnje svečano bogoslužje u župnoj crkvi predvodio je splitsko-makarski nadbiskup Marin Barišić u koncelebraciji s župnikom don Mihaelom Jelavićem i ostalim svećenicima. Prije mise pjevala se svečana Večernja Svetom Križu u izvođenju pučkih pivača Bratovštvine Svetog Križa. „Blagdan Uzvišenja svetog Križa zahvaća i naše prostore i prostranstva srca ljudi. Križem su obilježeni naši domovi, brežuljci i raskrižja, križ je u temelju naše kulture i civilizacije. No križ je

prisutan i u našim životima i srcima. Nema pojedinca ni obitelj koja ne nosi svoj križ”, kazao je u uvodu nadbiskup Barišić pozdravivši župnika, braću svećenike, časne sestre, članove Bratovštine te sve Varošane i hodočasnike. Na trodnevnići i na svečanoj večernjoj svetoj misi sudjelovale su i sestre iz samostana svete Ane.

Nadbiskup je u homiliji okupljenim vjernicima pojasnio povijesnu pozadinu blagdana Uzvišenja svetog Križa koja seže u doba kraljice Jelene koja je prema predaji na Kalvariji pronašla drvo Isusova križa. Car Konstantin dao je izgraditi baziliku nad grobom Isusovim koja je bila posvećena 13. rujna 335. god. Sveta relikvija Isusova križa 14. rujna izložena je kršćanima Jeruzalema koji su joj se klanjali. „Bez Isusa Krista koji je taj križ nosio i svojom smrću posvetio, samo drvo križa nema nikakvu vrijednost, ne znači ništa. Dapače, on je simbol jednog od najstrašnijih načina kažnjavanja čovjeka. Krist je križ učinio znakom ljubavi, pobjede i nade kojim se danas ponosimo. Božja ljubavi prema čovjeku najdublje je zapisana upravo na križu”, istaknuo je nadbiskup i spomenuo da na jednoj kapelici pokraj križa stoji natpis 'Križ bez ljubavi je previše težak, a ljubav bez križa je previše prazna'. Kazao je da je tu istinu autor mogao spoznati samo pri dubokom susretu s Raspetom Ljubavlju. „Ljudski je boriti se protiv životnih križeva no uz Krista, taj križ koji nas svakodnevno pritišće, koji nam je težak, postaje terapija, lijek i snaga za život. Puno je križeva koje namećemo sami sebi, koje nam nameću drugi i koje mi namećemo drugima, ali ako svoje križeve nosimo s ljubavlju, ako ljubimo svoga bližnjega i vidimo Krista u njemu, lakši će biti”. Nadbiskup je zaželio da nam Gospodin svojom ljubavlju olakša životne križeve i križem svojim učini našu ljubav autentičnom, iskrenom i prepoznatljivom.

Pred kraj misnog slavlja riječi zahvale nadbiskupu i svim župnim suradnicima koji su doprinijeli slavlju, uputio je župnik don don Mihael Jelavić. Nakon mise, koju je pjevanjem uzveličao mješoviti župni zbor, slijedilo je tradicionalno ljubljenje relikvija sv. Križa

Kristina Bitanga

Preuzeto: <http://www.smn.hr/>

KARIZMATSKO POSLANJE

Čardak

Projekt našega srca u jubilarnoj 125. obljetnici Družbe

Obitelj Mare i Marka Marića u Čardaku kod Modriče je dostojno zbrinuta. Obiteljska kuća je u Domovinskom ratu uništena. Uz pomoć za povratnike podignut je krov i opremljene su u prizemlju kuće prostorije: kuhinja, kupaonica i spavaća soba. Marko i Mara imaju ozbiljnih zdravstvenih teškoća, koje su zadnje godine otežane posljedicama moždanoga udara. Mara ima dvoje djece. Zbog toga što se ne može za

njih brinuti, odrastali su kod sestara Služavki Maloga Isusa. Sestre su - vidjevši da je obitelji Marić jako teško - odlučile pomagati im u liječenju, njezi i prehrani. U ovoj, jubilarnoj, godini, za 125. rođendan Družbe su odlučile, u znak zahvalnosti za svoga osnivača - sluge Božjeg Josipa Stadlera (koji je rado dolazio u Čardak), obnoviti obiteljsku kuću Marićima i podesiti prostore za invalidska kolica. Tako je sestrinsko suošćeće, nošeno Utjemljiteljevom karizmom, tražilo put do dostojaanstvena života u ovoj obitelji. Sestra Rudlofa je zamolila svećenika Konrada Hubera iz Birckenecka - Njemačka - da doveze potrebni namještaj, a zajednica sestara je financirala građevinske radove. Sestre iz Doma Svetoga Josipa i iz samostana Doloroza sa gospođom Ružicom i drugim osobljem su se zauzele i pomogle u čišćenju i montaži. Tako su napravljeni sljedeći radovi:

1. ugradnja prozora i vrata;
2. elektro instalacije;

3. žbuka i izolacija stropova dvije sobe i hodnika na katu;
4. estrih i novi podovi – keramičke pločice;
5. nadstrešnica na ulazu;
6. pristupna staza kući i nogostup oko kuće;
7. vanjska česma;
8. nadstrešnica za drva;
9. demontaža staroga i montaža novoga pokućstva.

Hvala dragome Bogu za sve! Neka Isus bude proslavljen u svakoj gesti na putu ka poboljšanju životnih uvjeta bolesnika i nemoćnih osoba koje nemaju nikoga da im pomogne. (SMI)

Haiti

Obradovane donacijom Zadarske nadbiskupije

Otkad smo, kao misionarke, stigle u ovu siromašnu zemlju na Haiti, poput našega Utemeljitelja kad je stigao u Bosnu, sve naše potrebe, duhovne i materijalne, svakodnevno povjeravamo Božjoj Providnosti, koja nas uvijek prati i ugodno iznenađuje. Tako smo, neočekivano, bile iznenađene kad smo početkom veljače ove godine od vel. Josipa Lenkića, generalnog vikara

iz Zadarske nadbiskupije, dobile obavijest da oni, odlukom nadbiskupa Želimira Puljića, žele u svojoj nadbiskupiji provesti korizmenu akciju za pomoći sirotištu *Kardinal Stepinac Childrens Home* u Port-au-Prince na Haitiju, koje mi sestre vodimo.

Za prikupljene darove iskrena zahvala. Bit će nam od velike pomoći. Ne prestajemo blagoslivljati Boga koji nam svoju blizinu očituje ponajviše preko "malih" donatora, a ovaj put preko "velikih" - Zadarske nadbiskupije. Neka dobri Bog obilato blagoslovi svako ljudsko i kršćansko srce koje kuca za ove naše siromašne mališane ovdje.

Sestre Liberija Filipović i Ana Uložnik

Đakovo

Seminar za sestre i djelatnike u odgojno-rehabilitacijskim ustanovama

Uz podršku Provincijalne uprave, a u organizaciji Povjerenstva za odgoj djece u odgojno-rehabilitacijskim ustanovama, 20. lipnja 2015. god. u Đakovu, smo se sastale mi, sestre, i djelatnici iz zajednica u kojima se odvija odgojno-obrazovni rad s djecom. Nas 20-ak je došlo na seminar, kojega na našu molbu pripremiše sestre Sv. Križa u Đakovu. Želja nam je bila upoznati

život i rad sestara *Sv. Križa* u Đakovu, koje djeluju po pedagogiji Marije Montessori. Sestre Križarice su nas srdačno primile, a s. M. Helena Šajbl, ravnateljica Dječjega vrtića *Sunčev sjaj-Nazaret*, sve nas je pozdravila i upoznala s prostorom Vrtića, koji djeluje od 1997. godine u Đakovu, a osnivač i vlasnik vrtića su mu Milosrdne sestre *Svetoga Križa* – Samostan Đakovo. Vrtić pohađa 92 djece u četiri odgojne skupine. Tri skupine čine djeca u dobi od tri do šest godina i jednu skupinu djeca u dobi od godine i pol do tri godine. Nakon upoznavanja vrtićkoga prostora prošli smo i kroz druge dijelove kuće i samostana da bismo došli do dijela kuće i crkve koji su posvećeni Presvetomu Srcu Isusovu, gdje smo imali svetu misu. Velečasni Davor nam je naglasio i ponovio riječi iz Evandelja: *NE BUDITE ZABRINUTI, STAVITE SVOJE POUZDANJE U BOGA, BOŽJU PROVIDNOST U SVIM ŽIVOTNIM SITUACIJAMA, JER BOG ZNA ŠTO VAM JE, I ŠTO NAM JE NAJPOTREBNIJE.* Nakon duhovne okrjepe, obišli smo još samostansku knjižnicu, muzej, da bismo se potom vratili u vrtić, gdje su nam sestre pripremile ukusan ručak.

Nakon ručka nastavili smo sa stručnim dijelom seminara. Sestra Ivana Topić, Montessori odgajateljica, u jednoj prezentaciji nam je prikazala teorijski dio pojma odgoja i odgajanja u pedagogiji Marije Montessori, a zatim i praktično u jednoj od dječjih skupina. Podrobno nam je svaki djelić, kutić, kutijicu, tumačila, na sasvim jednostavan način, da smo svi mogli jasno vidjeti i razumjeti ono što nam je u teoriji pokazala. Pod geslom M. Montessori: „Pomozi mi da to učinim sam!“, koja je tvrdila da je dijete samo promatrala i otkrivala da je svako od njih originalno, sestre *Sv. Križa* i danas nastoje razvijati kod djece sigurnost, samostalnost i slobodu, otkrivajući njihove razne sklonosti, vrjednujući dostojanstvo svakog djeteta prema načelima Marije Montessori. Sav, dakle, prostor i način rada usmjeren je na cijelovit i skladan odgoj, s odgovornošću i pravilima, a koji opet odgovara i zadovoljava potrebe djeteta.

Drugo predavanje imala nam je s. M. Jelica Đuzel, voditeljica Stručno - razvojnoga centra, na temu: „Religiozni odgoj prema načelima Montessori pedagogije“. Ona nas je uvela u osnove kateheze *Dobroga Pastira* i odvela u skupinu, gdje je i praktično izvela tu katehezu, u kojoj smo imali priliku svatko osobno sudjelovati. Zapravo, ta skupina nosi naziv *Atrij*, a to je mjesto gdje djeca otkrivaju tajne Božje; tu su razni kutići: za sv. misu, molitvu, krštenje, prispolobe... a sve u svrhu navještaja Božje ljubavi u osobi Isusa Krista kroz sliku dobrog Pastira. Dok je s. M. Jelica naviještala, mi smo se uživjeli u ulogu djece i doživjeli posebnu milost sabranosti, zajedništva, spontanosti u meditaciji uz pomoć posebnih didaktičkih sredstava. U tome duhu i ozračju uputile smo se u razgledanje đakovačke katedrale, da bismo se odatile, obogaćene, vratile u svoje zajednice. Zahvaljujemo našim pogla-

varicama - s. M. Admirati Lučić i s. M. Andi Vranješ, kao i sestrama *Križari-cama*, za ovaj milosni dan i ovo naše zajedničko okupljanje i druženje.

s. M. Manda Pršlja

Međugorje

Duhovna obnova za odgajatelje i djelatnike u katoličkim predškolskim ustanovama

U organizaciji Konferencije viših redovničkih poglavara i poglavarica BiH, Povjerenstva za predškolski odgoj pri KVRPP BiH, na duhovnu obnovu 27. lipnja 2015. godine u Ustanovu za odgoj i skrb „Majčino selo“ u Međugorju su bile pozvane odgojiteljice, kuharice, spremičice i svi djelatnici u katoličkim predškolskim ustanovama u BiH. Nakon zajedničkoga okupljanja sudionika iz Mostara, Međugorja, Bijelogog Polja, Livna, Travnika i Sarajeva, međusobnoga upoznavanja, pozdrava voditeljica Povjerenstva, s. M. Magdalene Marić, te riječi dobrodošlice s. M. Veronike Martinović, voditeljice vrtića u Majčinu selu, u dvarani fra Slavka Barbarića predavanje na temu: „Izazovi navještaja i vjere u suvremenome svijetu“ održao nam je fra Mario Knezović, OFM. Iz naše Provincije BZ BDM sestara Služavki Maloga Isusa duhovnoj obnovi su sudjelovale s. M. Manda Pršlja, s. M. Krunoslava Adžamić i s. M. Kristina Adžamić.

Na početku izlaganja fra Mario nam je zaželio da uđemo u prostor svetoga, za kojim svi čeznemo, a da toga nismo ni svjesni, te se SUSRETNEMO S ISUSOM, JER ISUS JE BIO NAJBOLJI PEDAGOG. Javno je bio načelan, čak i oštar, a privatno sama ljubav i milosrđe. Svaku osobu znao je pogledati, saslušati, razgovarati osobno, cijeniti i vrednovati dostojanstvo osobe, koja mu je prišla i pomoći joj. A sve je to mogao, jer bi osobu prije svega zavolio. Pedagoški odgoj nema plodova bez kvasca ljubavi.

Pa iako radimo posao koji nije nimalo lak, čak i vrlo osjetljiv, izazovan i težak, znamo da je ipak častan. Da bi takav i ostao, potrebno je:

- OTVORITI SE BOŽJEM VODSTVU, RADITI NA SEBI, BITI DOSLJEDAN, KREATIVAN, ZNATI OSOBNO SVAKOGA VRJEDNOVATI, ČUVATI SE RUTINE, LASKANJA, OHOLOSTI, PRKOSNE ŠUTNJE I LAŽI.
- UČITI SE MUDROSTI, SVJESNI DA, DOK ODGAJAMO PRED SOBOM, IMAMO BISERE KOJE ŠALJEMO U SVIJET.
- SVJESNO, NORMALNO I PONIZNO OBAVLJATI POVJERENI NAM ZADATAK, MALE STVARI S VELIKOM LJUBAVLJU, A PRI TOME NE BOJATI SE PROTIVNIH VJETROVA.

• NE BOJATI SE BITI LJUDIMA SUPUTNICI, POPUT ISUSA, KOJI JE PRIMAO SVE U LJUBAVI.

• I NE ZABORAVITI ONO BITNO, A TO JE: DA NAM JE SVE DANO ODOZGORI DA NAM JE POTREBNO UVIJEK IZNOVA RODITI SE ODOZGORI, PREPUSTITI GOSPODINU DA NAS PREPORAĐA.

Obogaćena duha s predavanja, svi smo se zajedno uputili na Malo brdo i od postaje do postaje zajednički molili krunicu, vrativši se potom u crkvu *Sv. Jakova* u Međugorju, gdje smo imali mogućnost za ispovijed, a potom euharistijsko slavlje, što je predvodio fra Dragan Ružić, ravnatelj Majčina sela. U prigodnoj propovijedi on je istaknuo da promatramo svoga Spasitelja očima vjere i ljubavi, te u svemu vršimo Njegovu svetu volju.

Obnovljena duha, ojačane u vjeri, vratile smo se u svoje zajednice zahvalne organizatorima, svima koji su nam omogućili ovo divno duhovno osvježenje i koji su pridonijeli da nam ova duhovna obnova bude plodna, kako bismo imali snage za daljnje služenje u našemu poslanju.

s. M. Manda Pršlja

Split

Nagradno putovanje u Rim

U organizaciji Nacionalnog katehetskog ureda pod vodstvom tajnice Anite Vranić, potporom i nagradom Hrvatske biskupske konferencije, šest pobjedničkih ekipa državnog natjecanja vjeronaučne olimpijade (tri prva mesta iz os. šk. i tri prva iz srednje šk.) sudjelovali su na nagradnom putovanju od 23. do 27. lipnja 2015. godine. Sudionici su bili učenici, njihovi mentori, članovi državnog povjerenstva i gosti. Cilj nam je bio Rim, Vatican, Napulj-Pompei, zatim Montecassino i Orvieto. Rim je Mir i to ne samo onaj Augustov (Pax Romana) nametnut silom, već onaj daleko važniji mir, mir Kristov (Pax Cristi).

Mentorice prvih dviju ekipa iz srednje škole su Služavke Malog Isusa, s. Petra Šakić i s. Dolores Brkić koja je sa svojom ekipom bila sudionica na ovom nagradnom putovanju.

Zajednički put započeo je polaskom iz Zagreba u poslijepodnevnim satima 23. lipnja. Sestra Dolores sa svojim učenicima iz Druge gimnazije-Split koji su ujedno i PMI-a, stigli 22. lipnja u Generalnu kuću te bili dragi gosti sesnama na polasku i povratku. Časna Majka s. Radoslava kao i druge nazočne sestre iskazale su im svoju radosnu dobrodošlicu. Slijedeći dan otišli smo u

katedralu i pomolili se našem blaženom Stepinцу i Gospu na Kamenitim vratima za sretan i blagoslovjen put, uključivši i mnoge druge nakane.

Krenuli smo uz male kapi kiše baš onako za osvježenje i nije nas to zbumilo za lijepu atmosferu u autobusu radosnog druženja u pjesmi i molitvi. Svakodnevnu molitvu časoslova, kratke meditacije i krunicu predvodila je s. Dolores, s. Karolina Mićanović i đakon Ilijan Nikolić.

Dolazeći u Rim stižemo na izvore svoje zapadno-kršćanske povijesti i civilizacije, dolazimo učiti se kulturi, uživati u vrhunskim umjetničkim ostvarenjima, ali i produbiti svoju vjeru. U Rim dolazimo u neposredni dodir vječnim i neprolaznim vrednotama. U Vatikan smo stigli u jutarnjim satima 24. lipnja te smo bili sudionici na Generalnoj audijenciji sa papom Franjom od kojeg smo primili blagoslov, i poslušali njegovu uvijek znakovitu poruku. Predstavnik od svake nagrađene ekipe svoje dojmove podijelio je sa slušateljstvom Hrvatskog programa Radio Vatikana.

Posjetili smo što je bilo moguće kroz trodnevni boravak u Vječnom gradu: baziliku sv. Petra u kojoj smo se posebno pomolili sv. Ivanu Pavlu II, kupolu, svete vatikanske spilje, Andeosku tvrđavu, Pantheon, zatim Trgove; Navonu, Narodni, Španjolski, Venecijanski, Campidoglio... Ulazeći u Coloseum,

taj najgrandiozni spomenik starog Rima osjećali smo kao da čujemo one strašne glasove iz prošlosti, ali i ponos na kršćane mučenike i njihovu snagu vjere. Nezaobilazne su nam bile Katakombe sv. Calista, bazilika sv. Ivana Lateranskog i sv. Pavla van zidina, Quo Vadis, Forum Romanum, s. Maria d'Aracoeli, crkva Milosrdnog Isusa... Bazilika sv. Ivana Lateranskog posebno je važna za nas Hrvate jer je u njoj Ivan Ravenjanin posvećen za prvog solinsko-splitskog nadbiskupa 640. godine. Važnost smo joj „produžili“, bitno nama sestrama SMI-a i PMI-a, jer je naš sluga božji Josip Stadler također tu bio zaređen za svećenika 6. lipnja 1868. godine. U crkvi „Nebeski žrtvenik“ gdje je kapelica Malog Isusa, pomolili smo se posebno za naše sestre i sve PMI-a, te nakane mlađih obitelji...

Neizostavni cilj bio nam je Papinski zavod sv. Jeronima gdje smo slavili sv. Misu, te se susreli za svim našim hrvatskim svećenicima koji studiraju u Rimu i borave u ovom Zavodu. S njima smo se zadržali u ugodnom razgovoru i druženju. Boravak u Rimu bio nam je kao u našoj vlastitoj obitelji jer smo bili smješteni u Hrvatskom domu „bl. Ivan Merz“ kod ljubaznih i neu-mornih domaćina.

Drugi dan našeg izleta bio je posjet Pompeima-vožnja kroz Napulj te posjet benediktinskoj opatiji Montecassino. Na povratku za Hrvatsku posjetili smo grad Orvieto, gradsku jezgru i katedralu. Uslijedio je kviz znanja koji je bio natjecateljski o naučenom: povijesno-kultурне i vjerske usvojene sadržaje. Isti članovi državnog povjerenstva ocjenjivali su rezultate i redoslijed. Prvaci su učenici Druge gimnazije-Split. Dodijeljene su i vrijedne nagrade za prva tri mjesta. Isplatio se biti pažljiv!

„Vidjeti Rim i umrijeti“- paradoksalna je uzrečica koja izražava višestoljetnu želju onih koji su čeznuli za Rimom, njegovom gracioznošću, ljepotom i neprolaznošću... Naš hodočasničko-izletnički nagradni boravak i razgledavanje želimo pretvoriti u „VIDJETI RIM I ŽIVJETI“, jer Rim ima jednu duhovnu snagu; središte je kršćanskog svijeta i prijestolnica sv. Oca pape.

s. Dolores Brkić

Gromiljak

Održan jubilarni X. dječji kamp na Gromiljaku

Sestre Služavke Maloga Isusa (SMI) i Prijatelji Maloga Isusa - Gromiljak desetu godinu zaredom organiziraju dječji ljetni kamp na Gromiljaku. Kamp je održan u Duhovnom centru sestara SMI na Gromiljaku od 6. do 9. srpnja 2015. godine pod motom „Slijedi me“. Na kampu je sudjelovalo stotinjak djece iz Gromiljaka, Kiseljaka, Busovače, Fojnice, Stadlerove kuće Egipat -

Sarajevo i okolice, a sudjelovala su djeca od prvoga do završena šestoga razreda osnovne škole.

Prvotni cilj pokretanja Dječjega ljetnoga kampa bio je omogućiti svakom djetetu trenutke radosti, druženja, molitve i pjesme. Kamp je zapravo mjesto na kojem se uči kroz igru i pjesmu. Tu se pristupa Bogu, Bibliji, medijima i svemu što susrećemo na dječji, zanimljiviji način. Na kampu se uči prevladavati razlike i biti jedno.

Kamp je započeo u ponедjeljak, 6. srpnja 2015. godine, misnim slavljem u župnoj crkvi „Imena Marijina“ na Gromiljaku. Euharistijsko je slavlje pred-slavio vlč. Jakov Kajinić – duhovnik u Vrhbosanskoome bogoslovnome sje-meniju. Djecu je posebno privuklo sviranje vlč. Jakova i govor o molitvi. Nakon misnoga slavlja uslijedilo je upoznavanje djece, pjesme, ples, igre, podjela i rad u radionicama, ručak, aktivnosti Biblijske, kreativne, plesne i medijske radionice, te napokon - djeci najdraže – vodene igre.

Dječja graja i smijeh najavili su drugi dan kampa. Djeca su dolazila sa svih strana u samostan koji je postao njihov drugi dom. Smijeh se čuo već od ranoga jutra. Sve je započelo u ime Božje, molitvom i slavljenjem maloga Isusa. Slijedila je poruka dana i izvlačenje poruke kroz priču „Dvije lopte“, poslije čega su slijedile dječje radosti, igre, pjesme i smijeh. U podne su se zaustavili za molitvu i ručak. Nakon tjelesne okrjepe slijedio je rad u skupinama, u kojima su djeca vrlo aktivna. U Biblijskoj se radionicici obrađivao lik Josipa Egipatskoga, te izvlačila pouka o važnosti obitelji i bratsko/sestrinskoga stajališta prema svakomu. U medijskoj su radionicici učili kako biti novinari. Učili su postavljati pitanja i odgovarati na njih. U kreativnoj su radionicici izrađivali darove za svoje najmilije, a u plesnoj su učili

pjesme i pokrete uz pjesme koje su otpjevali na završnoj misi. Nakon radio-nica slijedilo je osvježenje s vodenim igrami, te razmišljanje o prijateljstvu.

Iako su bile velike vrućine, u trećem se danu okupilo oko samostana još više djece. Znala su ona da sestre i animatori misle ne samo na to da im bude lijepo, korisno i ugodno, već i da misle na njihovu sigurnost. Nakon okupljanja i molitve uslijedilo je slavljenje Gospodina. Potom su se zagrijali u zajedničkome druženju i igri, nakon koje je slijedila poruka dana kroz crtani film o Zakeju i bogatome mladiću. Slijedile su, zatim, igre, ručak, radionice, vodene igre, te osvrt na dan. Moglo bi se reći da se u trećem danu molilo, igralo i radilo. Dječja ocjena animatorima i trećemu danu bila je - deset plus.

U četvrtak, 9. srpnja 2015. godine, nebo iznad Gromiljaka bilo je tmurno. No, to nije smetalo dolasku, osmjehu i dječjoj vedrini. Znali su da je to zadnji dan ovogodišnjega kampa, pa su sa znatiželjom iščekivali što su im pripremili animatori. Nakon molitve i pjesme slijedila je *Biblijska poruka* dana kroz film o Isusovim čudesima. Potom se - kroz igru - progovorilo o životu nadbiskupa Stadlera. Nakon podnevne molitve i okrjepe uslijedile su radionice i igre, a potom misno slavlje što ga je predslavio mons. Ivo Tomašević – generalni tajnik BK BiH. Djeca su sa zanimanjem pratila propovijed u kojoj su i sami sudjelovali svojim odgovorima na ono što ih je mons. Ivo pitao. Molitva vjernih je uzeta od molitava koje su djeca osobno napisala, a tijekom mise su svirali i pjevali animatori PMI-a. Nakon mise animatori su pripremili prezentaciju, u kojoj su predstavili desetogodišnji rad kampa. Kamp je završio dječjom molitvom da sva djeca na svijetu imaju kamp i animatore kakve ima Gromiljak. (PMI – Gromiljak)

Sarajevo

Most prema snovima

Od 10. do 20. kolovoza 2015. boravila je u Vitezu, u Samostanu sv. Josipa sestara Služavki Maloga Isusa, po treći put, skupina katoličkih skauta *Tigullio* iz biskupije *Chiavari*, pod vodstvom svoga duhovnoga asistenta - don Mattea Benetti.

Desetodnevni boravak su proveli pod gesлом „Most prema snovima“. Družili su se s djecom i pomagali obiteljima, uređivali dječje igralište. Pohodili su uzoritoga nadbiskupa - Vinka kardinala Puljića - u Sarajevu i sudjelovali na proslavi 100. obljetnice čašćenja Velike Gospe u Melini - župa Dobretići, te molili s pougarskim župnikom fra Krešimirom Vukadinom. Slavili su svetu misu u samostanu *Egipat* i proveli dio dana u društvu djece i sestara. Tom

prigodom sestre su im predstavile apostolsko djelovanje Družbe i svetost života utemeljitelja, sluge Božjega - Josipa Stadlera.

Ovo je treći radni boravak skauta, s don Matteom u Bosni, koji su se prije deset godina zauzeli oko uređivanja i obnove u ratu oštećenih kuća. Upoznali su ljepotu bosanskih rijeka i planina te gostoljubivost njezinih žitelja. Ta iskustva ih dozivaju da premoste sve prepreke i omoguće novim naraštajima bogatstvo susreta. (s. M. A)

Split

Katehetske ljetne škole za vjeroučitelje srednjih i osnovnih škola

Dvodnevna Katehetska ljetna škola za vjeroučitelje i vjeroučiteljice u srednjim školama s temom "Duhovnost u vjeronomu - duhovnost za vjeronomu?" započela je u petak, 21. kolovoza u Nadbiskupijskome pastoralnom institutu u Zagrebu.

Školu organizira Nacionalni katehetski ured Hrvatske biskupske konferencije, Ministarstvo znanosti, obrazovanja i sporta RH i Agencija za odgoj i obrazovanje.

Otvaramo školu, predsjednik Vijeća za katehizaciju i novu evangelizaciju pri HBK đakovačko-osječki nadbiskup Đuro Hranić osvrćući se na temu Škole, naglasio je kako vjeroučitelji u školu idu u ime Crkve i ondje su navjestitelji evanđelja. Crkva ih kao svoje istaknute članove s povjerenjem šalje u školu k djeci, mladima i u zbornicu da ondje budu navjestitelji i svjedoci vjere Crkve, da naviještaju sadržaj vjere Crkve i da budu svjedoci njezina iskustva spasenja u Kristu. Nadalje je istaknuo, kako je vjeronomu unutar hrvatske škole svojevrsni „sakrament“ kršćanske duhovnosti i Crkve. No, i on kao predmet zahtjeva duhovnost i crkvenost vjeroučitelja. Ta duhovnost i crkvenost je kristološka, ekleziološka, liturgijska, sakralna, ali je ona i treba biti pedagoška, didaktički domišljata, mudra i razborita, integrativna, stručna u svakom pogledu. Naime, vjeronomu pretpostavlja ljubav prema Bogu i ljudima, te svijest vjeroučitelja o vlastitom pozivu i poslanju primljenom od Boga. A duhovnost za vjeronomu uključuje pravi nauk, osobnu vjerodostojnost i ljudsko i kršćansko svjedočanstvo, poručio je nadbiskup Hranić sudionicima Škole. Predstojnik NCU HBK izv. prof. dr.sc. Ivica Pažin se osvrnuo na sam pojam duhovnosti, te istaknuo da on može označavati prostore mira i relaksacije. Podsjetio je na traganja za duhovnošću srednjoškolaca, adolescenata, te naglasio važnu ulogu vjeronomu i vjeroučitelja kojima je poručio: „Želim da u ova dva dana odahnete, i da udahnete,

da se produhovite i oduševite iznova za poziv na koji ste kao vjeroučitelji pozvani".

Sam program Škole i objašnjenje odabira teme predstavila je voditeljica povjerenstva Katehetske škole prof. dr. sc. Ana s. Thea Filipović. Naglasila je, kako sama tema proizlazi iz želje samih vjeroučitelja koji su u anketi izrazili temu duhovnosti u vjeronauku. Drugi razlozi za odabir teme, je i Godina posvećenog života koja se usko povezuje s duhovnošću. Ujedno je ovo i godina u kojoj se obilježava obljetnica rođenja dviju osoba, istaknutih duhovnih učitelja: 500. godišnjica rođenja sv. Terezije Avilske i 100. godišnjica rođenja Thomasa Mertona. Pojasnila je kako vjeronauk u školi ima istaknuto mjesto promicanja otvorenosti prema duhovnosti.

Tijekom Škole održana su četiri plenarna predavanja. Prvoga dana u petak, 22. kolovoza mr. sc. Marinko Duvnjak imao je predavanje "Kultura duhovnog života - Iz kršćanske perspektive", izv. prof. dr. sc. Ružica Razum "Duhovnost u vjeronauku - Lica i naličja". Predavanje „Duhovnost vjeroučitelja danas s naglaskom na vjeroučitelje laike - Empirijski uvidi“ održala je dr. sc. Kata s. Amabilis Jurić, a doc. dr. sc. Franjo Podgorelec "Suvremene tendencije u duhovnosti u svjetlu nauka sv. Terezije Avilske" ..

Vjeroučitelji su upoznati i s novinama, poglavito vezano uz novi udžbenik za prve razrede koji će ovih dana izaći iz tiska, te dobili informaciju o temi vjeronaučne olimpijade koja će biti vezana uz obitelj. Dat je i osvrt na odbir vjeronauka na državnoj maturi za što se ove godine odlučilo dvjestotinjak učenika. Dana je i kraća obavijest i kurikularnoj reformi koja obuhvaća i nastavu vjeronauka.

U radu Katehetske ljetne škole za vjeroučitelje i vjeroučiteljice u srednjim školama iz splitske provincije sudjelovala je s. Dolores Brkić, vjeroučiteljica u II. Gimnaziji u Splitu.

U organizaciji Nacionalnog katehetskog ureda HBK i Agencije za odgoj i obrazovanje, u prostorijama Nadbiskupskog sjemeništa u Splitu 24. kolovoza, s radom je započela Katehetska ljetna škola za vjeroučiteljice i vjeroučitelje u osnovnim školama, a među sudionicima bilo je i vjeroučitelja iz srednjih škola. U radu školo okupilo se 350 sudionika kako bi tijekom dva radna dana nazočilo i aktivno sudjelovalo u zanimljivim predavanjima, pedagoškim radionicama i popratnim kulturno-umjetničkim i duhovnim programom pod okvirnom temom „Odgoj za mir“.

Iz Splitske Provincije sudionice na ovoj katehetskoj ljetnoj školi su bile: s. Vlasta, s. Terezija, s. Roka, s. Jelena, s. Marijanka, s. Marinela, s. Danijela, s. Marijana, s. Mila, s. Branimira i s. Dolores koja je tematki aranžirala pozornicu u dvorani.

Prvog dana škole u podnevnoj dvosatnoj stanci nakon zajedničkog ručka, s. Dolores kao pročelnica za Društvo PMI-a u provinciji, kroz suradnju sa provincijalkom s. Anemarie Radan imala je sa sestrama susret u samostanu sv. Ane. Pridružile su se radu još i s. Flavija, s. Dulcelina i s. Bernardica. Kroz detaljno pripremljen Upitnik osobno se razmišljalo i analizirao rad i sudjelovanje kao i svrha Društva PMI-a. Rezultat je povukao razgovor kroz koji su bile ponuđene informacije i poticaji za predstojeća događanja. Susretu je nazočila i aktivno sudjelovala s. Anemarie-provincijalka, prof. Marina Rubić članica u Vrhovnoj upravi DPMi-a i njezina suradnica u Društvu prof. Andelka Čizmić.

Splitsko-makarski nadbiskup mons. Marin Barišić izrazio je nadu kako će bogatstvo sadržaja i programa ovogodišnje Katehetske ljetne škole sve njezine sudionike učiniti zauzetim glasnicima i svjedocima mira među djecom i mladima.

Prvo tematsko predavanje koje je pod naslovom Biblijsko poimanje mira održao prof. dr. Marinko Vidović, redoviti profesor biblijskih predmeta na splitskom KBF-u. Predavanje pod naslovom Kršćanstvo kao religija mira održao je prof. dr. Marko Trogrić s Filozofskog fakulteta u Splitu. Predavanje o cjelovitoj kurikularnoj reformi školstva u RH imao je dr. sc. Boris Jokić, voditelj stručnog tima za njezinu provedbu. Predavanje pod naslovom Mir i pomirenje u kontekstu Domovinskog rata održao je doc. dr. Ante Nazor, ravnatelj Hrvatskog memorijalno-dokumentacijskog centra Domovinskog rata, a fra Božo Vučeta, govorio je na temu Obrazovanje i odgoj za mirovstvo na osnovu evandeoskih paradoksa.

Škola je obogaćena i kulturno-umjetničkim programom kroz prikaz monodrame Dječak koji je govorio Bogu koja je u režiji Damira Mađarića i glumačkoj izvedbi Gorana Košija na potresan način progovorila o tragičnom stradanju Židova za vrijeme Drugog svjetskog rata. Po već ustaljenoj praksi Škola je okončana završnom raspravom i okruglim stolom u kojoj su vjeroučitelji i ovog puta izmijenili svoja iskustva. Njihova razmišljanja na koncu je objedinio Ivica Pažin, predstojnik Nacionalnog katehetskog ureda HBK, potaknuvši vjeroučiteljice i vjeroučitelje na njihov daljnji doprinos u integrarnom odgoju učenika za kulturu dijaloga, tolerancije i mirovstva.

Tekst u dijelovima preuzet sa <http://www.ika.hr> i www.nadbiskupija-split.com/katehetski-ured/

Seminar – TCI - Tematski centrirana interakcija; metoda grupne dinamike

Na Katoličkom bogoslovnom fakultetu u Splitu održan je međunarodni seminar od 28. kolovoza do 1. rujna 2015, kako učiti živo, što to znači, kako se odvija, i TCI-metode. Voditelj seminara je bio univ. prof. Dr. Matthias Scharer iz Innsbrucka, a suvoditelji: dr. sc. Jadranka Garmaz, dr. sc. Ana Thea Filipović i dr. sc. Ante Vučković. Organizator je Katolički bogoslovni fakultet Sveučilišta u Splitu.

Sudjelovalo je 25 osoba, među kojima su profesori s KBF-a i Filozofskog fakulteta Sveučilišta u Splitu, vjeroučitelji mentorji, viša savjetnica za vjeronauk iz AZOO te teologinja i psihologinja iz Karitasa u Splitu. Iz naše Provincije pozvana je na sudjelovanje s. Dolores Brkić.

U seminaru su se upoznavali, poučavali, otkrivali i vježbali prvi koraci stava i metode tematski centrirane interakcije(TCI) prema Ruth. C. Cohn. Pri tom u središtu стоји princip rada TCI-e i njezin stav (aksiomi i postulati). Dosta se postavlja i pitanje povezanosti TCI-a s komunikativnom teologijom koja polazi od toga da je Bog u sebi komunikativan i prema vani.

TCI Ruth C. Cohn je razradila kao „živo“ učenje a njezino znanstveno polazište temelji se na antropološkim, etičkim i političkim aksiomima koji mogu omogućiti humano učenje i komuniciranje. U takvom konceptu je kršćansko poimanje čovjeka. Cijelo životna je zadaća naučiti biti selektivan i istovremeno autentičan.

Vjeroučitelj, svećenik, sveučilišni profesor nije samo taj koji promatra i pomaže u razvoju vjere učenike i mlade, studente. ... On je sudionik i suputnik na putu vjere mladog čovjeka i to čitavom svojom svjedočkom osobnošću. U svakoj zajednici (školi, fakultetu, obitelji, redovničkoj zajednici) ... bitno je pozorno slušati jedni druge. To je zapravo jedan jedini jedincat i jedinstven most koji spaja otok s otokom. Prošli smo kroz 18 tema (ali i praktično, svaki sudionik), a posebno su potakle na dinamiku ove teme:

- Mi smo različiti a ja sam jedinstven.
- Kako bismo mogli raditi zajedno?
- Svjetovi u kojima živim i radim.
- (Ne) vodeći poučavam i poučavajući vodim.
- Iskustvo živog učenja.
- Ojačati-osnažiti vodstvo same/oga sebe.
- Modeli vodstva ... kako se osjećam u pojedinom modelu kao voditelj/ica i kao vođen/a.

Zadnji dan za početak dana s. Dolores je pripremila uvodnu meditaciju u stilu ovih metoda. Na završetku bila je svečana dodjela Certifikata TCI seminara gdje je sudjelovao i dekan dr. sc. Ante Mateljan.

Neobično smo na kraju „proputovali“ kroz seminar i iskustva te vrlo dojmljiv način opraštanja na odlasku. Kao zaključak izdvojila bih ovu misao koju smo čuli: Ne mora biti sve najbolje, a kada surađujemo može biti DOBRO.

s. Dolores Brkić

Vinkovici

Misno slavlje za obitelji s blagoslovom djece u "Marijinom domu"

Uoči blagdana Male Gospe 7. rujna 2015.g. u sklopu samostana u "Marijinom domu" u Vinkovcima, roditelji, djeca i odgojitelji sudjelovali su na misnom slavlju kojim se obilježava blagdan Male Gospe. Sva su djeca bila posebno radosna što su s njima molili i pjevali njihovi roditelji i odgojitelji.

Isus je na poseban način volio djecu i davao im prva mjesta radi ljestvica njihovog srca što se i na ovom slavlju osjetilo dok je svećenik molio Božji

blagoslov za njih i njihove roditelje. Blagdansko ozračje potrajalo je do večernjih sati kroz druženje roditelja i časnih sestara u igri i pjesmi. Svi su se zajedno osjećali kao velika Božja obitelj. Roditelji su iz Božjeg doma ponijeli puninu radosti u svoje domove sretni darom svoje djece. (SMI)

Vinkovci

Cvjetnjakove Zvjezdice na kreativnoj radionici "Slavonska jesen u slici"

U Vinkovcima 15. rujna 2015.g. djeca iz odgojne skupine "Zvjezdice" iz Dječjeg vrtića Cvjetnjak, sudjelovala su na kreativnoj radionici "Slavonska jesen u slici", koju je povodom manifestacije Vinkovačke jeseni organizirala Gradska knjižnica i turistička zajednica grada Vinkovaca. Djeca su pokazala svu svoju kreativnost slažući prekrasne mozaike sa raznim sjemenkama i plodinama, ukrašavajući poznate slavonske motive, kao i motive grada. Nakon radionice svi zajedno prošetali su Slavonskim sokakom, pogledali štandove sa tradicijskim zanimanjima i na kraju, kao pravi KUD okušali se u tradicionalnim plesovima na velikoj pozornici.

Dječja promišljanja i izjave o tradiciji i običajima:

Običaj je nešto što se radi na obični način. - Leda

Vinkovačke jeseni su godišnje doba kada se po gradu voze kola i konji. - Mia

Narodna nošnja je roba koju nosi narod. - Antun

Kolo je stari ples, i šokci i šokice ga moraju plesati da se ne zaboravi. - Paula

Da plešeš kolo moraš malo dizati noge i vikati I - JU - JU! - Lucija

Šokac i šokica su stari ljudi koji su prije živjeli u Slavoniji, a sada žive samo kada su Vinkovačke jeseni. - Iva

(SMI)

INTERVJU

Razgovor sa sestrom M. Inviolatom Gračanin prigodom 70. obljetnice redovničkog zavjetovanja

Sestra Inviolata na svetkovinu Uznesenja Marijina slavi 70. godišnjicu redovničkih zavjeta. O njenom bogatom životu i iskustvu redovnice za ovu prigodu s njome je razgovarala Karla Zemunik postulantica, koja uoči svetkovine Marijina Uznesenja ulazi u novicijat. Tekst razgovora slijedi:

Kako ste s. Inviolata?

Hvala Bogu, dobro.

Kako se nosite s ovakvim vrućinama?

Vruće je svima, prikazujem to Gospodinu kao pokoru.

Za blagdan Velike Gospe Vi slavite 70 godina redovničkih zavjeta. Toli-ko godina doživjeti u redovničkim zavjetima, veliki je Božji dar. Kako se osjećate pred tim darom?

Zahvalna sam Bogu na toj milosti koja me ispunja radošću, ali i odgovornošću. Bog mi je toliko godina u zavjetima darovao sve bez ikakve moje zaslужnosti.

Možete li se prisjetiti svojih prvih redovničkih dana? Kad ste postali kandidatica, što Vas je najviše oduševljavalo, a što Vam je bilo teško prihvati?

U samostan sam primljena 1. kolovoza 1940. god. No te godine po preporuci časne majke s. Manete Lučić ostala sam u Splitu i završila malu maturu. U Sarajevo sam došla 2. kolovoza 1941. g. te po odluci č. Majke upisala sam se u učiteljsku školu nakon položenog prijemnog ispita. To vrijeme bilo je i vrijeme moje kandidature. Kroz to vrijeme sestre Predragocjene Krvi Kris-

tove pokušavale su me nagovoriti da dođem kod njih. Ja sam naime kao gojenica zajedno s mojom sestrom bila kod njih u Banja Luci dvije godine. Njima sam izrazila želju da postanem redovnica, što one nisu ozbiljno shvatile s obzirom na moju dob. To je bio razlog da su me kasnije htjele vidjeti kao redovnicu svoje Družbe. Budući sam u Splitu upoznala s. Amandu Vučemilo, koju sam jako cijenila i preko nje saznala za Služavke Maloga Isusa, oduševila sam se upravo za naše sestre. Drugih poteškoća se ne sjećam. Znam da nas je bilo 11 novakinja. Moja želja je bila biti redovnica, pa mi ništa nije bilo teško. Sigurno, to je Božji dar.

U novicijat ste primljeni 14. kolovoza 1944. g. To su bile ratne godine. Možete li nam nešto reći o tom vremenu?

Kako su bile ratne godine, neprilike nisu ni nas mimošle. No nas je držalo zajedništvo. Oskudica je bila svugdje, pa smo i mi oskudijevale, ali mi ipak manje nego ljudi van samostana. Bilo je straha i neizvjesnosti, no mi smo se držale zajedno i to nas je jačalo.

Kako ste se nosili s ratnim poteškoćama i odakle ste crpili snagu za vjernost Bogu?

Međusobno smo se potpomagale i jedna drugu bodrile. Osjećale smo Božju prisutnost i ljubav jer smo se molile s čvrstom vjerom da nas u svemu vodi Bog. Molile smo zajednički, a i svaka je svojom osobnom molitvom nastojala biti u Božjoj blizini primajući snagu s neba. Redovito smo prisustovale sv. Misi i primale euharistijskog Krista.

Kako se tada živjelo?

Siromašno, oskudno, ali radosno. Unatoč svim poteškoćama i neimaštini mi smo bile zadovoljne. Mnoge sestre su se razbolijevale zbog slabe ishrane, neke su i podlegle bolesti, ali nisu očajavale. Ostalim ljudima je bilo puno teže, premda su i oni živjeli u vjeri da Bog svime rukovodi.

Sjećate li se neke lijepе zgodе iz djetinjstva?

Veselilo me što sam svakog blagdana i nedjelje iz samostana u „Betlehem“ odlazila u samostan „Egipat“ gdje sam pjevala sa s. Klarisom. Nekih posebnih događaja se ne sjećam, osim što znam da su mi jednom sve moje stvari bile prebačene u Split, a ja sam bila u Sarajevu. (To je bilo nekoliko godina nakon novicijata).

Možete li nam reći nešto o svojoj mladosti, školovanju?

Osnovnu školu završila sam u Makarskoj. U peti razred išla sam kod sestara „Službenica milosrđa“ ili kako smo ih zvali sestara „Anćela“ u Splitu, a kasnije u građansku školu dvije godine. Na putu prema školi bila je jedna

kapela u koju sam svaki dan navraćala i kratko se pomolila prije škole. Od 1937.– 1939. bila sam kod sestara Predragocjene Krvi u Banja Luci kao vanjska gojenica. Malu maturu sam završila u Splitu, a učiteljsku školu u Sarajevu. Nakon položenih zavjeta bilo je odlučeno da idem raditi kao učiteljica na „Dolorozi“ u našoj osnovnoj školi, no zbog društvenih neprilika, (škola nam je bila oduzeta) nije bilo ostvarivo. Ostala sam u Betlehemu, gdje sam učila svirati i spremala se za orguljašicu. Godine 1950. došla sam u Zagreb, nastavila sa sviranjem i pripremom za upis na muzičku akademiju, na kojoj sam položila prijemi za upis i upisala se. Međutim, zbog društvenih neprilika i pritisaka na samostan, morala sam se ispisati.

Što Vas je ponukalo da odlučite biti Služavka Maloga Isusa?

Već sam rekla. Susreti i razgovori sa s. Amandom, koja me svojom jednostavnošću i dobrotom oduševila, a po onome o čemu mi je pričala pobudila je želju u meni da i ja budem Služavka Maloga Isusa, da mogu pomagati slabima i onima u potrebi.

Koja Vam je služba bila prva, gdje ste sve bili i koje ste još službe vršili?

Iza novicijata ostala sam u „Betlehemu“ u Sarajevu, jer se škola na „Dolorozi“ zatvorila. I sami možete pretpostaviti da sam kroz ovoliki broj godina bila na mnogim filijalama. Ovdje ču vam ih nabrojiti. Dakle Sarajevo-Betlehem, Trogir (župa), Vrgorac (samostan), Pučišća-Brač (župa), Zagreb-Maksimir (samostan), Samobor (franjevci), Sarajevo-župa Srca Isusova, Split (bogoslovija), Split (samostan Sv. Ana), Zagreb (vrhovna uprava-Nova Ves), Zagreb (vrhovna uprava-Naumovac), Split (samostan-Šine, vjerouauk i sviranje u župi Stobreč). Za vrijeme službe Vrhovne glavarice bila sam predsjednica Unije za redovništvo u Hrvatskoj i orguljašica na župi Prečko. Službe su bile orguljašica i katehistica, rad u kancelariji, kućna predstojnica, tajnica Provincije, zamjenica Vrhovne glavarice, Vrhovna glavarica, kućanski poslovi.

Sjećate li se možda neke lijepi zgrade iz svog bogatog rada?

Bilo je lijepih događaja, susretljivosti i razumijevanja sestara, lijepih iznenadenja, radosnog druženja. Teško mi je izdvojiti bilo koji poseban događaj. Ovdje ču ipak spomenuti da nakon prisilnog skidanja uniforme u Bosni, istjerivanja sestara za vrijeme II. svjetskog rata, ja sam bila prva redovnica od naših sestara koja se u uniformi vratila u Sarajevo u župu Srca Isusova kod župnika don Milivoja Čekade.

U kojoj vam je službi bilo najteže?

Bilo mi je najteže kad sam bila zamjenica Vrhove glavarice, kad je Uprava Družbe bila u istoj kući gdje je i sjedište Zagrebačke provincije.

U dva mandata bili ste u Vrhovnoj upravi Družbe, u jednom mandatu kao zamjenica Vrhovne glavarice, u drugom Vrhovna glavarica. Možete li nam nešto reći o ljepotama i poteškoćama tih službi?

Upravo sam spomenula to vrijeme. Naime tada smo intenzivno razmišljali da se pronađe druga lokacija za sjedište Vrhovne uprave. Pokojna s. Štefanića (ekonoma Družbe) i ja na tome smo posebno radile. Pronašla se jedna trošna kuća koju je trebalo potpuno renovirati i osposobiti za stanovanje. Taj posao je trajao godinama, na njemu su sudjelovale i druge uprave nakon nas. No nas dvije podnijele smo najveći teret. Uselile smo se u tu kuću kad, kako bi se moglo reći, da ni „škura nije bilo“. Bilo nam je teško. Kao Vrhovnoj glavarici bilo mi je najteže kad bih osjetila da sestre posustaju u revnosti, kad im slabi vjera i pouzdanje. Uvijek sam bila radosna kad sam osjetila sestrinsku podršku i srdačnost.

Spomenuli ste da ste bila i predsjednica Unije za redovništvo u Hrvatskoj. Kakva su Vaša iskustva iz te službe? Kao redovnici, zaručnici Kris-tovoj, što Vam je najljepše?

Za vrijeme mog mandata birala se predsjednica Unije i ja sam bila izabrana. Osjetila sam da nekim redovničkim družbama to nije baš odgovaralo. Imala sam osjećaj neprihvaćenosti, premda mi razlog nije bio poznat. Kasnije je sve došlo na svoje mjesto. Ono što me u toj službi veselilo bila je tadašnja tajnica Unije, s. A. B., koja je bila vesela, optimistična, radišna i sposobna. Bila je puna razumijevanja i davala mi je podršku.

Ako smijem pitati, što Vam je bilo najteže? Odakle ste crpili snagu?

Spomenula sam što mi je bilo najteže. Bio je i jedan životni trenutak vezan za diobu Družbe u Provincije, no o tome ne bih sada ništa govorila. Sve je pred Bogom, On sve vodi i znani su mu svi naši problemi. Snagu sam crpila iz svakodnevne molitve i razmatranja, razgovora s Bogom i sv. Euharistije.

Kao bivša Vrhovna glavarica pozorno pratite zbivanja u Družbi i Provinciji. Čemu se najviše radujete, a što Vas žalosti?

Kratko ću odgovoriti. Veselo me nova zvanja, a žalosti me kad osjetim malodušnost sestara i manjak zvanja. Također me veseli kad čujem kako sestre napreduju u školovanju. Jako mi je draga da su naše sestre osposobljene za držanje duhovnih vježbi i duhovnih obnova.

U ovako bogatom životu, možete li nam reći – smatraste li svoj život os-tvarenim, ispunjenim?

Svakako. Mislim da je moj život, onda kad sam bila radno aktivna i sada kad sam nemoćna, u potpunosti ispunjen. Ne mislim da nisam imala propusta i

slabosti, kao i svaki drugi čovjek, no osjećam se potpuno sretnom i ostvarenom kao redovnica „Služavka Maloga Isusa“.

Zbog čega ga smatraste ispunjenim?

Službe koje sam vršila i posao koji sam obavljala ispunjali su me radošću. Kroz život sam osjetila Božju ruku, Njegovo vodstvo i Providnost. Ljudi i djeca s kojima sam radila svojim oduševljenjem su mi potvrda da je sve što sam radila bilo u Božjem planu i da je imalo Njegov pečat. Također su mi potvrda i broj godina koje sam doživjela (92).

Zbog nemoći i bolesne noge, uglavnom ste sami u sobi. Kako provodite to vrijeme?

Sada živim treću dob. Sad je vrijeme potpunog sazrijevanja. Toga sam svjesna. Sestre su prema meni pažljive i jako sam zbog toga radosna i zahvalna. Sa svoje strane nastojim koliko god mogu podignuti se, doći do kapele i sestara, da im malo olakšam. Vrijeme koje provodim u sobi je uz slušanje Radio Marije, gdje molim i pratim sve molitve.

Što smatraste kao redovnica u redovničkim zavjetima najvrjednijim?

Obdržavanje zavjeta.

Ja sada ulazim u novicijat. Ima li nešto posebno što biste meni i nama mladima preporučili?

Nastojte vršiti svoje dužnosti savjesno i s ljubavlju, tražeći u svemu slavu Božju i Njegovu volju. Ne zaboravite svoj rad i rast zalijevati svakodnevnom zajedničkom i osobnom molitvom. Božji blagoslov tada sigurno neće izostati.

Obično se postavi pitanje, da se ponovo rodite...?

Ponovo bi odabrala biti „Služavka Maloga Isusa“.

Zahvaljujem Vam od sveg srca. Iskreno Vam čestitam na ovako rijetkom jubileju. Neka Vam Gospodin nagradi svaki trud i doprinos u službi Malom Isusu.

Hvala lijepa. Molit će za Vas da budete dobra redovnica i prava Služavka Maloga Isusa.

Draga s. Inviolata, hvala Vam na Vašoj molitvi i podršci. I ja ću za Vas također moliti.

Karla Zemunik, postulantica

PRIZNANJA

S. M. Elvira Vukušić

Svaki čovjek svojim rođenjem dobije životnu zadaću koju treba odraditi na ovome svijetu u okruženju koje nam je određeno. Mi smo imali sreću što je dugi niz godina u našem životnom okruženju boravila č. s. Elvira koju danas ispraćamo u zaslужenu mirovinu.

Č. s. Ivanka Vukušić – Elvira rođena je u Omišu 25. siječnja 1930. godine. U župi Brela službovala je dvaput: od 1976. do 1985., te od 1992. sve do danas. Od samog početka svoje službe u našoj župi, neumorno i predano radi kao sakristanka i održava crkvu sv. Stjepana.

Gotovo cijeli svoj život posvetila je našoj župi čemu svjedoči sam breljanski puk nazivajući je *dobrim duhom crkve sv. Stjepana*, jer upravo je ona bila zasluzna za uvijek blistavi izgled naše župne crkve.

Za vrijeme njezina službovanja u našoj župi izmijenilo se čak 5 župnika: don Ante Dukić, don Ilija Vuletić, don Marin Barišić, don Mate Škaričić i danas don Stjepan Lončar. Mijenjali su se župnici, i prilike i neprilike u župi i mjestu, ali s. Elvira je uvijek bila i ostala ista: uvijek nasmjana, iskrena i otvorena srca, prilazila je svima, djeci i mladima, starima i bolesnima, uvijek je pružala riječi ljubavi i utjehe; radila je i molila za dobro svog reda, provincije i naroda. Sve to ona čini i danas, a činit će i ubuduće, jer molitva je smisao njezina života, a mi vjerujemo da ni nas neće u njima zaboraviti.

Mi ćemo se Vas, draga s. Elvira, uvijek rado sjećati, a ja Vam u ime članova Župnog vijeća i svih Breljana, danas mogu uputiti samo još jedno veliko, veliko HVALA za sve godine provedene s nama i poželjeti Vam još puno godina života u zdravlju i molitvi.

U ime Općine Brela Općinski načelnik Stipe Ursić uručio je časnoj sestri – Služavki Maloga Isusa Ivanki Vukušić – Elviri prigodni poklon i Zahvalnicu za duhovni doprinos i 32 godine služenja župi sv. Stjepana u Brelima.

(Objavljeno u župskim novimana **Kamen života**, prosinac 2014. broj 13.
str. 9.)

***

Sestra Elvira je za Veliku Gospu o.g. obilježila 50. obljetnicu redovničkog zavjetovanja, pa se tom prigodom sjećamo i ovog priznanja koje je dobila u Brelima prigodom odlaska iz ove župe.

*Zahvaljujemo sestri Elviri na velikodušnom služenju i
čestitamo 50. obljetnicu redovničkog života
u dragoj nam Družbi.*

REPUBLIKA HRVATSKA
ŽUPANIJA SPLITSKO-DALMATINSKA

OPĆINA BRELA

povodom odlaska iz Brela

dodjeljuje

Zahvalnicu

ČASNOJ SESTRI SLUŽAVKI MALOG ISUSA

Ivanki Vukušić - Elviri

Dobrom duhu crkve Sv. Stjepana

za duhovni doprinos i 32 godine služenja
župi Sv. Stjepana u Brelima

OPĆINSKI NAČELNIK
STIPE URŠIĆ

U Brelima, 16. kolovoza 2014.

S. M. Petra Šakić

Ministarstvo znanosti, obrazovanja i sporta
Ministry of Science, Education and Sport

Agenzija za odgoj i obrazovanje
Agency for Quality and Accreditation

Zahvalnica koju je zaslužila / zaslužio

s. Petra Šakić

za postignute rezultate u radu s učenicima
u šk. god. 2014./2015.

POKOJNA RODBINA

SPLITSKA PROVINCIIA

Naši pokojnici:

† Anda Pervan,	majka s. Terezije
† Ante i Ivan Ćubelić,	braća s. Antice
† Ivan Žižić,	brat s. Venerande
† Nediljka Ćurković,	baka s. Monike
† Ana Bosančić,	majka s. Martinke

Počivali u miru Božjem!

Zahvala

Povodom smrti moje drage braće, koji su u kratko vrijeme umrli jedan iza drugoga, brata Ante, koji je preminuo u dalekoj Australiji, gdje je živio dugi niz godina, i brata Ivana, koji je preminuo u našem samostanu u Sutivanu, od srca zahvaljujem, u svoje osobno ime i u ime cijele naše obitelji, svim sestrama cijele Družbe, osobito sestrama splitske Provincije, na čelu s provincijalkom s. Anemarijom Radan, na molitvama, izrazima sućuti, sestrinskoj blizini i dolaskom na sprovod u rodne nam Dobranje.

Osobitu zahvalnost izričem mojim sestrama u samostanu u Sutivanu, i našem kapelanu don Petru Doljaninu, na iskrenom i skladnom zajedništvu i prihvaćanju mog dragog brata Ivana, koji je zadnjih godina svog života bio s nama u našem samostanu. Osjećao se sretnim među nama, svih je bratski cijenio i poštivao, kao što je i on bio poštivan. Molim Gospodina da moju dragu braću nagradi rajskom slavom u nebeskom kraljevstvu, a nama sestrama dadne snage za radosno svjedočenje i služenje bližnjima

Zahvalna s. Antica Ćubelić

Ispraćaj Ane Bosančić

Na mjesnom groblju u Dugopolju 9. 9. pokopana je majka naše s. Martinke, Ana Bosančić. Sprovodnu sv. Misu predslavio je don Mirko Bitunjac, župnik župe Dugopolje uz assistenciju desetorice svećenika. Prepuna crkva mještana, rodbine i prijatelja oprostila se od svoje sumještanke s kojom ih veže dugo poznanstvo i prijateljevanje. Prisutnost župana g. Zlatka Ževrnje (rođaka pokojnice) i načelnika Stanka Balića, izraz su poštovanja i priznanja pokojnici njezinoj dobroti i čestitosti.

U veličanstvenom ispraćaju sudjelovale su naše brojne sestre zajedno sa provincijalnom glavaricom Anemarijom Radan. Ovim činom pokazale su duboko suošjećanje sa s. Martinkom, koja nije mogla biti na pokopu svoje majke, jer je hospitalizirana tri dana ranije. Od pokojne Ane oprostio se župnik don Mirko dirljivim riječima. Počeo je rečenicom napisanoj u osmrtnici „izmorena teškim životom u 93. godini“ napustila nas je naša župljanka Ana Bosančić. Posvjedočio je njezinu vjernost Bogu i snagu vjere. Podijelio joj je sv. pričest za Prvi petak, s njome razgovarao, a nije ni slutio da će joj za nekoliko dana voditi sprovodne obrede. Nakon sprovoda pokojne Ane, naše sestre u Dugopolju ugostile su sve prisutne sestre koje su bile na ispraćaju.

Pokojna Ana rođena je 11. siječnja 1923. god. od oca Ivana i majke Božice. Već u ranom djetinjstvu njezin je život bio obilježen patnjom boli i siromaštvom. Kad je imala 10 godina umrla joj je majka, te je sa ostalom braćom i sestrom iskusila bol i težinu života. Otac je bio prisiljen dovesti u kuću žensku ruku koja bi mu pomogla kod odgoja i podizanja djece. Ani su se rodila i druga braća i sestre, pa ih je bilo osmero djece. Nije bilo lako nositi se s križem kojim je bila opečaćena, a nije ni znala da će je taj križ pratiti kroz cijeli život. Kad je bila djevojka, na vratima crkve ubijen joj je brat svećenik don Jozo Čipčić, godinu dana nakon što je rekao prvu sv. misu. Poznavanje ove činjenice jasno da naslutiti kako se u očima novonastajuće države gledalo na obitelj Ivana Čipčića. Ana se udala u obitelj Čelan, ne znajući da je opet čeka patnja i druženje sa smrću. Dok je još bila trudna sa sinom Josipom ubijen joj je suprug. Preko noći odveden je iz rodne kuće on i jedan mještanin, te bez suda i osude „osuđeni“ i strijeljani. Tijelo mu nikada nije pronašla, niti ga dostoјno pokopala. Nije bilo lako nositi se za životnim teškoćama. Znala je što znači živjeti bez ičije pomoći i zaštite, jer joj je i svekar bio prethodno ubijen. Ponovo se udala za udovca Martina Bosančića, kojem je iza smrti prve žene ostalo dvoje djece, Marija i Ivan. Prihvatala ih je kao rođenu djecu odgajala ih zajedno sa svojim sinom Josipom i novorođenom

djevojčicom Ljubicom, koja je kasnije postala redovnica služavka Malog Isusa s. Martinka. Snagu za život crpila je iz vjere i molitve. Redovito je odlažila na nedjeljne sv. Mise, primala sv. sakramente, premda joj mjesna crkva nije bila blizu. Zadnji križ koji ju je pohodio bio je nakon smrti supruga Martina, kada je ostala sama. Bolest i nemoć bili su joj stalni pratioci. Da se može lakše nositi sa životom pomagala joj je kći s. Martinka, najprije posjećivanjem, a kasnije kad su je noge izdale i potpuno onemoćala, boravkom uz nju. Tiho i nečujno je izdahnula u prisutnosti počerke Marije i bližih susjeda. Neka joj Gospodin obriše svaku suzu i obraduje njezinu dušu. Pokoj joj vječni.

s. Laudes Bosančić

SARAJEVSKA PROVINCIIJA

Naši pokojnici:

† **Anto Vranješ,**

stric s. M. Andje Vranješ

† **Luca Bagić,**

sestra s. M. Vitomire Bagić

† **Andja Bulut,**

mama s. M. Andreje Bulut

Pokoj vječni daruj im, Gospodine, i svjetlost vječna svijetlila im!

Zahvale

U svoje osobno ime, i u ime obitelji moje pokojne sestre Lucije, zahvalujem časnoj majci Radoslavi Radek, sestri provincijalki Admirati Lučić, biskupu mon. dr. Ratku Periću, sestrama, rodbini, prijateljima i znancima na izrazima sućuti, molitvenoj blizini i duhovnoj podršci.

s. M. Vitomira Bagić

Hvala časnoj majci Radoslavi Radek, s. provincijalki Admirati Lučić, sestrama, svećenicima, rodbini, prijateljima i poznanicima, na molitvama za dušu naše pokojne mame Andje. Osobno, i u ime obitelji, zahvalujem svima na izrazima sućuti i kršćanke blizine.

s. M. Andreja Bulut

PRIOPĆENJA IZ VRHOVNE UPRAVE I NAŠIH PROVINCIJALATA

VRHOVNA UPRAVA

Proslava 125. obljetnice utemeljenja Družbe
Sarajevo, 25. listopada 2015.

Družba sestara Služavki Maloga Isusa proslavit će 125. obljetnicu svoga utemeljenja u nedjelju, 25. listopada 2015. godine u katedrali Presvetoga Srca Isusova u Sarajevu,

Euharistijsko slavlje u 10.30 sati predvodit će nadbiskup metropolit vrhbosanski Vinko kardinal Puljić.

Akademija u čast 125. obljetnice Družbe održat će se isti dan u Katoličkom školskom centru sv. Josip u Sarajevu s početkom u 14.30 sati.

Tumačenje logotipa 125. obljetnice Družbe sestara Služavki Maloga Isusa

Na logotipu se mogu uočiti tri simbola:

Žena koja u naručju čuva dijete simbolizira majčinsku nježnu brižnost u Družbi sestara Služavki Maloga Isusa po uzoru na Isusovu majku Mariju. Sluga Božji Josip Stadler, utemeljitelj sestara, je kazao kako je svaka sestra Marija i kako sestre trebaju služiti tako kako bi samome Isusu služile. Urađen je po uzoru logotipa SMI na kojem je majka Marija uz Dijete i svetoga Josipa u krugu - medalji. U ovoj prezentaciji majka štiti dijete u srcu. S obzirom da su SMI redovnice, promatrača će ova žena simbolizirati na redovnicu, a redovnici i redovnice 2015. godinu žive kao svoju. Logotip je time povezan s majkom Marijom, s Godinom Bogu posvećenoga života i godinom 125. obljetnice postojanja Družbe sestara SMI.

Andeo pored djeteta simbolizira arkanđela Rafaela, pošto obljetnica osnivanja redovničke obitelji pada na dan kada se u Crkvi slavio sveti Rafael arkanđel. Andeo iznad djeteta simbolizira također važnost zaštite i sigurnosti anđel Božjega na životnom putu.

Srce zaokružuje čitav logotip i simbol je ljubavi, simbol Božje namisli spasenja.

Logotip izradila: *Ljerka Lučić*

➤ **Najave**

- Bliža duhovna priprava za slavlje 125. obljetnice utemeljenja Družbe održat će se od 15. do 23. listopada 2015. u svim zajednicama i to molitvom devetnice u čast sv. arkandelu Rafaelu koju je predilo povjerenstvo za promicanje duhovnosti u Družbi.
- 23. i 24. Listopada 2015. održat će se XXXI. Redovnički dani u Zagrebu i susret s mons. Jose Rodriguez Carballom tajnikom Kongregacije za Ustanove posvećenog života i Družbe apostolskog života.
- Dana 24. listopada 2015. u svim samostanima i zajednicama Družbe, sestre će proslaviti svetkovinu sv. Rafaela arkandela i 125. rođendan Družbe.
- Dana 25. listopada 2015. u Sarajevu, proslavit će se 125. obljetnica utemeljenja naše Družbe. Za geslo proslave uzete su riječi pape Franje koje je uputio Bogu posvećenim osobama u Godini posvećenog života. „Sa zahvalnošću gledati prošlost, s ljubavlju živjeti sadašnjost, s nadom prigrlniti budućnost.“
- 47. Plenarna skupština HKVRPP održat će se 26. i 27. listopada 2015. u *Dominikanskom samostanu*, Ivanićgradska 71, Zagreb.
- Susret mlađih redovnika i redovnica, redovničkih kandidata i kandidatica održat će se 28. studenoga 2015. u dvorani *Vijenac* NPI, Zagreb.
- Jubilarna godina Milosrđa započet će otvaranjem Svetih Vrata u crkvi sv. Petra u Rimu na svetkovinu Bezgriješnog Začeća Blažene Djevice Marije 8. prosinca 2015., a završava 20. studenoga 2016. sa svetkovinom Gospodina našega Isusa Krista, Kralja svega stvorenoga. Otvaranje Jubilarne Godine jest i spomen na pedesetogodišnjicu zatvaranja II. Vatikanskog Ekumenskog Koncila.
- Na svetkovinu Bezgriješnog Začeća Blažene Djevice Marije 8. prosinca 2015., spomenut ćemo se 97. godišnjice smrti našeg oca utemeljitelja služe Božjega Josipa Stadlera.
- Zimska katehetska škola održat će se od 7. do 9. siječnja 2016. u Zagrebu.

SPLITSKA PROVINCIA

➤ *Premještaji*

s. M. Amabilis Vukman iz Solina u Jesenice
s. M. Servacija Mateljan iz Jesenica u Solin
s. M. Silvana Kavain iz Solina u Jesenice
s. M. Zrinka Marić iz Košuta u Solin
s. M. Branislava Matijašević iz Audregniesa (Belgija) u Solin
s. M. Eligija Rosandić iz Audregniesa (Belgija) u Solin
s. M. Iva Serdarević iz Dubrovnika u Audregnies (Belgija)
s. M. Krucifiksa Ivelić iz Solina u Essen (Njemačka)

➤ *Imenovanja*

s. M. Servacija Mateljan imenovana predstojnicom u samostanu u Solinu.
s. M. Amabilis Vukman imenovana predstojnicom u samostanu u Jeseniciama.
s. M. Krucifiksa Ivelić imenovana predstojnicom u Essenu (Njemačka).

➤ *Obavijest*

Sestre su se uselile u obnovljeni samostan "Zvijezda mora", Krilo Jesenice.

Adresa:

Sestre Služavke Maloga Isusa
Samostan *Zvijezda mora*
Put sv. Nikole 7
21234 JESENICE
Telefon: 021/873 162

➤ *Zahvala*

Od srca zahvaljujem časnoj majci s. Radoslavi, provincijalki s. Anemarie, predstojnici s. Magni i svim sestrama koje su mi bile blizu u danima mogu liječenja u Dubrovniku i Zagrebu.

Gospodin neka vas blagoslovi svojim darovima, a sebe i sve svoje duhovne i zdravstvene potrebe preporučam i dalje u vaše molitve. Zahvalna

s. Malvina Jukić

ZAGREBAČKA PROVINCĲA

➤ *Odrješenje od zavjeta i napuštanje Družbe*

Od Kongregacije za Ustanove posvećenog života i Društva apostolskog života 2. srpnja 2015. godine s. M. Veronika Smolek primila je oprost od zavjeta i drugih obveza koje proizlaze iz redovničkog zavjetovanja.

➤ *Premještaji*

s. M. Ana Čajko-Šešerko iz Pitomače u Novu ves - Zagreb
s. M. Emanuela Pečnik iz Nove Vesi u Pitomaču
s. M. Kristina Maslać iz Samobora u Novu ves - Zagreb
s. M. Monika Maslać iz Novicijata, Solin u Samobor
s. M. Ambrozija Sošek iz Nove vesi na Kraljevec
s. M. Leonida Koch iz Varaždina u Novu ves - Zagreb
s. M. Željka Moger iz Varaždina u Novu ves - Zagreb

➤ *Zatvorena zajednica*

Djelovanje sestara u kapucinskom samostanu u Varaždinu prestalo je 12. rujna 2015.g.

➤ *Najave događaja*

- **Misijska prodajna izložba**
16. – 18. 10., samostan "Antunovac", Nova Ves - Zagreb.
- **XXXI. Redovnički dani u Zagrebu**
23. - 24. 10. održat će se XXXI. Redovnički dani u Zagrebu i susret s mons. Jose Rodriguez Carballom tajnikom Kongregacije za ustanove posvećenog života i družbe apostolskog života.
- **Proslava 125 godišnjice Družbe**
25. 10. Sarajevo
- **Prodajna izložba Božićnih jaslica**
13. – 20. 12. samostan "Antunovac", Nova Ves – Zagreb

- **Zahvala Zagrebačke provincije**

Hvala zajednici sestara Služavki Maloga Isusa u samostanu sv. Rafaela u Solinu i predstojnicama s. M. Amabilis Vukman i s. M. Servaciji Mateljan na pažnji, dobroti i ljubavi. Ponaosob magistrama s. M. Marini Mužinić i s. M. Marceli Žolo za puno ljubavi u odgoju naše s. M. Monike Maslać i s. M. Natašiće Brkić.

SARAJEVSKA PROVINCĲA

- ***Vijesti***

Na sv. Anu, 26. 7. 2015., u kandidaturu Sarajevske provincije BZ BDM primljena je **Dragana Topić** iz župe Uznesenja BDM u Kreševu.

- ***Imenovanja***

s. **M. Ljilja Marinčić** imenovana je predstojnicom u *Kući Navještenja* u Gromiljaku;

s. **M. Ljubomira Žilić** imenovana je predstojnicom u *Domu svetoga Josipa* u Vitezu;

s. **M. Pavka Dujmović** imenovana je predstojnicom u *samostanu Svetoga Rafaela* u Voćinu;

s. **M. Vitomira Bagić** imenovana je predstojnicom u *samostanu Svetoga Leopolda B. Mandića* u Neumu;

s. **M. Manda Pršlja** imenovana je prefektom pripravnica u *samostanu Egipat* u Sarajevu.

- ***Premještaji***

s. **M. Bertila Kovačević** premještena je iz zajednice *Kuće Navještenja* u zajednicu – *Dom svetoga Josipa* u Vitezu;

s. **Marija Filipović** premještena je iz zajednice *Vrhbosanska nadbiskupija* – Sarajevo - u samostan *Svetoga Josipa* u Vitezu;

s. **M. Marina Perić** premještena je iz samostana *Egipat* - Sarajevo - u zajednicu *Kuće Navještenja* u Gromiljaku;

s. **M. Vera Bilješko** premještena je iz samostana *Svetoga Josipa* u Vitezu u zajednicu *Vrhbosanske nadbiskupije* u Sarajevu;

s. M. Damjana Crnković premještena je iz samostana *Egipat* - Sarajevo - u zajednicu *Kuće Navještenja* u Gromiljaku;

s. M. Finka Brajković premještena je iz zajednice *Kuće Navještenja* u samostan *Egipat* u Sarajevu;

s. M. Ana Prkić premještena je iz samostana *Egipat* - Sarajevo - u zajednicu Rehabilitacijskoga centra *Svete Obitelji* u Mostaru.

➤ ***Najave***

2. 11. 2015.

Hodočašće na grobove pokojnih sestara u *Dolorozi* - Čardak

26. 11. 2015.

Izvor radosti - humanitarni koncert i prodajna izložba za *SDE*

28. 11. 2015.

Otvaranje misijske izložbe u *Kući Navještenja* na Gromiljaku

VIJESTI OD BROJA DO BROJA

VRHOVNA UPRAVA I GENERALNA KUĆA

Enciklika „Hvaljen budi“

U Vatikanu je 18. lipnja 2015. predstavljena nova Enciklika pape Franje „Laudato si“ posvećena „brizi za zajedničku kuću.“

Kanonska vizitacija

* Od 17. do 19. lipnja 2015. s. M. Radoslava Radek, vrhovna glavarica Družbe, obavila je kanonsku vizitaciju sestrama Splitske provincije koje djeluju u mjestima Šestanovcu i Cisti Velikoj. Na ovom putovanju časnu majku pratila je s. Marija Banić, savjetnica.

* Od 6. do 16. rujna 2015. s. M. Radoslava obavila je kanonsku vizitaciju sestrama Splitske provincije koje djeluju u Domu Imakulata u Vrgorcu; Samostanu Svetе Obitelji u Metkoviću; Samostanu Navještenja Marijina u Opuzenu, Samostanu Svetе Obitelji u Dubrovniku, Zavodu Josipovac u Mandaljeni i u samostanu Primorski Betlehem u Dobroti – Kotor (CG).

Ovom prigodom, časna majka s. Radoslava susrela se sa sestrama i upoznala više apostolsko poslanje pojedine zajednice. Sa sestrama predstojnicama posjetila je Župnike u tim župama. U župnim zajednicama gdje djeluje Društvo PMI upriličen je susret s časnom majkom s. Radoslavom. U samostanu

Svete Obitelji u Dubrovniku časna majka s. Radoslava susrela se s provincijskom glavaricom s. Anemarie Radan i s. Zorkom Radan, ekonomom provincije. Tim povodom posjetile su kotorskog biskupa mons. Iliju Janjića.

Kako je ovu kanonsku vizitaciju časna majka s. Radoslava obavila u pripremi skorog slavlje 125. obljetnice Družbe, poželjela je svim sestrama, na osobit način bolesnima i nemoćnim, blagoslovljenu svetkovinu Rafaelova i 125. obljetnicu Družbe. Zahvaljujući sestrama za sve što su svojim predanim služenjem ugradile u Družbu, preporučila je u njihove molitve potrebu duhovnih zvanja u sv. Crkvi, na osobit način u našoj Družbi. Časna majka s. Radoslava završivši kanonsku vizitaciju u ovim prelijepim predjelima naše domovine, 16. rujna posjetila je naše sestre koje djeluju u samostanu sv. Leopolda B. Mandića u Neumu. U večernjim satima sretno je doputovala u Zagreb u generalnu kuću gdje su je sestre srdačno dočekale. Hvala sv. arkanđelu Rafaelu, što je bio vjerni pratitelj našoj časnoj majci s. Radoslavi na ovom putovanju službenog pohoda sestrama u jubilarnoj godini Družbe.

Duhovne vježbe

* Od 21. do 27. lipnja 2015. u Kući Djeteta Isusa u Livnu, duhovne vježbe je obavila s. Marija Banić pod vodstvom fra Petra Milanovića – Trapo OFM.

* U Jubilarnoj godini Družbe i Godini posvećenog života, Vrhovna uprava Družbe organizirala je jedne duhovne vježbe na kojima su nazočile 22 sestre iz sve tri Provincije. Na ovim duhovnim vježbama nazočila je vrhovna glavarica Družbe s. M. Radoslava Radek i savjetnica s. M. Imakulata Lukač. Duhovne vježbe održane su od 5. do 11. srpnja 2015.g. u Kući Djeteta Isusa u Livnu. Voditelj Duhovnih vježbi trebao je biti fra Zdravko Lazić, franjevac s Kaptola, ali zbog zdravstvenih problema nije mogao održati duhovne vježbe, te je za tri dana u zamjenu našao voditelja patra Antuna Volenika iz DI. Druga tri dana sestre su proveli u tišini moleći, razmatrajući i klanjajući se pred Presvetim Oltarskim Sakramentom. Na radost svih sestara sudionica ovo su bili milosni dani molitve, razmatranja i radosnih sestrinskih susreta.

Sestre su zahvalne Gospodinu za nezaboravne dane koje su živjele u Kući Djeteta Isusa. Zahvalne su Vrhovnoj upravi što je nakon dugo vremena organizirala zajedničke duhovne vježbe za sestre u Družbi. Zahvalne su voditelju duhovnih vježbi patru Antunu koji ih je duhovno vodio. Braći franjevcima koji su bili na usluzi sestrama za sv. misu i sakramenat sv. ispovijedi, sestrama u zajednici koje su bile prave Marte u služenju kao bi sestre okrjepljene u tijelu mogle što dublje ponirati u duhovno zajedništvo s Gospodinom.

Na završetku duhovnih vježbi sestre sudionice poručile su sestrama poglavarcama da ovo bude jedan novi početak zajedništva sestara na razini

Družbe i poželjele da se nastavi projekt našeg duhovnog i sestrinskog zajedništva u zajedničkim duhovnim vježbama.

Sjednice Vrhovne uprave Družbe

Pod predsjedanjem vrhovne glavarice s. M. Radoslave Radek, Vrhovna uprava Družbe održala je u generalnoj kući tri sjednice: 16. lipnja 2015., 21. kolovoza 2015. i 31. kolovoza 2015.

Na zadnjoj sjednici održanoj 31. kolovoza nazočila je dr. sc Agneza Szabo zbog pripreme knjige o našem Utemeljitelju sluzi Božjem Josipu Stadleru prigodom obilježavanja 125. obljetnice utemeljenja Družbe.

Susreti

* Dana 17. lipnja 2015. u generalnoj kući u Zagrebu, održan je susret sestara pročelnica vijeća za duhovnost u Družbi. Na susretu su sudjelovale s. M. Mirjam Dedić, s. M. Sandra Midenjak, s. M. Genoveva Rajić i s. Ana Marija Kesten. Na susretu je nazočila vrhovna glavarica Družbe s. M. Radoslava Radek. Susret je održan povodom bliže priprave slavlja 125. obljetnice Družbe.

* Na susretu sestara predstojnica Sarajevske provincije BZBDM koji je održan 8. lipnja 2015. u samostanu *Egipat* u Sarajevu, dva dana nakon Papinog pastoralnog pohoda Sarajevu, u ime Vrhovne glavarice Družbe nazočila je s. M. Jadranka Lacić, savjetnica i ekonoma Družbe.

* U Godini posvećenog života i jubilarnoj Godini Družbe, održan je susret kućnih predstojnica na planu Družbe od 24. do 26. kolovoza 2015. u Kući Naviještenja u Gromiljaku. Uz vrhovnu glavaricu Družbe s. M. Radoslavu Radek i provincijsku glavaricu sarajevske provincije s. M. Admiratu Lučić, na susretu je sudjelovalo četrdeset sestara kućnih poglavarica. Susret je započeo euharistijskim slavljem koji je predvodio fra Franjo Radman, franjevac provincije Sv. Križa - Bosne Srebrenе. Otvarajući ovaj susret časna majka Radoslava je sudionicama susreta uputila prigodne riječi dobrodošlice.

Tema susreta je bila: *Sestrinsko zajedništvo prema našim Konstitucijama i Okružnicama koje je za Godinu posvećenog života izdala Kongregacija za UPŽ i DAŽ prema učiteljstvu pape Franje.*

Drugi dan susreta navedenu je temu kroz predavanje i radionice obradila s. M. Vesna Mateljan, zamjenica vrhovne glavarice Družbe i predstojnica u generalnoj kući. U poslijepodnevnim satima sudionice susreta su posjetile naše sestre u Samostanu sv. Josipa i u Domu sv. Josipa u Vitezu i sestre u Samostanu *Egipat* u Sarajevu, te grob Oca Utemeljitelja sluge Božjega Josipa Stadlera u sarajevskoj katedrali Presvetoga Srca Isusova, gdje je sv. misu

slavio župnik vlč. Marko Majstorović. Na kraju euharistijskog slavlja vlč. Marko je na grobu nadbiskupa Stadlera zajedno sa sestrama izmolio molitvu za što skorije njegovo proglašenje blaženim.

Treći dan susreta, sestrama je održao predavanje fra Jure Šarčević, provincial Hrvatske kapucinske provincije sv. Leopolda B. Mandića i predsjednik Hrvatske konferencije viših redovničkih poglavara i poglavarica. Predavanje se temeljilo na *Smjernicama za upravljanje dobrima u ustanovama posvećenog života i Društvima apostolskog života*, koje je izdala Kongregacija za UPŽ i DAŽ. Ovo lijepo sestrinsko zajedništvo završilo je euharistijskim slavlјem koje je predslavio fra Jure, s željom i molitvom, da sve dobro koje Gospodin daruje svima koji mu vjerno služe, urodi duhovnim plodovima.

Na samom kraju, sestre su izrazile radost i zahvalnost časnoj majci s. Radoslavi, kao i sestrama provincijalkama Admirati, Anemarie i Katarini koje su im omogućile ovo sestrinsko zajedništvo. Sestre su zahvalne s. Vesni i fra Juri što su ih svojim predavanjima obogatili i ukazali im na uvijek važne smjernice za redovnički život. Posebnu zahvalnost duguju sestrama u Kući Navještenja i svim sestrama koje su im iskazale sestrinsko gostoprимstvo, te što su svojim radosnim služenjem doprinijele da se susret sestara predstojnica održi u duhu pravog sestrinskog zajedništva i jedinstva. U poslijepodnevnim satima 26. kolovoza, sestre su se uputile svaka svojoj zajednici s željom da ovakvih i sličnih susreta bude što više u Družbi.

* U nedjelju 30. kolovoza 2015.g. održan je susret Prijatelja Maloga Isusa iz Podravine. Na ovaj susret koji se odvijao u župi Podravske Sesvete okupili su se PMI sa sestrama animatoricama iz župe Podravske Sesvete, Podravski Kloštar i Pitomača. Na poziv naših sestara i na rados PMI, na ovom susretu nazočila je s. M. Radoslava Radek vrhovna glavarica Družbe i s. Ana Marija Kesten ravnateljica DPMI. U poslijepodnevnim satima, u prekasnoj župnoj crkvi Svih Svetih, susret je započeo pobožnošću Djetetu Isusu. Nakon ove divne pobožnosti i čašćenja Djeteta Isusa, slijedilo je euharistijsko slavlje koje je predslavio vlč. Dario Paviša. Na kraju misnog slavlja, PMI obratila se i vrhovna glavarica Družbe. Sestra Radoslava zahvalila je Bogu na ovom divnom molitvenom zajedništvu. Zahvalila je PMI na njihovoj suradnji i zajedništvu kojim svakodnevno doprinose poslanju u Crkvi i svijetu. Svim PMI poželjela je Božji blagoslov u služenju onima kojima su poslani i koje svakodnevno susreću na svom putu života, uz preporuku da molitvom prate potrebe cijelog svijeta i posebno da mole za duhovna zvanja u Družbi sestara SMI. Ovaj divni susret koji je okupio veliki broj PMI, nastavljen je druženjem u dvorani koju je za ovu prigodu PMI-a ustupila Općina. Svi sudionici ovog susreta izrazili su radost zbog divnog zajedništva i poželjeli da se članovi Društva PMI okupljaju i druže više.

Devetnica sv. Ani zaštitnici Družbe

Od 16. do 25. srpnja 2015. U generalnoj kući obavile smo devetnicu sv. Ani zaštitnici Družbe.

Slavlja redovničkog zavjetovanja i jubileja sestara

Na uočnicu svetkovine Uznesenja Blažene Djevice Marije 14. kolovoza 2015. kao i na sam dan svetkovine 15. kolovoza 2015. u Družbi su slavljeni dani ulaska u novicijat, zavjetovanja sestara i jubileja sestara.

* U Zagrebačkoj provinciji u Samostanu Betlehem na Kraljevcu na slavlju ulaska u novicijat i redovničkom zavjetovanju sestara 15. kolovoza nazočila je vrhovna glavarica Družbe s. M. Radoslava Radek.

* Slavlje ulaska u novicijat i jubileja sestara u Splitskoj provinciji proslavljeno je 14. kolovoza u Kući Djeta Isusa u Livnu. Na ovom slavlju u ime Vrhovne uprave Družbe nazočila je s. Vesna Mateljan, zamjenica časne majke.

* U Sarajevskoj provinciji slavlje obnove zavjeta i jubileja sestara proslavljeno je 14. kolovoza 2015. u Crkvi BD Marije u Fojnici. Na ovom slavlju u ime Vrhovne uprave Družbe nazočila je s. Ana Marija Kesten, savjetnica.

Posjete

* Dana 3. srpnja 2015. našu zajednicu u generalnoj kući posjetila je s. Admirata Lučić prov. glavarica i s. Ana Uložnik naša misionarka na Haitiju.

* Sestra Vesna Mateljan posjetila 27. srpnja 2015. naše bolesne sestre na Šinama u Splitu i tom prigodom čestitala s. M. Inviolati Gračanin 70. godišnjicu zavjeta. Potom je 30. srpnja posjetila i naše bolesne sestre u samostanu sv. Rafaela u Solinu. Dana 31. srpnja posjetila je naše sestre u Omišu i čestitala s. Elviri Vukušić 60. god. redovničkih zavjeta.

* Časna majka s. Radoslava posjetila je 11. kolovoza 2015. sestre koje su obavljale duhovne vježbe na Kraljevcu, te se susrela sa sestrama juniorkama Martinom, Martom, Kristinom i Margaret, potom sa sestrom Monikom novakinjom i Natalijom postulanticom.

Čestitanje imendana

* Na slavlju blagdana sv. Ane zaštitnice Družbe i imendanu provincijske glavarice s. Anemarie Radan u Splitu 26. rujna 2015., u ime Vrhovne uprave Družbe nazočile su s. Vesna i s. Marija savjetnice.

* Na slavlju imendana provincijske glavarice s. Admirate Lučić u Sarajevu u Samostanu Egipt 5. kolovoza 2015., u ime vrhovne uprave Družbe nazočila je s. Ana Marija Kesten savjetnica.

* Na blagdan Imena Marijina 12. rujna 2015. u generalnoj kući u Zagrebu, proslavljen je imandan s. Marije Banić, savjetnice.

* Na spomandan sv. Jelene Križarice 18. kolovoza 2015., časna majka s. Radoslava i s. Marija čestitale su imandan s. Jeleni Burić, zamjenici provincijske glavarice i predstojnici u Samostanu Antunovac u Novoj vesi.

Dan duhovne obnove i hodočašća

* Na dan duhovne obnove 25. lipnja 2015. Vojni ordinarija Juraj Jezerinac slavio je sv. Misu u našoj kapelici za potrebe Družbe. Također su bile i naše sestre Gordana i Marina iz Vojnog Ordinarijata.

* Dana 22. lipnja 2015. kod jame Jazovke obilježena je 25. obljetnica sjećanja na žrtve komunističkog režima. Na ovome spomen obilježju gdje je strijeljana naša sestra Gaudencija Šplajt i na svetoj Misi koju je predvodio biskup Mrzljak u koncelebraciji s biskupom Jurajem Jezerincem i u nazočnosti drugih svećenika i redovnica, nazočile su s. Vesna Mateljan, s. Jadranka Lacić i s. Zdravka Petrović.

* Na slavlju hrvatskih mučenika u Udbini, 29. kolovoza 2015. nazočila je s. Vesna Mateljan. Svečanu svetu Misu predvodio je gospičko-senjski biskup mons. Mile Bogović u koncelebraciji više biskupa i svećenika iz Hrvatske i predstavnika Vrhbosanske nadbiskupije.

* Na 284. Zavjetnom hodočašću zagrebačke nadbiskupije u Mariju Bistrigu i u zagrebačku prвostolnicu koje je održano od 12. do 14. rujna 2015. sudjelovale su s. Marija s. Jadranka, s. Alojzina i s. Ana Marija.

Tisak

* Vrhovna uprava Družbe tiskala je prigodnu sličicu o pohodu pape Franje grobu oca Utemeljitelja sluge Božjega Josipa Stadlera u katedrali Presvetoga Srca Isusova na dan njegovog pastoralnog pohoda Sarajevu 6. lipnja 2015. godine.

* Na blagdan sv. Ane zaštitnice Družbe i prigodom 125. obljetnice primljene Brzozavke iz Brna koja se čuva u Družbi kao dragocjeni dokument, časna majka s. Radoslava je uz prigodne riječi sestrama za sam blagdan sv. Ane podarila svakoj zajednici tiskanicu sa faksimilom Brzozavke na kojoj je svojom rukom napisao otac Utemeljitelj da se taj dan primitka Brzozavke koji je bio upravo na sv. Anu, smatra početkom kako nadbiskupske ubožnice tako i Kongregacije Maloga Isusa.

* Dana 10. rujna 2015., urađen je Vizualni identitet Družbe za 125. obljetnicu. Logotip je izradila Ljerka Lučić.

Promocija knjige

Dana 30. lipnja 2015. kod otaca isusovaca u Palmotićevoj u Zagrebu, na promociji knjige koju je priredio o. Vladimir Horvat nazočile su časna majka s. Radoslava, s. Vesna i s. Julijana

Topli ljetni dani

Hrvatsku, Bosnu i Hercegovinu i mnoge druge Evropske zemlje zahvatile su nezapamćene vrućine koje je trajao tokom cijelog ljeta. Temperature su dosezale i do 40 stupnjeva. Nadamo se da će nam žitna polja donijeti urod i da ćemo imati svi dovoljno kruha svagdašnjega.

PROVINCIIJA SV. JOSIPA

Posjeti provincijske glavarice i važnija događanja vezana uz život Provincije

- Provincijalka s. Anemarie Radan, 4. lipnja 2015., oputovala u Sarajevo, gdje je u sarajevskoj katedrali nazočila misnom slavlju u katedrali koju je predvodio kardinal Vinko Puljić, nadbiskup vrhbosanski, u koncelebraciji s pomoćnim biskupom mons. Perom Sudarom, mons. Pavom Jurišićem, postulatorom kauze sluge Božjeg nadbiskupa Stadlera, don Miljenkom Krešićem i župnikom katedrale don Markom Zubakom. Posjetila je grob dobročiniteljice pok. Vere Štimac i grob pokojnih sestara.
- Na samom početku ovog posebnog dana, 6. lipnja 2015., redovnice Splitsko-makarske nadbiskupije, a među njima i sestre iz naših zajednica u Splitu i okolici, vođene delegatom za redovnice naše nadbiskupije fra Petrom Labinom, uputile su se na susret s papom Franjom u Sarajevo. U Sarajevo je već dan ranije pošla i provincijalka s. Anemarie. Za nas sestre Služavke Maloga Isusa posebno dojmljiv bio je trenutak susreta i molitve s Papom Franjom na grobu utemeljitelja sluge Božjega Josipa Stadlera u sarajevskoj katedrali.
- Dana 9. lipnja 2015. održana sjednica Provincijske uprave.

U večernjim satima provincijalka s. Anemarie i provincijalna tajnica i savjetnica s. Marcela Žolo, nazočile su promocije najnovije knjige "Vjera koja rasvjetljuje život" mons. Nediljka Ante Ančića, pastoralnog vikara Splitsko-

makarske nadbiskupije, objavljene u nakladi teološkog časopisa "Crkva u svijetu". Knjiga je predstavljena u Muzeju sakralne umjetnosti u Splitu.

- Na dan Srca Marijina i sv. Ante, 13. lipnja 2015., provincijalka s. Anemarie i s. Iva Serdarević posjetile su sestre na Šinama i čestitale imendan s. Tonki Mandalinić.

- U samostanu Sвете obitelji u Dubrovniku, od 14. do 20. lipnja 2015., karmeličanin o. Smiljo Brnadić predvodio je sestrama duhovne vježbe.

U nedjelju 14. lipnja s. Marcela, s. Emila, s. Iva i kandidatice posjetile su don Ivana Sučića u Slimenu, gdje su nazočile misnom slavlju, a nakon sv. mise su kandidatice župljanima dale svoje svjedočanstvo o pozivu u redovnički život.

- Dana 16. lipnja 2015., obavljena je sa strane izvođača radova primopredaja obnovljene kuće našeg samostana u Jesenicama. Primopredaji bili su prisutni izvođači radova, nadzorni ing., provincijalka s. Anemarie i provincijalna ekonomka s. Zorka Radan.

Ovaj dan s. Antea Šarolić je otputovala za Belgiju.

- U samostanu sv. Ane u Splitu, 17. lipnja 2015., bio je susret zbora sestara naše Provincije, na kojem su se dogovorili za daljnji rad. Probe zbora će početi sredinom rujna.

- Časna Majka s. Radoslava Radek, 18. lipnja 2015., obavila je vizitaciju sestrama u Šestanovcu, te vizitaciju sestrama u Cisti Velikoj.

- Provincijalka s. Anemarie, 19. lipnja 2015., u samostanu u Košutama se susrela s Časnom Majkom s. Radoslavom. Isti dan posjetila je bolesne i starije sestre u Solinu, te čestitala imendan s. Protaziji Brčić.

- Dana 20. lipnja 2015. održana je sjednica provincijske uprave.

- U kući "Djeteta Isusa" u Livnu, 21. lipnja 2015., provincijalka s. Anemarie nazočila je početku duhovnih vježbi.

- U organizaciji Nacionalnog katehetskog ureda pod vodstvom tajnice Anite Vranić, potporom i nagradom Hrvatske biskupske konferencije, šest pobjedničkih ekipa državnog natjecanja vjeronaučne olimpijade (tri prva mjeseta iz os. šk. i tri prva iz srednje šk.) sudjelovali su na nagradnom putovanju od 23. do 27. lipnja 2015. godine. Sudionici su bili učenici, njihovi mentorи, članovi državnog povjerenstva i gosti. Cilj nam je bio Rim, Vatican, Napulj-Pompei, zatim Montecassino i Orvieto. Mentorice prvih dviju ekipa iz srednje škole su sestre Služavke Malog Isusa, naše sestre s. Petra Šakić i s. Dolores Brkić. Sestra Dolores je sa svojom ekipom bila sudionica na ovom nagradnom putovanju.

- Provincijalka s. Anemarie, 23. lipnja 2015., posjetila je sestre u Košutama i tom prigodom čestitala imendan s. Zdenki Tomas.
- Provincijalka s. Anemarie, 24. lipnja 2015., je posjetila sestre na Bačvica-ma i tom prigodom čestitala imendan s. Ivanki Čupić.
- Dan državnosti. 25. lipnja 2015. U samostanu svete Ane cijelodnevno klanjanje i kućni sastanak.
- Dana 27. lipnja 2015. provincijalka s. Anemarie započela vizitaciju ses-trama u samostanu sv. Ane.
- Dana 30. lipnja 2015. u Zagrebu u Nacionalnoj i sveučilišnoj knjižnici ministar obrazovanja i sporta dr. Vedran Mornar dodijelio je "Oskar znanja" svim učenicima iz naše Domovine, koji su u ovoj školskoj godini osvojili prvo mjesto u natjecanjima iz različitih predmeta. Među nagrađenima bili su i učenici Nadbiskupijske klasične gimnazije "don Frane Bulić" iz Splita. Mentorica iz vjeronauka, naša s. Petra Šakić zajedno sa svojim natjecateljima primila je zasluženo priznanje za osvojeno prvo mjesto iz vjeronauka za srednje škole u Hrvatskoj.
- Dana Misno slavlje u provincijskoj kući-samostanu sv. Ane u Splitu, 1. srpnja 2015., je slavio je misionar u Ruandi salezijanac don Danko Litrić, koji dobro poznaje obitelj naše pok s. Jacqueline. Provincijalka s. Anemarie u ime Provincije mu je uručila prilog za misije (2000,00 Can dol.)
- Provincijalka s. Anemarie, od 1. – 2. srpnja 2015., obavila je vizitaciju na Bačvicama. Posjetila je župnika i gvardijana u kapucinskom samostanu na Poštanu. Vizitaciju sestrama u Bogosloviji i Svećeničkom domu obavila je provincijska savjetnica s. Marcela Žolo.
- Katehetski ured, pod vodstvom don Josipa Periša i uz stručnu pomoć naše s. Dolores Brkić, organizirao je 3. i 4. srpnja 2015. godišnji izlet vjeroučitelja splitsko-makarske nadbiskupije putovanjem u Srednju Bosnu i Sarajevo. Ovo hodočašće okupilo je 62 vjeroučitelja splitsko-makarske nadbiskupije koji su, posjetom Livnu, Travniku, Sarajevu i Fojnici, proširili svoje vidike, osnažili zajedništvo i dali podršku Katoličkoj crkvi u Bosni i Hercegovini. Bio je to hod, hodočasteći Stadlerovim stazama i posjet njegovim remek-djelima posebno u Travniku i Sarajevu. Sestra Dolores Brkić na ovom putovanju sve vjeroučitelje upoznala je i podijelila tiskane materijale o služi Božjem Josipu Stadleru, Malom Isusu i Prijateljima Malog Isusa.
- Provincijalka s. Anemarie, 4. srpnja 2015., posjetila je u splitskoj bolnici teško bolesne majke s. Terezije i s. Rebeke.

U našu zajednicu došla je na nekoliko dana djevojka Petra Samardžić iz Otoka, koja razmišlja o redovničkom pozivu.

- Provincijalka s. Anemarie i s. Zorka bile su u samostanu u Dubrovnik od 5. do 8. srpnja.
- U Jubilarnoj godini Družbe i Godini posvećenog života, Vrhovna uprava Družbe organizirala je jedne duhovne vježbe, ovog puta u Duhovnom centru "Kuća Djeteta Isusa" u Livnu, od 5. do 11. srpnja 2015. godine. Na duhovnim vježbama su nazočile 22 sestre iz sve tri Provincije, među kojima je nekoliko sestara iz naše Provincije. Duhovnim vježbama nazočila je vrhovna glavarica Družbe s. M. Radoslava Radek i vrhovna savjetnica s. M. Imakulata Lukač.
- Provincijalka s. Anemarie 9. srpnja 2015. posjetila je sestre u Solinu, te u zajednici objavila premještaje.
- Dana 10. srpnja 2015. u posjet sestrama u provincijskoj kući, samostanu sv. Ane, došla je iz Dubrovnika dobročiniteljica Eny Radović. Isti dan u splitskoj bolnici umrla je majka s. Terezije gđa Andžela Pervan.
- Provincijalka s. Anemarie i sestre, 11. srpnja 2015., nazočile su u Dobranjama sprovodu pok. Ante Ćubelića, brata naše s. Antice. Na povratku su navratile kod sestara u Cistu Veliku i Košute.
- Provincijalka s. Anemarie i sestre nazočile su 12. srpnja 2015. u Tijarici na sprovodu pok. Andžela Pervan, majke s. Terezije
- Provincijalka s. Anemarie obavila je 18. srpnja 2015. vizitaciju sestrama u Nadbiskupskom Sjemeništu. Susrela se i s ravnateljem sjemeništa don Jendrom Bulićem.
- U kući "Djeteta Isusa" u Livnu, od 19. do 25. srpnja 2015., naša s. Miljenka Grgić vodila je sestrama duhovne vježbe, na kojima su sudjelovale i provincijalka s. Anemarie i provincijska ekonoma s. Zorka Radan.
- Provincijska savjetnica s. Marcela Žolo 23. srpnja 2015. je obavila vizitaciju sestrama u Vranjicu.
- Provincijalka s. Anemarie i s. Zorka 25. srpnja 2015. posjetile su sestre u Košutama.
- Blagdan Svetе Ane, zaštitnice Družbe i samostana svete Ane u Splitu, 26. srpnja 2015., svečano smo proslavile. Trodnevnicu su prevodili: dr. don Ante Mateljan, don Ivan Sučić i don Mihailo Jelavić. Misno slavlje na blagdan svete Ane u našoj kapeli služio je mons. Ante Mateljan, dekan katoličkog bogoslovnog fakulteta Sveučilišta u Splitu. Na misnom slavlju i svečanosti su nazočile s. Vesna Mateljan, vrhovna savjetnica i zamjenica Časne Majke, i vrhovna savjetnica s. Marija Banić, te više sestara iz okolnih zajednica u Splitu. Taj dan imendan su slavile provincijalka s. Anemarie i s. Vesna, pa je

slavlje bilo dvostruko. Na ručku uz sestre je nazočio i don Mihael Jelavić, župnik župe sv. Križa u Splitu.

- Dana 31. srpnja 2015. provincijalka s. Anemarie i s. Marcela su nazočile proslavi sv. Ignacija kod otaca Isusovaca, na Manušu u Splitu.
- Provincijalka s. Anemarie 1. kolovoza 2015. je obavila primopredaju službe predstojnice u samostanu u Solinu, u kojoj je s. Amabilis zamijenila s. Servacija. Sestre Eduarda i Zorka su išle čestitati imendan s. Ligoriji u Dugopolje.
- Provincijalka s. Anemarie 2. kolovoza 2015. je obavila vizitaciju u Brelima. Tom prigodom s. Edurda i s. Zorka su čestitale imendan s. Anđelki.
- Provincijalka s. Anemarie 3. kolovoza 2015. je nazočila proslavi Dana Općine Brela, a poslijepodne sa s. Mateom i s. Flavijom posjetila sestre i štićenike u samostanu u Omišu.
- Hodočašće svećenika, redovnika i redovnica iz Cetinske krajine, u utorak, 4. kolovoza 2015. godine. U crkvi Gospe Sinjske u Sinju fra Ante Vučković prevodio je pokorničko bogoslužje u 10 sati, a provincijal fra Joško Kodžoman procesiju i euharistijsko slavlje u 11.00 sati. U euharistijskom slavlju sudjelovalo je 69 svećenika i 8 bogoslova, 156 časnih sestara i 5 kandidatice-novakinja rodom iz Cetinske krajine. Na ovom hodočašću je bilo više sestara naše Provincije, među kojima je bila i s. Vesna Mateljan, vrhovna savjetnica.
- Dana 4. kolovoza 2015. s. Iva Serdarević sa s. Martinelom Šipić, koja je bila na odmoru, oputovala na novu filijalu u Audregnies u Belgiju.
- Dan Domovinske 5. kolovoza 2015. zahvalnosti. U Dobranjama Im. provincijalka s. Anemarie i sestre nazočile pogrebu pok. Ivana Ćubelića, brata s. Antice.
- Provincijalka s. Anemarie i sestre nazočile su 6. kolovoza 2015. u Otoku sprovodu pok. Ivana Žižića, brata s. Venerande.
- U kući "Djeteta Isusa" u Livnu, od 7. do 13. kolovoza 2015., profesor i prefect u Nadbiskupskom Sjemeništu u Splitu don Vedran Torić, vodio je sesnama duhovne vježbe, na kojima je sudjelovala i provincijalka s. Anemarie Radan.
- Dana 7. kolovoza 2015. bio je sprovod pok. Nediljke bake s. Monike.
- Dana 12. kolovoza 2015. u našu zajednicu u provincijalnoj kući-samostanu sv. Ane u Splitu došli su u posjet i na odmor dobročinitelj Provincije kapucin pater Maurizio Annoni, iz Milana, njegov brat gosp. Giorgio i nevjesta

gđa Marinella. Ostat će ovdje i posjetiti neke od drugih naših zajednica. Njima je na raspolaganju

- U kući "Djeteta Isusa" u Livnu, 14. kolovoza 2015., bila je velika svečanost, proslava jubileja redovničkih zavjeta, i ulazak u I. i II. godinu novicijata naših sestara novakinja. Svečano misno slavlje u zajedništvu s dvanaest svećenika predslavio je biskup dubrovački mons. Mate Uzinić. Nazočio je veliki broj naših sestara i rodbine sestara svečarica.
- Velika Gospa, 15. kolovoza 2015. U Sinju svečano proslavljeni 300. Obljetnica čašćenja i slavljenja Uznesenja Marijina. Misnom slavlju nazočili su iz Splita provincijalka s. Anemarie, pater Maurizio, njegov brat gosp. Giorgio, nevjesta gđa Marinella, s. Zorka i kandidatica Tajana. U Sinju se našao i lije-pi broj naših sestara iz cetinske krajine, koje su tih dana bile na godišnjem odmoru. Sestra provincijalka sa s. Zorkom i našim gostima je, nakon posjete sestrama u Košutama, pošla u naš samostan u Livnu. Provincijalka s. Anemarie, pater Maurizio i ostali, 16. kolovoza 2015., posjetili su Eko selo u Grabovici, a idući dan Džamiju u Livnu i neka druga mjesta. Također su pohodili grob naše dobročiniteljice pok. Vojislave Kajić, upalili svijeću i pomolili se za njezinu plemenitu dušu.
- Provincijalka s. Anemarie i s. Krucifksa, 19. kolovoza 2015., posjetile su sestre u Solinu, Šinama, Jesenicama i Omišu.
- S. Zrinka Marić 20. kolovoza 2015. premještena je u samostan u Solin, pa se taj da oprostila od sestara u samostanu sv. Ane, gdje je bila u posljednje vrijeme.
- U Zagrebu od 21. do 22. kolovoza 2015. održana je KLJŠ-a za vjeroučitelje i vjeroučiteljice koji rade u srednjim školama, na temu "Duhovnost u vjeronauku-duhovnost za vjeronauk", a održala se u Nadbiskupijskom pastoralnom institutu na Kaptolu. Iz naše Provincije sudjelovala je s. Dolores Brkić vjeroučiteljica u Drugoj gimnaziji u Splitu.
- Provincijalka s. Anemarie, s. Blandina i s. Krucifksa, 23. kolovoza 2015., posjetile su u samostanu u Vrgorcu s. Marinku Vrnoga, koja je prošlih dana operirana i nalazi se na kućnoj njezi. Na povratku su posjetile sestre u Košutama i tom prigodom čestitale im s. Ružici.
- U Godini posvećenog života, te u sklopu proslave 125. obljetnice Družbe sestara Služavki Maloga Isusa, održan je susret kućnih predstojnica na planu Družbe, u Bosni, u samostanu u Gromiljaku, od 24. do 26. kolovoza 2015., na temu "Sestrinsko zajedništvo Služavki Malog Isusa (usp. čl. 93. Konstitucije). Sa zahvalnošću spominjati prošlost, s nadom prigrlići budućnost, s oduševljenjem živjeti sadašnjost." Uz vrhovnu glavaricu Družbe s. M. Radoslavu Radek i provincijsku glavaricu sarajevske provincije s. M. Admi-

ratu Lučić, susretu je prisustvovalo četrdeset sestara kućnih poglavarica, a iz naše provincije bilo je više od petnaest sestara. Zamjenica vrhovne glavice Družbe i predstojnica u generalnoj kući s. Vesna Mateljan, kroz predavanje i radionice obradila je temu *Sestrinsko zajedništva prema našim Konstitucijama i Okružnicama koje je za Godinu posvećenog života izdala Kongregacija, prema učiteljstvu pape Franje*. Fra Jure Šarčević, provincijal Hrvatske kapucinske provincije sv. Leopolda B. Mandića i predsjednik Hrvatske konferencije viših redovničkih poglavara i poglavarica, govorio je o *Smjernicama za upravljanje dobrima u ustanovama posvećenog života i držbama apostolskog života*, koje je izdala Kongregacija za UPŽ i DAŽ. Sudionice susreta su posjetile naše sestre u samostanu sv. Josipa i u *Domu sv. Josipa* u Vitezu i sestre u samostanu *Egipat* u Sarajevu, te grob Oca Utjemeljitelja sluge Božjega Josipa Stadlera u sarajevskoj katedrali Presvetoga Srca Isusova, gdje je sv. misu slavio župnik vlč. Marko Majstorović, te na kraju euharistijskog slavlja vlč. Marko je zajedno sa sestrama izmolio molitvu za što skorije proglašenje blaženim našega oca Utjemeljitelja.

- U prostorima Nadbiskupskog sjemeništa u Splitu, 24. i 25. kolovoza održana je dvodnevna KLJŠ-a na temu: "Odgoj za mir". Sudjelovalo je 350 vjeročitelja iz svih krajeva Hrvatske, uglavnom osnovnih, ali i srednjih škola. Iz naše Provincije sudionice su bile: s. Vlasta, s. Terezija, s. Roka, s. Jelena, s. Marijanka, s. Marinela, s. Danijela, s. Marijana, s. Mila, s. Branimira i s. Dolores, koja je tematski aranžirala pozornicu u dvorani. Prvog dana u podnevnoj dvosatnoj stanci nakon zajedničkog ručka, s. Dolores Brkić, kao pročelnica za Društvo PMI-a u Provinciji, kroz suradnju sa provincijalkom s. Anemarie Radan imala je sa sestrama susret u samostanu sv. Ane. Pridružile su se radu još i s. Flavija, s. Dulcelina i s. Bernardica. Kroz detaljno pripremljen Upitnik osobno se razmišljalo i analizirao rad i sudjelovanje kao i svrha Društva PMI-a. Rezultat je povukao razgovor kroz koji su bile ponuđene informacije i poticaji za predstojeća događanja. Susretu je nazočila i aktivno sudjelovala s. Anemarie-provincijalka, prof. Marina Rubić članica u Vrhovnoj upravi DPMi-a i njezina suradnica u Društvu prof. Andželka Čizmić.
- Provincijalka s. Anemarie s provincijalkom sestara Službenica milosrđa s. Mariangelom Galić, nazočila je 25. kolovoza 2015. u Gali na sprovodu pok. Tomislava Maglice, brata časne majke sestara Dominikanki s. Katarine Maglice.
- Provincijalka s. Anemarie 27. kolovoza 2015. susrela se sa splitskomakarskim nadbiskupom mons. Marinom Barišićem. Isti dan obavila je vizitaciju sestrama u Nadbiskupskom ordinarijatu.

- Provincijalka s. Anemarie 29. kolovoza 2015. posjetila je u samostanu u Jesenicama patra Maurizia, koji je ovdje nekoliko dana na odmoru, i zadržala se u ugodnom razgovoru.
- Na Katoličkom bogoslovnom fakultetu u Splitu održan je međunarodni seminar od 28. kolovoza do 1. rujna 2015, kako učiti živo, što to znači, kako se odvija, i TCI-metode. Voditelj seminara je bio univ. prof. dr. Matthias Scharer iz Innsbrucka, a suvoditelji: dr. sc. Jadranka Garmaz, dr. sc. Ana Thea Filipović i dr. sc. Ante Vučković. Organizator je Katolički bogoslovni fakultet Sveučilišta u Splitu. Sudjelovalo je 25 osoba, među kojima su profesori s KBF-a i Filozofskog fakulteta Sveučilišta u Splitu, vjeroučitelji mentori, viša savjetnica za vjeronauk iz AZOO te teologinja i psihologinja iz Kartasa u Splitu. Iz naše Provincije pozvana je na sudjelovanje s. Dolores Brkić.
- Provincijalka s. Anemarie i s. Krucifksa Ivelić 30. kolovoza 2015. bile su u samostanu u Livnu, za početak duhovnih vježbi, koje će biti u ovom samostanu.
- Provincijalka s. Anemarie sa s. Ružicom Marijanović, 1. rujna 2015., susrela se u Centralnom bogoslovnom sjemeništu u Splitu s rektorom zavoda sv. Jeronim mons. Jurom Bogdanom, koji je ovih dana na odmoru.

Duhovne obnove

- Svaki osmi u mjesecu u našim zajednicama obilježava se molitvom za proglašenje blaženim i svetim našeg utemeljitelja sluge Božjeg nadbiskupa Josipa Stadlera. Sestre iz našeg samostana sv. Ane, su tako u mjesecu lipnju, srpnju i kolovozu, skupa s vjernicima molile su i slavile sv. misu na ovu nakanu u župskoj crkvi sv. Križa u Velom Varošu. Prije svete mise imale su s vjernicima polusatnu pobožnost, preko koje su predmolile svetu krunicu, pred slikom s likom sluge Božjeg nadbiskupa Stadlera.
- Svakog četvrtka je jednosatno euharistijsko klanjanje za duhovna zvanja.
- Svakog 25-tog u mjesecu je duhovna obnova, dan kad se sa sestrama uključuju u molitve i PMI. U samostanu sv. Ane u Splitu 25-tog u mjesecu misno slavlje s prigodnom homilijom predslavio je prof. don Ante Mateljan, a iza toga bilo je cijelodnevno klanjanje pred Presvetim Oltarskim Sakramentom, te post o kruhu i vodi.
- Svakog 8.-og i svakog 25.-tog u mjesecu je cijelodnevno klanjanje pred Presvetim oltarskim sakramentom u kapeli Duhovnog centra Djeteta Isusa u Livnu.

PROVINCija PRESVETOg SRCA ISUSOVA I MARIJINA

Školovanje sestara

* U Petrinji s. M. Margaret Rožman i s. M. Monika Maslać položile su 3. srpnja 2015.g. prijemni ispit za izvanredni studij predškolskog odgoja.

* S. M. Martina Vugrinec 22. srpnja 2015.g. uspješno je položila vozački ispit.

Duhovne vježbe sestara

* Iz Rima 4. srpnja 2015.g. s. M. Pompea Bertolović došla je na duhovne vježbe i godišnji odmor.

* U duhovnom centru Malog Isusa u Livnu 5. srpnja 2015.g. u organizaciji Vrhovne Uprave Družbe s. M. Jelena Burić, s. M. Angela Ivančić, s. M. Pompea Bertolović, s. M. Justina Žutić i s. M. Emanuela Pečnik sudjelovale su na duhovnim vježbama.

* Iz Rima je 11. srpnja 2015.g. došla s. M. Gabrijela Kolar na duhovne vježbe i godišnji odmor.

* U samostanu "Betlehem" na Kraljevcu 8. kolovoza 2015.g. započele su duhovne vježbe za sestre, novakinju i postulantku koje je vodio prof. dr. Ivan Bodrožić.

* U mjesecu rujnu s. M. Katarina Penić- Sirak provincijalna glavarica obavila je duhovne vježbe.

Slavlja

* U Krašiću 5. srpnja 2015.g. na mladomisničkom slavlju vlč. Marka Torbara sudjelovale su s. M. Katarina Penić-Sirak provincijalna glavarica, s. M. Simeona Capan i s. M. Antonija Bajzek. Svečanost mladomisničkog slavlja obogatio je krašički župni zbor pod vodstvom s. M. Mirjam Dedić.

* U Krašiću, u župnoj crkvi Presvetog Trojstva, 27. srpnja 2015.g., slavljenja je zahvalna misa za pok. župnika Josipa Vranekovića na kojoj su sudjelovali svećenici i časne sestre rodom iz Krašića. Misno slavlje je predslavio msgr. Josip Mrzljak varaždinski biskup. Od sestara su sudjelovale s. M. Mirjam Dedić i s. M. Simeona Capan koje djeluju u župi, a prisutne su bile M. Katarina Penić-Sirak provincijalna glavarica i s. M. Vlatka Kovačić.

* Obilježen je Dan Domovinske zahvalnosti 4. i 5. kolovoza 2015.g. Sestre su pratile putem medija svečanost u Zagrebu i Kninu, uz molitvu za našu domovinu i za poginule i nestale u Domovinskom ratu.

* U Livnu u "Kući Djeteta Isusa" 14. kolovoza 2015.g. za pedeset godina zavjeta zahvalila je s. M. Fidelis Leventić.

* Svetkovina Marijinog Uznesenja na Nebo svečano je proslavljen euharistijskim slavljem u samostanu "Betlehem" na Kaljevcu, 15. kolovoza 2015.g. koje je uz vlč. Josipa Radelju predslavio voditelj duhovnih vježbi prof. dr. Ivan Bodrožić. U prvu godinu novicijata ušla je Natalija Brkić. Prve redovničke zavjete položila je s. M. Monike Maslać, obnovile su zavjete s. M. Martine Vugrinec, s. M. Marte Vunak, s. M. Margaret Ružman i s. M. Kristina Maslać pred č. Majkom s. M. Radoslavom Radek u prisutnosti s. M. Katarine Penić-Sirak provincijalne glavarice.

* U Provincijalnoj kući 18. kolovoza 2015.g. proslavljen je imandan s. M. Jelene Burić kućne predstojnice i zamjenice provincijalke.

* U "Marijinom domu" u Vinkovcima 8. rujna 2015.g. svečano je proslavljen blagdan Male Gospe, kojemu je prethodila trodnevna duhovna obnova. Uoči blagdana Male Gospe 7. rujna 2015.g. na misnom slavlju sudjelovali su roditelji, djeca i odgojitelji Dječjeg vrtića Cvjetnjak.

* Na 284. zavjetnom hodočašću na Mariju Bistricu 12. i 13. rujna 2015.g. sudjelovale su sestre i kandidatice iz Nove Vesi i Samobora na službi svjetla i svečanom euharistijskom slavlju.

Posjete

* Iz Varaždina je 8. srpnja 2015.g. došla u posjet samostanu djevojka Anita Makaj Katanec i provela u njemu nekoliko dana želeći iz bližega upoznati redovnički život.

* U Delnicama su s. M. Rufinu Šimatić 9. srpnja 2015.g. posjetile i čestitale imandan s. M. Katarina Penić-Sirak provincijalna glavarica i s. M. Ana Čajko-Šešerko.

* Na Kraljevcu 10. srpnja 2015.g. su s. M. Katarina Penić-Sirak provincijalna glavarica i s. M. Marta Vunak posjetile zajednicu sestara i čestitale imandan s. M. Ljubici Đurašin.

* U Kloštru Podravskom i Pitomači 16. srpnja 2015.g. sestre je posjetila s. M. Katarina Penić-Sirak provincijalna glavarica i s. M. Carmen Hajdinjak čestitala imandan.

* U Varaždinu u kapucinskom samostanu s. M. Leonidu Koch i s. M. Željku Moger posjetile su 20. srpnja 2015.g. s. M. Katarina Penić-Sirak provincijal-

na glavarica i s. M. Jelena Burić i upoznale ih s odlukom Provincijskog vijeća o njihovom premještaju.

* U Samoboru u samostanu "Sv. Ivana Krstitelja" 24. srpnja 2015.g. zajedniču sestara posjetile su s. M. Katarina Penić-Sirak provincijalna glavarica s. M. Ambrozija Sošek, s. M. Jelena Burić i čestitale imendan s. M. Kristini Maslać. Tom prigodom su pregledale adaptaciju samostana.

* U Provincijalnoj kući 17. kolovoza 2015.g. zajednicu sestara posjetile su s. M. Andja Vranješ i s. M. Ana Uložnik misionarka.

* U Vojnom ordinarijatu 3. rujna 2015.g. s. M. Katarina Penić-Sirak provincijalna glavarica i s. M. Jelena Burić, posjetile su s. M. Gordanu Miškić.

Susreti i duhovne obnove

* U Krašiću, u župnoj crkvi Presvetog Trojstva, 27. srpnja 2015.g., slavljenja je zahvalna misa za pok. župnika Josipa Vranekovića na kojoj su sudjelovali svećenici i časne sestre rodom iz Krašića. Misno slavlje je predslavio msgr. Josip Mrzljak varaždinski biskup. Od sestara su sudjelovale s. M. Mirjam Dedić i s. M. Simeona Capan koje djeluju u župi, a prisutne su bile M. Katarina Penić-Sirak provincijalna glavarica i s. M. Vlatka Kovačić.

* U Gromiljaku u organizaciji Vrhovne Uprave Družbe 24. kolovoza 2015.g. održan je susret sestara predstojnica na kojem su sudjelovale s. M. Jelena Burić, s. M. Mirjam Dedić, s. M. Mihela Slakoper, s. M. Karmen Hajdinjak, s. M. Antonija Bajzek, s. M. Bernardica Galović, s. M. Valerija Sakač i s. M. Marina Dugalija.

* U Novoj Vesi 31. kolovoza 2015.g. održan je susret Vijeća za zvanja i DPMI. Susret je vodila pročelnica s. M. Emanuela Pečnik, a nazočila je s. M. Katarina Penić-Sirak provincijalna glavarica.

* U Novoj Vesi 1. rujna 2015.g. održan je susret Vijeća za odgoj pod vodstvom s. Marije Kiš pročelnice u prisutnosti s. M. Katarine Penić-Sirak provincijalne glavarice.

* U Rimu 15. rujna 2015.g. sestre juniorke zajedno sa s. Marijom Kiš, magistrom sudjelovale su na svjetskom susretu mladih redovnika i redovnica, na temu "Probudite svijet". Okupilo se više od 4000 mladih osoba posvećenog života iz preko 500 različitih redovničkih zajednica, a stotinjak iz Hrvatske. Susret s papom Franjom, održan je 17. rujna 2015.g. u dvorani Pavla VI. u Vatikanu.

Vijesti iz odgoja

* U Solin u samostan Novicijata po novakinju s. M. Moniku Maslać 30. srpnja 2015.g. išla je s. M. Katarina Penić-Sirak provincijalna glavarica u pratnji s. M. Irme Soldo dovezla je u Zagreb na Kraljevec.

* U Solinu u Splitskoj provinciji 17. kolovoza 2015.g. Novicijat je započela novakinja s. M. Natalija Brkić.

* Dana 29. kolovoza 2015.g. u kandidaturu primljena je Zrinka Šutalo iz Zagreba.

Suradnja

* U uredu općine Krašić 31. srpnja 2015.g. potpisana je Ugovor između provincije i općine o popravku krovišta na sestarskoj kući.

Apostolat bolesnih

* U bolnici Vuk Vrhovec 21. kolovoza 2015.g. s. M. Antoniji Bajzek izvršena je laserska operacija oka.

* U Dubravi u novoj bolnici 25. kolovoza 2015.g. s. M. Belarmini Dedić izvršena je operacija na oku.

Premještaji

* Dana 24. kolovoza 2015.g. premještena je s. M. Emanuela Pečnik u Pitošmaču, a s. M. Ana Čajko-Šešerko u Novu Ves.

* U župi sv. Pavla u Retkovcu, 29. kolovoza 2015.g. povjerene su dužnosti s. M. Ani Čajko-Šešerko i s. M. Marti Vunak.

* U zajednicu sestara u Samobor 6. rujna 2015.g. premještena je s. M. Monika Maslać.

* U samostan "Antunovac" u Novu Ves 9. rujna 2015.g. premještena s. M. Kristina Maslać.

* Djelovanje sestara u kapucinskom samostanu u Varaždinu prestalo je 12. rujna 2015.g.

Sjednice

* U provincijalnoj kući 14. rujna 2015.g. održana je sjednica Provincijalne uprave.

PROVINCija BEZGRJEŠNOG ZAČEĆA BLAŽENE DJEVICE MARIJE

Sestre i djelatnici iz Mostara, Sarajeva i Viteza na seminaru u Đakovu

Uz podršku Provincijalne uprave, a u organizaciji Povjerenstva za odgoj djece u odgojno-rehabilitacijskim ustanovama, 20. lipnja 2015. god. u Đakovu, sestre i djelatnici iz zajednica u kojima se odvija odgojno-obrazovni rad s djecom sudjelovali su na stručnom seminaru što su ga prema zamolbi, priredile sestre *Sv. Križa* u Đakovu. 20-ak sudionika jednodnevnoga stručnog seminara moglo je upoznati život i rad sestara *Sv. Križa* u Đakovu, koje djeluju u odgoju djece u vrtićima po pedagogiji Marije Montessori.

Oproštaj s našom devastiranom i zapaljenom kućom u Ljubljanskoj 30

Nekadašnje sjedište Provincije i Kuća novicijata u Ljubljanskoj 30 u Sarajevu, što je ratom uništena – 1992., poračem neobnovljena, prije nekoliko godina odlučena za prodaju. Očito je danas - kad slavimo rođenje svetoga Ivana Krstitelja, 24. 6. 2015. - dan Božjega proviđenja da, potpisanim kupoprodajnim ugovorom s vlč. Šimom Maršićem – ravnateljem Centra za mlade *Vrhbosanske nadbiskupije*, bude predana u ruke Nabiskupijskoga centra za mlade *Ivan Pavo II.* u Sarajevu, s nakanom da bude kuća za smještaj studenata slaboga imovinskoga stanja, koji će od Centra za mlade dobiti stipendiju za studiranje i stan. Tješi nas spoznaja da kuća ostaje u službi Crkve i siromaha koji su velika Isusova ljubav i našega Utetmeljitelja.

Pohod s Haitija s. M. Ane Uložnik

S dalekoga Hatija stigla je u Zagreb, 4. 7. 2015., s. M. Ana Uložnik, naša sestra misonarka. Odatile će nastaviti misionarske pohode po Hrvatskoj, BiH, te kod roditelja i rodbine. 22. 7. 2015. pohodila je zajednicu sestara u samostanu *Egipat* te prisutnim sestrarama zajednice, djeci *SDE-a* i prisutnoj skupini mlađih iz KŠC-a *Don Bosco* iz Žepča, u pratinji provincijala - don Peje Orkića, don Josipa Krpića i drugih salezijana predstavila život i rada sestara SMI-a na Haitiju. Za svoga boravka u domovini svjedočila je sudjelujući na Croatia Forumu 2015. u Dubrovniku, te po župama u Splitu, Zagrebu, Lug-Brankovićima, Prozoru ... o životu i radu naših sestara na Haitiju. 17. 8. 2015., s. Ana je otputovala za Haiti zrakoplovom iz Zagreba, preko Pariza. Bogu na slavu, služi djeci sirotišta *Alojzije Stepinac* na Haitiju sa s. M. Liberijom Filipović i s. M. Mirjam Filipović iz Družbe sestara Služavki Kristovih.

Slavlje Svetе Ane i ulazak u kandidaturu

Prije točno 125 godina nastali su duhovni početci naše drage Družbe, kada je naš otac Utetmeljitelj, zajedno s vlč. Venhudom, molio devetnicu u čast sv.

Ani kako bi dobio nešto materijalnih sredstava i ostvario svoju zamisao te pomogao nezbrinutim sirotama i nezbrinutoj dječici. Na zadnji dan devetnice stigao je radosni brzojav da je odobren novac koji mu je trebao kako bi ostvario veliko Božje djelo.

Ove godine, u čast tih događaja naše povijesti, koja je započela prije 125 godina, zahvalili smo Bogu devetnicom u čast sv. Ani. Na sam dan sv. Ane, 26. 7. 2015., svoju zahvalnost, ljubav i vjernost izrazili smo slavljenjem sv. mise koju je predvodio mons. Pavo Jurišić, postulator kauze za proglašenje blaženim sluge Božjega Josipa Stadlera, u zajedništvu sa sestrama iz samostana sv. Josipa i sv. Rafaela iz Viteza, te s. Marinelom Zeko iz Maglaja. Osobita zahvalnost upućena je Bogu i ocu Utetmeljitelju što su nas obradovali novim duhovnim zvanjem. Djevojka Dragana Topić, naša prijetljica i volonterka u SDE-a, započela je kandidaturski put priprave za život služenja Bogu pod duhu i karizmi Družbe sestara SMI-a. Zahvalne smo Gospodinu za sve što čini za nas i djelo Stadlerovo koje se nastavlja po novim duhovnim zvanjima.

Europska radionica o suočavanju s prošlošću opterećenom nasiljem u BiH

U organizaciji Međureligijskoga vijeća Bosne i Hercegovine, Maximiliana Kolbea Stiftunga te Renovabisa, prošloga je tjedna - od 5. do 12. 9. 2015., održana Europska radionica o suočavanju s prošlošću opterećenom nasiljem u Bosni i Hercegovini, u kojoj su sudjelovali pripadnici katoličke, islamske i židovske vjerske zajednice. U ime predstavnika katoličke vjerske zajednice u radionici je sudjelovala naša kandidatica Dragana Topić

Duhovne vježbe i slavlje redovničkih zavjeta

* U Godini Bogu posvećena života i u 125. obljetnici Družbe sestre *Služavki Maloga Isusa*, sestre Provincije *Bezgrješnoga začeća BDM* sestara SMI-a, sudjelovale su u duhovnim vježbama od 08. do 14. kolovoza 2015. – pod vodstvom mostarsko-duvanjskoga biskupa - mons. dr. Ratka Perića. Nakon misnoga slavlja u katedrali *Srca Isusova*, 8. kolovora 2015., i molitve na Očevu grobu, sestre su se zaputile u *Kuću Navještenja* na Gromiljaku da bi nastavile duhovne vježbe.

* Na uočnicu Velike Gospe, 14. kolovoza 2015., u Rimokatoličkoj župi u Fojnici - crkvi *Duha Svetoga* – pod svetom misom, koju je predslavio biskup - mons. Ratko u 18 sati - proslavljen je redovničko zavjetovanje sestara privremenih zavjeta: s. M. Stane Matić, s. M. Jelene Jovanović, s. M. Sandre Kapetanović i s. M. Ane Prkić, te zlatni jubilej sestara - s. M. Anice Matošević i s. M. Janje Mićić - koje Bogu zahvaljuju za 50 godina redovničkoga posvećenja Bogu.

Održan jubilarni X. dječji kamp na Gromiljaku

Sestre Služavke Maloga Isusa (SMI) i Prijatelji Maloga Isusa s Gromiljaka desetu godinu za redom su organizirale dječji ljetni kamp. Kamp je održan u Duhovnome centru sestara SMI-a na Gromiljaku od 6. do 9. srpnja 2015. godine pod motom „Slijedi me“. Na kampu je sudjelovalo stotinjak djece iz Gromiljaka, Kiseljaka, Busovače, Fojnice i okolice, a sudjelovala su djeca od prvoga do završenoga - šestoga razreda - osnovne škole.

Zlatni jubilej preč. Marka Perića i oproštaj sa župljanima u Gromiljaku

Okružen rodbinom, prijateljima, župljanima župe *Garevac* i župe *Imena Marijina* iz Gromiljaka, subraćom svećenicima i časnim sestrama Služavkama Maloga Isusa, gromiljački župnik, preč. Marko Perić je - 20. srpnja 2015. Godine - proslavio zlatomisnički jubilej u Garevcu, da bi se 9. kolovoza iste godine oprostio sa svojim župljanima u župi *Imena Marijina* na Gromiljaku. Od toga događaja započeli su zasluženi mirniji dani u *Svećeničkom domu* u Sarajevu.

Misname slavlju zlatnoga jubileja preč. Marka sudjelovao je veći broj naših sestara - u pravnji provincijske glavarice s. M. Admirate Lučić. Tom prigodom preč. Marko je zahvalio sestrama Služavkama Maloga Isusa, na čelu sa s. M. Admiratom Lučić, provincijskom glavaricom, za suradnju i sestrinstvo koje je doživio kroz mnoge godine zajedničkoga služenja u župi Gromiljak.

Sastanak Povjerenstva za promicanje duhovne baštine oca Utemeljitelja

Članice vijeća za promicanje duhovne baštine našega Utemeljitelja, 14. 7. 2015. godine su održale sastanak Povjerenstva, kojemu je nazočila provincijska glavarica - s. M. Admirata Lučić. Cilj sastanka bio je dogоворити nove korake u promociji duhovne baštine i svetosti života blagopokojnoga Utemeljitelja - služe Božjega Josipa Stadlera.

Sastanak Povjerenstva za redovničku formaciju

U *Samostanu Egipat*, 28. 8. 2015. godine, Povjerenstvo za redovničku formaciju održalo je svoj redoviti sastanak, na kojemu se razmišljalo o planu i programu rada na području početne formacije u narednoj školskoj 2015./2016. godini.

Sastanak sestara katehistica i Pročelnica provincije Bezgrješnoga začeća Blažene Djevice Marije

Sestre pročelnice Povjerenstava, sestre vjeroučiteljice u školama i sestre suradnice u pastoralnome radu u župama Provincije *Bezgrješnoga začeća Blažene Djevice Marije* Družbe sestara *Služavki Maloga Isusa*, održale su

redoviti godišnji sastanak u samostanu *Egipat* u Sarajevu, 29. kolovoza 2015. Na poziv provincijske glavarice - s. M. Admirate Lučić – u sastanku su sudjelovale 22 sestre iz naše provincije BZ BDM.

Slavlje Redovničkoga dana u Tolisi

U pratinji provincijske glavarice - s. M. Admirate Lučić - dvadesetak sestara Služavki Maloga Isusa, Provincije *Bezgrešnog začeća BDM*, sudjelovalo je u susretu redovnika i redovnica Bosne i Hercegovine održanom u Franjevačkom samostanu i župi *Uznesenja Blažene Djevice Marije* u Tolisi, 5. rujna 2015. godine.

Duhovno – rekreativni susret i izlet na Pale

Župnik katedralne župe *Presvetog Srca Isusova* vlč. Marko Majstorović, 13. 9. 2015. godine organizirao je za svoje župljane, ali i župljane drugih župa duhovno rekreativno-rekreativni susret na Palama. Susretu su osim župljana sudjelovale i sestre redovnice s područja katedralne župe. Njima su se pridružile i dvije naše sestre - s. Manda Pršlja s pripravnicama te s. Klara Jerković s djevojkama iz SDE-a.

Susret duhovnih zvanja u Čardaku na Dolorozu

Četvrti po redu susret duhovnih zvanja Doborskoga dekanata održan je u župi Čardak, 19. rujna 2015., u organizaciji vlč. Ivana Ravlića, župnika u Pos. Mahali i upravitelja župe Brusnica. Susretu je nazočilo preko 40 duhovni zvana (od mogućih 124 koliko ih ovaj dekanat broji u 15 župa). Sudionici su, potaknuti predavanjem vlč. Ošapa, razmišljali o bogatstvu duhovnih zvanja kao o duhovnome blagu toga kraja. Susret je bio prigoda da se otrgne od zaborava ono što danas jesmo i što trebamo zahvaliti i onima koji su prije nas živjeli, borili se i stvarali. Koliko smo toga svjesni, toliko smo manje u iskušenju misliti da sve s nama počinje i da nikomu ništa ne dugujemo. Svijest da živimo od naslijeda koje smo primili od onih koji su bili prije nas, potiče nas na poniznost, ali i na odgovornost za ono što smo naslijedili, da to bude sačuvano i preneseno novim naraštajima. Postoji, naime, generacijska solidarnost u dobru i zlu koja nadilazi vremenske granice i povezuje u jednu živu cjelinu prošlost, sadašnjost i budućnost. Jedni od drugih naslijedujemo i jedno i drugo, dobro i zlo. Svaki je naraštaj odgovoran za ono što je primio, te da ga preda dalje. Svaki je naraštaj, također, odgovoran da novome naraštaju preda u baštinu što manje zla, a što više dobra.

Prije slavlja sv. mise s. M. Rozelina Knežević, predstojnica u Samostanu *SMI-a* na *Dolorozu*, nazočne je upoznala s burnom poviješću naše *Doloroze*.

Na završetku susreta vlč. Ravlić je najavio idući susret duhovnih zvanja Doborskoga dekanata za predzadnju subotu u rujnu 2016. godine u župi Gradačac, gdje će domaćin biti župnik - vlč. Ivo Kopić. Susretu su nazočile sestre iz naše zajednice na *Dolorozi*, te s. M. Rudolfa Paradžik - rodom iz župe Čardak.

Susret animatora duhovnih zvanja

Na otoku Košnjunu je od 22. do 24. 9. 2015., u organizaciji HKVRPP-a, održan susret animatora duhovnih zvanja na temu: *Posvećeni život u poslanju Crkve*, pod vodstvom p. Mihálya Szentmártonia. U susretu su sudjelovale naše sestre: s. M. Anda Vranješ, s. M. Manda Pršlja i s. M. Tereza Dokić.

Ustoličenje predstojnica

* U zajednici Kuće Navještenja u Gromiljaku je 30. 9. 2015., u nazočnosti s. M. Admirata Lučić, izvršena je primopredaja službe kućne poglavarice. Umjesto s. M. Bertile Kovačević, za novu kućnu poglavaricu imenovana je i ustoličena s. M. Ljilja Marinčić. Izabrano je novo Kućno vijeće, u kojem je s. M. Monika Mrkonjić – zamjenica predstojnice, a s. M. Danica Bilić – savjetnica predstojnice.

* Sestra provincijalka M. Admirata Lučić je 4. rujna 2015. na kućnom sastanku Zajednice sestara Služavki Maloga Isusa u samostanu Svetoga Rafaela u Voćinu, prema Konstitucijama i Direktoriju Družbe, na drugo trogodište ustoličila za predstojnicu s. M. Pavku Dujmović, kada je predloženo, izabранo i imenovano Kućno vijeće koje sačinjavaju: s. M. Hermina Lozančić – zamjenica predstojnice i savjetnica – i s. M. Tereza Dokić – savjetnica predstojnice. Na susretu sa zajednicom Provincijska glavarica je zahvalila sesnama za doprinos žrtve, ljubavi i molitve za dobrobit župe Voćin, svetišta i svih hodočasnika. Sesnama je darovala kip Djeteta Isusa koji se časti u benediktinskom samostanu u Irskoj, a zove se *Kralj ljubavi*. Sestre su zajedno izmolile molitvu i molit će je barem svakoga 25. u mjesecu kada slave i zahvaljuju za Isusovo rođenje.

* Na sastanku Zajednice sestara SMI-a u domu *Svetoga Josipa* u Vitezu, 24. rujna 2015. je provincijska glavarica – s. M. Admirata Lučić - prema Konstitucijama i Direktoriju Družbe, potvrdila na drugo trogodište za predstojnicu sestru Ljubomiru Žilić. Uz to je izabrano i novo kućno vijeće, što ga sačinjavaju s. M. Svjetlana Leko - zamjenica predstojnice, i s. M. Rudolfa Paradžik - savjetnica predstojnice.

* U zajednici sestara SMI-a Provincije BZ BDM u Neumu, 29. rujna 2015. je provincijska glavarica - s. M. Admirata Lučić - imenovala je i ustoličila na drugo trogodište za predstojnicu s. M. Vitomiru Bagić. Novoizabrano Kućno

vijeće sačinjavaju s. M. Mirka Iličić – zamjenica predstojnice, i s. M. Andželina Perić – savjetnica predstojnice.

Sastanak predstojnica na razini Družbe

U Kući Navještenja u Gromiljaku je od 24. do 26. kolovoza 2015. održan sastanak sestara predstojnica na razini Družbe, s temom: „Sa zahvalnošću spominjati prošlost, s nadom prigrlići budućnost, s oduševljenjem živjeti sadašnjost.“

Na sastanku su uz sestre iz Zagrebačke i Splitske provincije sudjelovale i predstojnice zajednica u našoj provinciji *Bezgrješnoga začeća BDM* (s. M. Anda Vranješ, s. M. Bertila Kovačević, s. M. Kata Zadro, s. M. Ružica Ivić, s. M. Svjetlana Leko – zamjenica predstojnice, s. M. Emanuela Juričević, s. M. Rozelina Knežević, s. M. Nevenka Ivančić, s. M. Vitomira Bagić, s. M. Pavka Dujmović, s. M. Paskvalina Santro i s. M. Suzana Malešić). 25. kolovoza iste godine, sestre predstojnice - sudionice sastanka na Gromiljaku - pohodile su grob oca Utemeljitelja i sudjelovale slavlju svete mise u 18 sati u Utjemeljiteljevoj katedrali, da bi zatim posjetile Utjemeljiteljeve ljubljene štićenike – djecu *SDE-a* i sestre u Samostanu *Egipat*.

Sjednice Provincijske uprave

U samostanu *Egipat*, 7. i 23. kolovoza 2015. održane su XII. i XIII. sjednica Provincijske uprave.

Pokojna rodbina i dobročinitelji

Anda Bulut (1928. – 2015.)

Na rođendan naše nebeske Majke Marije, 8. rujna 2015., rodila se za nebo, u 87. godini života, mama naše s. M. Andreje Bulut - pokojna Anda Bulut. Okružena djecom, unucima, rodbinom i prijateljima, pokojna Anda je pokopana 9. 9. 2015. godine u 16 sati na groblju u Mlakvi na Kupresu.

Ispraćaju mame Ande na vječni počinak u Domu Očeva te slavlju mise zadušnice sudjelovala je s. M. Anda Vranješ – zamjenica provincijske glavarice - u pratinji oko 15 sestara iz naših zajednica: *Egipat* u Sarajevu, *Kuća Navještenja* u Gromiljaku, *Sv. Mala Terezija* u Doboju, Dom *Sv. Josipa* i samostan *Sv. Josipa* u Vitezu, te naših zajednica u Prozoru i Mostaru.

Sveta misa zadušnica služena je nakon pogreba u crkvi *Svete obitelji* u Kupresu.

Luca Bagić (4. 4. 1948. – 12. 8. 2015.)

Nakon kratke bolesti nebeskomu se Ocu svidjelo pozvati u svoj vječni mir Lucu Bagić – sestruru naše s. M. Vitomire Bagić. Pokojna Luca umrla je u 67.

godini života, 12. 8. 2015., nakon kratkoga bolničkoga liječenja u Dubrovniku.

Posljednjem ispraćaju i obredu pokopa na memorijalnome groblju u Vukovaru, 14. 8. 2015. godine u 13 sati, sudjelovale su naše sestre: s. M. Jadranka Lacić, s. M. Krunoslava Adžamić, s. M. Paskvalina Santro, s. M. Zlata Kobaš, s. M. Hermina Lozančić i s. M. Tereza Dokić.

Nakon pogreba služena je sveta misa zadušnica u crkvi *Sv. Filipa i Jakova* u Vukovaru.

Anto Vranješ

Pokojni Anto je pri ispraćaju na vječni počinak i pokopu 14. srpnja 2015., u Glamoču, bio okružen članovima obitelji, rodbine i prijatelja. Pokopu pokojnoga strica u Glamoču nazočila je s. M. Andja Vranješ.

SADRŽAJ

▪ Riječ uredništva	2
▪ Riječ Crkve	3
▪ Čestitke vrhovne glavarice	7
▪ Poruka provincijske glavarice	10
▪ Iz duhovne riznice sestara SMI	12
▪ Duhovna obnova u Družbi	28
▪ Stadlerove stranice	37
▪ Sestrinsko zajedništvo	40
▪ Karizmatsko poslanje	80
▪ Intervju	96
▪ Priznanja	101
▪ Pokojna rodbina	105
▪ Priopćenja iz Vrhovne uprave i Provincijalata	107
▪ Vijesti od broja do broja	115
▪ Sadržaj	140